

DE MILITAIRE SPECTATOR

OFFICIEEL ORGAAN VAN HET

MAANDBLAD

MINISTERIE VAN OORLOG

EN VAN HET

KONINKLIJK NED. INDONESISCH LEGER

Directeur: J. MOORMAN, Reserve Luitenant-Kolonel b.d.
Hoofdred.: M. R. H. CALMEYER, Luit.-Generaal v. d. Gen. Staf
Red.-Secr.: A. L. VAN DEN BERGE, Luit.-Kolonel v. d. Gen. Staf
Redactie: G. J. LE FEVRE DE MONTIGNY, Kol. v. d. Gen. Staf
J. J. DE WOLF, Kolonel der Genie
B. KONING, Luitenant-Kolonel der Infanterie
W. DEN TOOM, Majoor-Waarnemer
R. C. SOETBROOD PICCARDT, Maj. v. d. Gen. Staf
K.N.I.L.

119de JAAR

Nr. 4

April 1950

Nadruk
verboden

Abonnement f 3.- per kwartaal, Overzeese Gewesten en Buitenland f 15.- p. jaar. Losse ex. f 1.25

MOORMAN^{ns} PERIODIEKE PERS, Zwarteweg 1, Den Haag, Tel. 18.23.55, Postrek. 44.715

Inhoud

Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog

Uit de Legerorders 194

Redactioneel gedeelte

In Memoriam Reserve Luitenant-Kolonel A. J. Th. Boester 194

Waar werken wij voor? Wat bereiken wij?, door Generaal Mr H. J. Kruls, Chef van de Generale Staf 196

De tactiek in de moderne oorlog. VIII. De afzonderlijke wapens, door E. J. C. van Hooftgem, Majoor van de Generale Staf 199

De verdere vorming van officieren in de V.S. van Amerika, door J. Rothuizen, Luitenant-Kolonel van de Generale Staf 206

De instructieve vorming van het kader der vredesonderdelen, door G. J. Le Fèvre de Montigny, Kolonel van de Generale Staf 211

Grepn uit de werkelijkheid. De capitulatie der Amerikanen in de Philippijnen, door B. Koning, Luitenant-Kolonel der Infanterie... 215

Een nieuw gebouw bij de kazerne te Middelburg voor de C.O.A.K., door W. F. K. Engelbrecht, Majoor Eerstaanwezend Ingenieur der Genie 224

De valschijs, door J. B. P. Blok, Majoor der Infanterie 229

Nieuwe Uitgaven 231

Logistiek en economie, door Drs A. J. J. van der Made, Reserve-Kapitein der Artillerie 232

Ervaringen op watervoorzieningsgebied bij de troepen in Indonesië, door Ir F. C. Mays, Reserve-Majoor der Genie 237

Uit de Buitenlandse Vakpers 245

DE MILITAIRE SPECTATOR

OFFICIEEL ORGAAN VAN HET

MAANDBLAD

MINISTERIE VAN OORLOG

EN VAN HET

KONINKLIJK NED. INDONESISCH LEGER

Directeur: J. MOORMAN, Reserve Luitenant-Kolonel b.d.
Hoofdred.: M. R. H. CALMEYER, Luit.-Generaal v. d. Gen. Staf
Red.-Secr.: A. L. VAN DEN BERGE, Luit.-Kolonel v. d. Gen. Staf
Redactie: G. J. LE FEVRE DE MONTIGNY, Kol. v. d. Gen. Staf
J. J. DE WOLF, Kolonel der Genie
B. KONING, Luitenant-Kolonel der Infanterie
W. DEN TOOM, Majoor-Waarnemer
R. C. SOETBROOD PICCARDT, Maj. v. d. Gen. Staf
K.N.I.L.

119de JAAR

Nr. 4

April 1950

Nadruk
verboden

Abonnement f 3.- per kwartaal, Overzeese Gewesten en Buitenland f 15.- p. jaar. Losse ex. f 1.25

MOORMAN^{ns} PERIODIEKE PERS, Zwarteweg 1, Den Haag, Tel. 18.23.55, Postrek. 44.715

Inhoud

Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog

Uit de Legerorders 194

Redactioneel gedeelte

In Memoriam Reserve Luitenant-Kolonel A. J. Th. Boester 194

Waar werken wij voor? Wat bereiken wij?, door Generaal Mr H. J. Kruls, Chef van de Generale Staf 196

De tactiek in de moderne oorlog. VIII. De afzonderlijke wapens, door E. J. C. van Hootegem, Majoor van de Generale Staf 199

De verdere vorming van officieren in de V.S. van Amerika, door J. Rothuizen, Luitenant-Kolonel van de Generale Staf 206

De instructieve vorming van het kader der vredesonderdelen, door G. J. Le Fèvre de Montigny, Kolonel van de Generale Staf 211

Grepn uit de werkelijkheid. De capitulatie der Amerikanen in de Philippijnen, door B. Koning, Luitenant-Kolonel der Infanterie... 215

Een nieuw gebouw bij de kazerne te Middelburg voor de C.O.A.K., door W. F. K. Engelbrecht, Majoor Eerstaanwezend Ingenieur der Genie 224

De valschijs, door J. B. P. Blok, Majoor der Infanterie 229

Nieuwe Uitgaven 231

Logistiek en economie, door Drs A. J. J. van der Made, Reserve-Kapitein der Artillerie 232

Ervaringen op watervoorzieningsgebied bij de troepen in Indonesië, door Ir F. C. Mays, Reserve-Majoor der Genie 237

Uit de Buitenlandse Vakpers 245

OFFICIËLE MEDEDELINGEN

van het

Ministerie van Oorlog

UIT DE LEGERORDERS

No. 32 L-LM — Werktijden van het Rijkspersoneel.

Ter aanvulling op L.O. 1950, nr. 5 L-LM wordt — ter voorkoming van misverstand — op het volgende de aandacht gevestigd:

Uiteraard is voor die categoriën van het Rijkspersoneel, waarvoor in enigerlei reglement, voorschrift enz. een andere arbeidsduur is bepaald, (o.m. technische ambtenaren, werklieden, wakers en stokers) het gestelde in L.O. 1950, nr. 5 L-LM, niet van toepassing.

No. 33 L-LM — Naamgeving kazerne te Appingedam.

Ter algemene kennis wordt gebracht, dat met ingang van 15 Februari 1950 voor de kazerne te Appingedam is vastgesteld de naam: Pieter Bierema-kazerne.

De eerste-luitenant-vlieger P. Bierema was een jachtvlieger, afkomstig uit de provincie Groningen, die in de Meidagen van 1940 is gesneuveld.

Einde van de Officiële Mededelingen van het Ministerie van Oorlog.

No. 38 LM — Brevetten voor Luchtmacht-officieren, die de studiën aan de Luchtmacht Stafschool en de daarbij aansluitende detachering hebben gevolgd.

1. De Luchtmacht-officieren, die de Krijgskundige studiën aan de Luchtmacht Stafschool met gunstige uitslag hebben gevolgd, ontvangen van de Directeur der L.S.S. een brevet.

2. De Luchtmacht-officieren, genoemd onder 1, die, na gedurende 2 jaren te zijn gedetacheerd bij door de Chef Luchtmachtstaf aan te wijzen staven en bureaux, naar het oordeel van deze autoriteit bewezen hebben, de bekwaamheid te bezitten voor het bekleden van een functie in een staf, waarvoor stafbekwaamheid wordt vereist, ontvangen van de Chef Luchtmachtstaf een brevet, (Stafbrevet). Zij zijn aldus tevens gerechtigd tot het dragen van het nog nader vast te stellen Luchtmachtonderscheidingsteken voor Stafbekwaamheid.

IN MEMORIAM A J. TH. BOESTER

*Reserve Luitenant-Kolonel van de Generale Staf
van het K.N.I.L.*

Op 7 Februari 1950 overleed plotseling te Bandoeng op ruim 52-jarige leeftijd Res. Luit. Kol. van de Generale Staf KNIL A. J. Th. Boester, Hoofd van de Krijgsgeschiedkundige Sectie van de Generale Staf van het Kon. Ned. Ind. Leger.

Dit plotseling verscheiden van onze collega en mede redactielid van De Militaire Spectator kwam wel zeer onverwacht. Kort tevoren schreef hij dat hij bezig was maatregelen te treffen voor het overbrengen van al het krijgsgeschiedkundig materiaal naar Nederland alwaar de werkzaamheden van deze Sectie, zij het ook op een andere leest geschoeid, konden worden voortgezet.

Overste Boester werd op 9 November 1897 te Arnhem geboren. Op 12 September 1913 deed hij zijn intrede als Cadet op de toenmalige Cadettenschool te Alkmaar en vervolgens in October 1915 op de Kon. Mil. Academie te Breda met bestemming om te worden opgeleid tot officier van de Infanterie van het Kon. Ned. Ind. Leger. Zijn benoeming tot 2e Luitenant volgde op 7 Augustus 1919. Ultimo van dat jaar vertrok de inmiddels tot Eerste Luitenant bevorderde, veelbelovende infanterie-officier naar de Gordel van Smaragd.

Na in verschillende over dit eilandenrijk verspreid liggende garnizoenen praktische troependiensten te hebben verricht, o.m. in Atjeh te Blankedjiren bij de Kon. Marechaussee, werden van 1927 tot 1932 de krijgskundige studiën aan de Hogere Krijgsschool gevolgd gelijktijdig met de eerder verscheiden Generaal Spoor. In deze studieperiode kwam de bevordering tot Kapitein af. Na de gebruikelijke detachering bij het Hoofdkantoor van de Generale Staf als abiturient van de H.K.S. en daarna troependienst volgde de benoeming tot Kapitein van de Generale Staf en plaatsing bij de Staatsmobilisatieraad te Bandoeng.

Als zodanig werd de toenmalige Kapitein Boester ter beschikking gesteld van de Directeur van Binnenlands Bestuur teneinde behulpzaam te zijn met de organisatie en gehele opbouw van de Luchtbeschermingsdienst in de Indische Archipel.

In September 1940 kwam de bevordering tot Majoor, in welke rang hij werd belast met het commando over het XIVE Bataljon Infanterie, aan het hoofd van welk bataljon hij de oorlog tegen Japan is ingegaan.

Van 1942 tot Augustus 1945 werd in Japanse Krijgsgevangenschap doorgebracht. Daarna werd hij als Majoor op verzoek eervol uit Harer Majesteits dienst ontslagen en stelde hij zijn werklust en ervaring direct in dienst van de Distributiedienst voor de Afdeling Priangan waarbij hij als Hoofd Algemene Zaken werd ingeschakeld.

Deze betrekking heeft hij vervuld totdat hij op herhaald verzoek van de voormalige Legercommandant Generaal S. H. Spoor, in Juni 1948 als Reserve Luitenant-Kolonel van de Generale Staf, de functie op zich nam van Hoofd van de Krijgsgeschiedkundige Sectie van de Generale Staf. Met geheel zijn wezen wierp Overste Boester zich op zijn taak: het samenstellen van een krijgsgeschiedkundig Stafwerk, onder de titel: „Nederlands-Indië contra Japan”.

In Overste Boester is een nobel mens, een militair in hart en nieren heengegaan. Hij was een trouw en noeste werker, veeleisend voor zich zelf. Eerste dientengevolge ook zeer veel van zijn ondergeschikten, had evenwel open oog en oor voor hun belangen, voor hun moeilijkheden.

Laat zijn verscheiden een leegte achter in zijn vriendenkring, niet in het minst ook in zijn gezin.

Moge de wetenschap, dat zijn nagedachtenis door het historische Stafwerk over „Nederlands-Indië contra Japan” aan de vergetelheid ontrukkt blijft en hem als auteur, officier, collega, vriend en kameraad nimmer zullen doen vergeten, zijn Echtgenote en Zoons tot sterkte en troost dienen.

Hij ruste in Vrede.

R. C. SOETBROOD PICCARDT.

WAAR WERKEN WIJ VOOR? WAT BEREIKEN WIJ?

door *Generaal Mr H. J. KRULS, Chef van de Generale Staf*

„Men will not fight and die unless they know, what they are fighting and dying for”.

General Mac Arthur

II.

Het doel van onze gezamenlijke inspanning is om een krijgsmacht op te bouwen, een zo goed mogelijke krijgsmacht. Niet omdat het nu eenmaal zo hoort, omdat een respectabele staat zonder een marine, een leger en een luchtmacht nu eenmaal niet denkbaar is, maar wel omdat de staat die krijgsmacht nodig heeft. Nodig om zijn belangen te beschermen, de Grondwet zegt het reeds. Nodig, omdat het volk het verlangen in zich heeft om als volk te blijven voortbestaan met zijn vrijheden, met zijn tradities, met zijn eigen bestuursinstellingen en met zijn eigen bronnen van welvaart. Nodig, omdat dit alles waarop wij als volk zijn gesteld, het gevaar zou lopen verloren te gaan, indien wij niet bereid zouden zijn om het zo nodig te beschermen. Het middel tot bescherming tegen de hoogste gevaren is de krijgsmacht.

De tijd is voorbij, dat wij ons konden voorstellen met onze eigen Nederlandse krijgsmacht geheel zelfstandig onze eigen belangen te beschermen. De tweede wereldoorlog heeft ons dit duidelijk getoond en de ontwikkeling, zowel van de politieke verhoudingen als van de moderne oorlogsmiddelen, in de na-oorlogse jaren wijst in geen andere richting. De belangen van ons volk kunnen slechts op deugdelijke wijze beschermd worden door gezamenlijk met andere volken, wier belangensfeer van overeenkomstige aard is als de onze, te streven naar een collectieve bescherming, naar een collectieve veiligheid.

Bescherming van ons voortbestaan omvat zowel de beveiliging van het gebied, waarop wij leven, van onze eigen bodem dus, als de bescherming van de voor ons voortbestaan essentiële belangen overal ter wereld.

De beveiliging van ons gebied kan nimmer meer de vorm krijgen van een passieve verdediging met eigen middelen. Het behoud van het gebied immers kan slechts dan verzekerd worden, wanneer wij er in kunnen slagen een vijand niet alleen tegen te houden, maar hem bovendien zodanig uit te putten en zijn machtsmiddelen te vernietigen, dat hij van de verdere uitvoering van zijn voornemens zal moeten afzien. Het doel zal op de meest efficiënte wijze bereikt worden, wanneer de eigen machtsmiddelen van zodanige betekenis en kracht zijn, dat een vijand reeds te voren kan voorzien, dat hij met vernietiging wordt bedreigd, wanneer hij het zou wagen een oorlog te beginnen.

De hiertoe nodige potentiële kracht kan onmogelijk door een klein land als het onze, zelfs niet door een samengaan van alle West-Europese landen worden opgebracht. Richt men het oog op de militaire mogelijkheden welke het dictatoriaal geregeerde Sovjet-Rusland met zijn satellieten bieden, dan is het duidelijk, dat deze slechts in evenwicht gehou-

den kunnen worden door een machtige groepering van Westelijke staten, waartoe zeker Amerika moet behoren.

Eerst de Noord-Atlantische Unie derhalve heeft ons de mogelijkheid geopend Rusland in bedwang te houden en — in geval onverhoopt een gewapend conflict zou ontstaan — dit uiteindelijk in een voor ons gunstige zin tot een einde te brengen. Nu moet men vooral deze Noord-Atlantische Unie niet zien als een soort coöperatieve verzekeringsmaatschappij, waarvan men slechts lid behoeft te worden en een zekere premie te betalen om zijn veiligheid zo goed mogelijk verzekerd te zien. De waarheid is een andere, namelijk, dat de leden hun eigen machtsmiddelen moeten ontwikkelen, welke in het gemeenschappelijk verband volgens een gezamenlijk plan gebruikt zullen worden. Wel is er een zekere taakverdeling, waardoor een klein land als Nederland niet gedwongen wordt om mede te doen aan de opbouw van die militaire middelen, welke beter door de grote landen kunnen worden geleverd, waardoor het zich kan concentreren op de taken, welke een ander niet kan vervullen.

Zo zal Nederland niet meedoen aan de vorming van een strategische luchtvloot, die de vijand tot diep in zijn achterland moet aanvallen, maar wel zelf zorg moeten dragen voor de luchtverdediging van zijn eigen gebied en voor de vorming van land- en luchtmacht, welke de vijand moeten beletten naar de Atlantische kust op te rukken, vóórdat de offensieve kracht der grote Westelijke staten door 's vijands strijdkrachten wordt gevoeld.

Hier ligt één der voornaamste taken, welke Nederland en de andere continentale West-Europese pactgenoten moeten vervullen nl. de vijand ophouden in zijn streven om de zee te bereiken, zó lang ophouden tot de grotere pactgenoten hun machtige vernietigingsmiddelen hebben kunnen inzetten. Voor deze taak zijn land- en luchtmacht nodig, welke in het bijzonder bij het begin van een oorlog (en zeker voor wat de landmacht betreft) door ons continenten zelf geleverd moeten worden. Wij zijn het die zelf moeten zorgen voor de „man voor onze eigen deur”, daar niemand anders ons hierbij helpen kan. Wij moeten dit doen, zowel omdat het onze plicht is als lid van twee Unies, die aan het behoud van het West-Europese continent in hun defensiesysteem waarde hechten, als omdat wij dat tegenover ons zelf verplicht zijn. Verlies van ons gebied in de eerste phase van een oorlog immers zou onherstelbare consequenties hebben.

Als wij, die tot het leger behoren, ons dus afvragen „waar werken wij voor?”, dan is het antwoord: om die man voor onze deur te kunnen zetten, die man, die moet beletten dat onze deur bij de eerste aanval wordt ingetrapt, die daarvoor voldoende sterk, oplettend en handig moet zijn, die over doelmatige wapens moet beschikken en die in staat moet zijn om goed samen te werken met zijn kameraden, die voor andere deuren staan. Hem oefenen en voorbereiden voor zijn taak is ons werk. Misschien kunnen anderen ons helpen om onze man te wapenen of door ons wijze raad te geven hoe wij hem het best kunnen oefenen. Maar daarmee verandert niets aan onze eigen verantwoordelijkheid, welke wij zelf moeten dragen. Doen wij dat niet of niet voldoende, dan komt er eenvoudig geen man voor onze deur of een, die zijn werk niet af kan. Dan zullen de anderen pogen een West-Europa te verdedigen zonder ons en als wij, continentalen, allen in dezelfde omstandigheden verkeren,

dan zullen onze landen worden bezet en kunnen wij misschien later helpen om ook ons land weer te bevrijden. Wij moeten er echter niet aan denken, wat wij dan „terug zullen vinden”.

Die „man voor de deur” moet ons leger verschaffen, geholpen door marine en luchtmacht. Het is ons aller grootse taak om het middel op te bouwen en geschikt te maken, dat ons volk de kans moet geven om te blijven bestaan, zoals het in al zijn lagen zo graag wil blijven bestaan. Daarom bouwen wij allen aan een leger, niet om het leger zelf, maar in het belang van ons volk. Zou de toekomst van ons volk op andere wijze gewaarborgd kunnen worden, dan zouden wij ons leger kunnen missen. Of velen daarom zouden juichen en enkelen wellicht zouden treuren, doet niet ter zake; in zich zelf heeft een leger geen bestaansrecht. Het bestaat slechts om de taak, welke het vervullen moet.

Of het die taak vervullen kan, hangt af van twee voorwaarden. De eerste is, dat ons volk voldoende middelen beschikbaar stellen kan en wil om een leger van voldoende omvang en kwaliteit te maken, de tweede is of wij allen, die in het leger dienen, onverschillig op welke plaats, onverschillig of wij het vrijwillig doen of gedwongen door 's lands wetten, bereid zijn aan de opbouw van ons leger voortdurend onze beste krachten te geven. Aan deze tweede voorwaarde moet voldaan worden; dat zijn wij verplicht tegenover ons eigen geweten, tegenover ons eigen gezin, tegenover ons gehele volk.

Zouden wij hierin falen, dan kan men ook niet verwachten, dat de eerste voorwaarde in vervulling gaat, dat Regering en volk de middelen zouden willen verschaffen voor iets, dat gedoemd is tot een mislukking te worden.

Overdenkt eens lezer of gij en degenen, voor wie gij verantwoordelijk zijt, aan deze voorwaarden voldoen en — indien er iets mocht haperen — hoe ge de houding van U zelf en de Uwen zo goed mogelijk kunt herzien!

Inzending van artikelen

Wij verzoeken aan onze medewerkers artikelen uitsluitend in machineschrift in te zenden en als dat bij uitzondering niet mogelijk is, in manuscripten namen en plaatsnamen duidelijk te schrijven in blokletters. Voorts uitsluitend de officieel voorgeschreven afkortingen te gebruiken.

Tekeningen en schetsen uit te voeren in O.I. inkt, letters en cijfers zo groot, dat ze bij verkleining op kolombreedte ten minste 1 mm groot en dus leesbaar zijn.

Schetsen in kleuren kunnen niet worden opgenomen.

Bijdragen uitsluitend te adresseren: Redactie De Militaire Spectator, Zwarteweg 1, Den Haag, zonder bijvoeging van persoonsnamen.

DIRECTIE.

DE TACTIEK IN DE MODERNE OORLOG

door E. J. C. VAN HOOTEGEM, *Majoor van de Generale Staf,
Leraar aan de H.K.S.*

VIII. DE AFZONDERLIJKE WAPENS (VERVOLG)

B. De Artillerie.

1. Algemeen.

De artillerie is een ondersteuningswapen. Haar optreden moet er op zijn gericht om de overige wapens te helpen bij het verwezenlijken van hun opdrachten.

Bij alle grote eenheden treft men thans ten minste drie soorten artillerie aan: luchtdoelartillerie, pantserdoelartillerie en veldartillerie.

De luchtdoelartillerie wordt in deze verhandeling verder buiten beschouwing gelaten. Publicaties hieromtrent, van de hand van voor- aanstaande luchtdoelartilleristen, kan men geregeld in dit orgaan aantreffen. Het tactisch gebruik te velde beperkt zich hoofdzakelijk tot de bescherming van stafkwartieren, opstellingsplaatsen van veldartillerie en reserven, défilé's e.d. Zij heeft voorts een neventaak in het bestrijden van vechtwagens.

2. Pantserdoelartillerie.

Voor een bestudering van dit onderwerp moge ik in eerste instantie verwijzen naar het artikel „Vechtwagenbestrijding in de Verdediging” door de kapiteins d'Engelbronner, van Marle en Heffener in het Octobernummer van jaargang 1949. Hierin komt vooral de Engelse wijze van inzetten van pantserdoelartillerie tot uiting. De Amerikanen hebben na de oorlog hun pantserdoelgeschut door tanks vervangen.

De Russen gebruiken hun pantserdoelartillerie in de aanval voornamelijk voor de consolidatie op het gevechtsdoel. Tijdens de aanval volgen speciale anti-tankgroepen de beweging van de aanvalsgolven. Deze groepen zijn samengesteld uit pantserafweergeschut, gemechaniseerde artillerie en vlammenwerpers. Hun taak bestaat uit het blokkeren van elke frontale tegenaanval, terwijl de flanken van de aanvallende troepen door tanks worden beschermd.

Bij de verdediging wordt de vechtwagenbestrijding op een hoog niveau ontworpen en gecoördineerd, doch ook bij de Sowjets is de divisie commandant belast met de verdediging van zijn eigen gebied. Doorgaans versterkt men de divisie met een regiment pantserdoelartillerie van het leger. Compagnieën en bataljons, die zijn opgesteld in terreingedeelten, welke zich speciaal lenen voor een aanval met tanks, worden versterkt met pantserafweermiddelen van de divisie en stellen deze doorgaans geconcentreerd op, teineinde dit gedeelte van hun gebied te verdedigen tegen aanvallen of infiltratie. Men noemt dit dan het pantserafweergebied (niet te verwarren met de term „pantserafweerfront”).

De vuurmonden zwijgen zo lang mogelijk en geven zelden vuur af op afstanden groter dan 400 meter. Men verwacht van hen, dat zij ten-

minste één vijandelijke tank zullen vernietigen, voordat zij zelf buiten gevecht worden gesteld. Indien dit laatste geschiedt vecht de bemanning door als infanterie, voor welk doel zij beschikt over een aantal geweren en karabijnmitrailleurs.

Gewoonlijk worden de bataljons versterkt met enige tanks en enig gemechaniseerd pantserdoelgeschut. Het grootste gedeelte van deze wapens wordt evenwel achter in het te verdedigen gebied geconcentreerd als één beweeglijke reserve voor het uitvoeren van tegenaanvallen. Het pantserdoelgeschut in de bataljonssteunpunten wordt opgesteld volgens dezelfde regelen, als in eerder genoemd artikel voor de Britten is aangegeven.

Indien een regiment pantserdoelartillerie van het leger aan de divisie is toegewezen wordt dit doorgaans opgesteld in het gebied van de divisiereserve, waarbij evenwel verschillende stellingen worden voorbereid, teneinde in staat te zijn om vijandelijke doorbraken uit verschillende richtingen af te slaan. Gewoonlijk wordt hiertoe een pantserdoelsteunpunt ingericht, hetgeen bestaat uit een aantal in de diepte opgestelde, elkaar onderling steunende batterijsteunpunten. De vuurmonden van een batterij worden gewoonlijk opgesteld in ruitvorm met ongeveer 200 meter tussen de stukken.

3. *Veldartillerie.*

Indien men een buitenlandse verhandeling leest over het tactisch gebruik van de artillerie zal men gemeenlijk eerst stuiten op een opsomming van een aantal grondbeginselen, waaraan dit gebruik te allen tijde moet voldoen wil het efficient zijn. Deze grondbeginselen komen op het volgende neer.

a. *Concentratie.*

Voor het wapen der artillerie is concentratie van krachten wel het voornaamste beginsel. Deze kan in het algemeen slechts worden bereikt door de leiding te centraliseren bij het hoogste commando, dat deze ook daadwerkelijk kan beheersen.

b. *Verrassing.*

Deze kan worden verkregen door gebruik te maken van het grote volume aan vuur en van de grote schootsvelden.

c. *Samenwerking.*

Indien men het maximum effect wil bereiken is een doorlopende samenwerking met alle wapens, welke moeten worden gesteund, nodig. Hiervoor zijn goede verbindingen onmisbaar, terwijl het tevens noodzakelijk is, dat de commandanten van deze wapens een juist oordeel hebben van de mogelijkheden en de beperkingen van de artillerie.

d. *Economie.*

Alle beschikbare middelen moeten worden uitgebuit, vooral indien men slechts over een beperkte macht aan artillerie beschikt. Het type vuurmond en de hoeveelheid munitie moeten in overeenstemming zijn met het gestelde doel.

e. Soepelheid in het gebruik.

Hieronder verstaat men de mogelijkheid om het maximum aan vuurkracht snel op elk bevolen doel te brengen, ook al zou het vuur niet tevoren zijn voorbereid.

Het zal de lezer intussen zijn opgevallen, dat dit slechts een bloemlezing is uit de grondbeginselen zoals deze voor alle gevechtshandelingen gelden. Enerzijds is dit een goede herhaling. Anderzijds is het het bewijs, dat deze grondbeginselen niet slechts gelden voor de tactiek der verbonden wapenen, doch evenzeer van kracht zijn indien het een afzonderlijk wapen betreft. Vooral het tactisch gebruik van de veldartillerie is hiervan een goed voorbeeld.

Het is niet mijn bedoeling om hier diep in te gaan op de toepassing van de technische vuren, de waarneming enz. Ten aanzien van al deze zaken moge ik verwijzen naar het zojuist aan de HKS uitgekomen boekwerk „De Tactiek der Artillerie” door Luitenant Kolonel H. van der Vloot.

Wat echter wel in beschouwing moet worden genomen zijn de tactische vuren, welke in de verschillende gevechtssomstandigheden worden afgegeven en die, zij het dan ook onder verschillende benaming, in hun gebruik als internationaal kunnen worden aangemerkt.

a. De aanval.

De chronologische volgorde, waarin de artilleriesvuren ter ondersteuning van de aanval worden afgegeven, is:

- Voorbereidende artilleriesvuren.
- Artilleriesvuren tijdens de aanval.
- Artilleriesvuren na de aanval.

(1) Voorbereidende artilleriesvuren.

(a) Algemeen.

Deze worden afgegeven voordat de aanvallende troepen de startlijn overschrijden en dienen om de voorwaartse beweging te kunnen inzetten, zonder dat deze in de kiem wordt gesmoord door een vijandelijk ingrijpen. In het algemeen hebben deze vuren drieërlei doel. In de eerste plaats wil men voorkomen, dat de aanval wordt doorkruist door de goed voorbereide vuren van de vijandelijke artillerie en men tracht dit te bereiken door een efficiënte artilleriesbestrijding. Vervolgens wil men, door middel van een inleidende beschieting, voorkomen dat het voorwaarts gaan van de eigen infanterie uit de gereedstelling wordt belet door vijandelijke infanteriewapenen. Ten slotte wil men de vijand een ongestoord gebruik van zijn verbindingswegen ontzeggen door het afgeven van storende vuren, waardoor hij in zijn eventuele voornemens met betrekking tot het aantrekken van reserves wordt gedwarsboomd.

(b) Artilleriesbestrijding.

Hieronder wordt tegenwoordig verstaan de bestrijding van de vijandelijke artillerie in de meest uitgebreide zin des woords.

In het Engelse leger ligt de verantwoordelijkheid voor de bestrijding van de vijandelijke artillerie in handen van de LKAC. Ten aanzien van

de bestrijding van mortieren en wapens met een korte dracht delegeert hij de voorbereiding van het gedetailleerde plan doorgaans aan de DACn van de aanvallende divisien.

Het grote nadeel van een artilleriebestrijding is wel gelegen in het feit, dat de tactische verrassing geheel of ten dele verloren kan gaan. Aan dit bezwaar kan op verschillende wijzen worden tegemoet gekomen. Men kan de duur van de artilleriebestrijding zoveel mogelijk reduceren, maar dit impliceert de noodzaak van een grote concentratie aan vuurmonden indien men het gestelde doel toch wil bereiken. Ook kan men de vijand misleiden door het tegelijkertijd afgeven van vuren op frontgedeelten waar men niet wil aanvallen. Maar dit kost extra munitie.

Er zijn in het algemeen drie manieren om de artilleriebestrijding te voeren. Bij het volgen van de zogenaamde actieve methode bestrijdt men elke batterij, onmiddellijk nadat deze is ontdekt. Bij de semi-actieve methode beschiet men een dergelijke batterij slechts indien deze nauwkeurig is vastgelegd en indien zij een doorlopend gevaar vormt voor de eigen troepen. Bij de (schijnbaar) passieve methode wordt in de aanvang geen enkele batterij beschoten, doch bepaalt men zich er toe om alle gegevens nauwkeurig te registreren, waardoor een volledig beeld wordt opgebouwd dat op elk gewild ogenblik kan worden gebruikt.

Een tijdlang heeft de mening bestaan, dat een aanval met vechtwagens mogelijk was zonder een voorafgaande bestrijding van de vijandelijke artillerie. Men is hierop teruggekomen als gevolg van de toenemende hoeveelheid pantserafweermiddelen welke heden ten dage zijn ingedeeld en gezien de verbeteringen, welke aan dit geschut zijn aangebracht.

(c) *Inleidende beschieting.*

Zoals reeds eerder is opgemerkt heeft deze ten doel de vijandelijke vuurorganen, welke het voorwaarts gaan van de eigen infanterie uit de gereedstelling kunnen beletten zoveel mogelijk uit te schakelen. Hierbij kan echter nooit de eis worden gesteld van een volledige vernieling of vernietiging. In het meest gunstige geval zal men met neutralisatie genoeg moeten nemen.

De doelen, welke doorgaans tijdens de periode van de verkenningen door de inlichtingendienst zijn vastgesteld, bepalen zich gewoonlijk tot hindernissen, opstellingen van infanteriewapenen en pantserdoelgeschut, waarnemingsposten, commandoposten e.d.

(d) *Storende vuren.*

Deze dienen in het algemeen om de vijand het gebruik te ontzeggen van wegen en défilé's, welke hij zou kunnen gebruiken voor het voeren van een actieve verdediging, het uitvoeren van werkzaamheden of het aantrekken van troepen ter versterking van de door hem ingenomen steunpunten. Gewoonlijk liggen deze plaatsen buiten het eigenlijke gevechtsveld.

(2) *Artillerievuren tijdens de aanval.*

(a) *Algemeen.*

Na het overschrijden van de startlijn kunnen de artillerievuren uiteraard niet ophouden. De inleidende beschieting wordt nu vervangen

door het begeleidend artillerievuur. Ook de artilleriebestrijding en de storende vuren vinden voortgang.

Indien de startlijn ver van de vijandelijke frontlijn is gelegen blijven de vuren van de inleidende beschieting, ook na uur U, op dezelfde doelen liggen en is er tijdelijk geen streng onderscheid te trekken tussen deze beschieting en de begeleidende vuren van de aanval. In de Engelse bevelen treft men dit onderscheid overigens in het geheel niet aan, in Frankrijk echter wel. In het laatste land houdt men ook nog immer vast aan de verdeling van de begeleidende beschieting in vuren tot rechtstreekse steun, welke vuren op doelen of terreingedeelten, op korte afstand van de infanterie en vuren ter bescherming van de aanval op meer verwijderde punten van waaruit de vijand de aanvalstroepen onder vuur zou kunnen nemen.

(b) Het begeleidend artillerievuur.

Het grote verschil tussen de inleidende beschieting en het begeleidende artillerievuur is gelegen in het feit, dat het laatste genoodzaakt is de bewegingen van de aanvallende infanterie te volgen. Het ligt dus voor de hand dat dit vuur het beste zou kunnen worden afgegeven op aanvraag van de infanteriecommandanten. De oorlogservaring heeft echter geleerd dat, ondanks de moderne hulpmiddelen, nimmer de zekerheid bestaat, dat de vuren op deze wijze tijdig met de benodigde vuurdichtheid op de juiste plaats zullen worden gebracht. Daarom zal het begeleidend artillerievuur moeten worden afgegeven op een tijdschema en zullen de terreinen, waarop dit moet komen te liggen vooraft moeten worden vastgesteld.

Ook bij dit systeem treft men bezwaren aan. De infanterie heeft de kans in het eigen vuur te lopen. Dit kan echter enigermate worden ondervangen door het afgeven van een doorlopend vuur. Zij kan ook losgeraken van het vuur. Dit bezwaar wordt minder door het tijdschema voor een beperkte tijd op te stellen en daarna de benodigde vuren verder aft te geven op aanvraag van de infanterie.

Op het ogenblik, dat de infanterie het vuur van de (eventueel voortgezette) inleidende beschieting heeft bereikt moet dit worden weggenomen en op andere wijze worden voortgezet. Dit kan op een der volgende manieren geschieden:

- door een vuurwals of een blokvuurwals.
- door opeenvolgende vuurconcentraties.
- door vuren op aanvraag van de infanterie, niet voorkomende in het vuurplan.
- door vuren op initiatief van artillerie waarnemers.

De vuurwals en de blokvuurwals. Bij beide wordt het aanvalsvak, al dan niet verbreed op de flanken, voor de volle breedte en tot een bepaalde diepte onder neutraliserend vuur gelegd. Afhankelijk van het tempo van de oprukkende infanterie worden de vuren bij de gewone vuurwals regelmatig met sprongen van 100 meter naar voren verlegd. Bij de blokvuurwals bedragen deze sprongen 300 tot 400 meter.

Afgezien van andere nadelen kleeft aan beide een, in onze verhoudingen onoverkomelijk, bezwaar. Zij kosten een geweldige hoeveelheid artillerie en munitie. Eerder genoemd boekwerk „De Tactiek der Artillerie” geeft op bladzijde 87 hiervan een sprekend voorbeeld waar het

zegt, dat voor een aanval op een frontbreedte van 600 meter, een normale breedte dus voor een aanval van een bataljon infanterie gesteund door tanks, afhankelijk van het tempo van de infanterie, 6 tot 10 regimenten 9 veld nodig zouden zijn om de voor de neutralisatie van gedekt personeel benodigde vuurdichtheid van 240 schoten per ha te bereiken.

Opeenvolgende vuurconcentraties. Deze worden, als neutraliserende vuren, gelegd op die terreingedeelten waar men de vijand heeft opgemerkt of hem verwacht. Zij passen zich daarom beter aan bij het beloop van de vijandelijke stellingen. Meestal kiest men hierbij vuurbreedten, welke het veelvoud zijn van de normale vuurbreedte van een batterij of een afdeling.

Aanvankelijk kunnen deze vuren worden afgegeven volgens een zeker tijdschema, welk schema wederom moet worden aangepast aan het tempo van de infanterie. Hoe verder de aanval wordt doorgezet des te onbetrouwbaarder zal echter dit tijdschema worden en er zal een ogenblik komen, dat men moet overgaan op vuurconcentraties, welke op een door de infanterie gepasseerd codewoord moeten worden afgegeven. Dit laatste zal doorgaans het geval zijn met de beschermende vuren.

Voor onze omstandigheden zijn deze vuurconcentraties te verkiezen boven een vuurwals of een blokvuurwals. Afgezien van het verschil aan benodigde artillerie en munitie heeft men het voordeel, dat de steeds optredende vuurpauzen tussen het afgeven van twee concentraties een soepele samenwerking tussen de infanterie en de artillerie bevorderen en het mogelijk maken het tijdschema tussentijds te herzien. Zij zijn echter slechts mogelijk indien men een voldoende inzicht heeft gekregen in de samenstelling en het beloop van de vijandelijke stelling.

Vuren op aanvraag van de infanterie, niet voorkomende in het vuurplan. De noodzaak hiertoe zal toenemen naarmate de infanterie in de stelling doordringt. Aangezien in de voorste lijn steeds artillerie-waarnemers voor rechtstreekse vuursteun aanwezig zullen zijn, kunnen deze vuren doorgaans als neutraliserende vuren met waarneming worden afgegeven. Gedurende de periode, dat eveneens vuren vooraf zijn voorbereid, zullen de doelen gewoonlijk van kleine afmetingen zijn; de bestrijding vereist dan weinig artillerie. Later zullen echter dikwijls verschillende afdelingen nodig kunnen zijn.

Vuren op initiatief van artilleriewaarnemers. In de regel worden bij een aanval enige artillerieonderdelen aangewezen voor het afgeven van vuren op ogenblikdoelen, welke worden ontdekt door de waarnemers in de voorste lijn of in de lucht.

(c) *Samenvatting.*

Boekwerk „De Tactiek der Artillerie” geeft aan het eind van betreffend hoofdstuk een résumé, dat in enkele bewoordingen en op zeer duidelijke wijze aangeeft hoe het begeleidende artillerievuur doorgaans wordt afgegeven. Ik laat hier deze samenvatting woordelijk volgen:

„Op grond van het bovenvermelde omtrent de methoden waarop het begeleidend artillerievuur kan worden afgegeven, kan men vaststellen dat dit vuur aanvankelijk zal bestaan uit vuren, welke volgens een

bepaald tijdschema worden afgegeven. Deze vuren kunnen de vorm hebben van een vuurwals, een blokvuurwals of van vuurconcentraties. Gedurende deze periode zullen niet voorbereide vuren op aanvraag van de infanterie en die op initiatief van de artillerieswaarnemers als aanvulling kunnen dienen. Na deze periode gaat men over tot voorbereide vuren op aanvraag van de infanterie in de vorm van vuurconcentraties. Het begin van elke concentratie wordt meestal door een codewoord, het einde door een tijdsduur aangegeven. In dit stadium zullen de niet voorbereide vuren op aanvraag meestal in aantal toenemen; de vuren op initiatief van de artillerieswaarnemers blijven als aanvulling mogelijk. Op deze laatste wijze wordt voortgegaan tot het gevechtsdoel is bereikt.

Artilleriesvuren na de aanval.

Als bij het bereiken van een gevechtsdoel of een tussengelegen gevechtsdoel de aanval tot stilstand komt breekt het ogenblik aan dat de kaarten het gunstigst liggen voor een tegenaanval van de vijand. Men gaat nu over tot consolidatie en het aanvallend gevecht moet plaats maken voor een tijdelijke verdediging. De artilleriesvuren welke in deze fase moeten worden afgegeven komen in wezen geheel en al overeen met die voor het verdedigend gevecht, welke vuren later in deze verhandeling zullen worden besproken. Zij worden reeds voor het lanceren van de aanval in het vuurplan vastgelegd en kunnen het best worden opgedragen aan de artillerie bestemd voor de rechtstreekse steun, aangezien de tijdfactor hier een overwegende rol zal spelen. De overige artillerie kan dan worden gebruikt voor de versterking en verdieping van deze vuren. Artilleriebestrijding en storende vuren vinden in deze periode voortgang, de eerste wellicht in toenemende hevigheid.

4. Slotbeschouwing.

Rest thans nog na te gaan in hoeverre de artilleriesactiek bij de Russen afwijkingen vertoont van de Engels/Amerikaanse, welke hier voren is beschreven. Indien bij de Russen een inleidende beschieting plaats vindt dekt deze doorgaans de voorbereidende verplaatsingen voor de aanval en kan zij verschillende uren duren. Men stelt zich hierbij ten doel alle vijandelijke opstellingen tot een diepte van 4000 meter te neutraliseren, in samenwerking met een vernietigingsprogramma voor bekende steunpunten en artilleriesopstellingen. Tegen het einde van deze inleidende beschieting worden, met toenemende hevigheid, vuurconcentraties gelegd op de voorste doelen, waarbij het artilleriesvuur wordt verdicht door middel van raketten en mortieren.

Voor de artilleriesbestrijding achtte men een inzet van drie eigen batterijen tegen een vijandelijke voldoende om deze laatste te neutraliseren.

Het artilleriesvuurplan voor de aanval bestaat uit een kruipende vuurwals, een serie vuurconcentraties ofwel een combinatie van beide. De vuurwals beweegt zich met sprongen van 50 tot 100 meter per minuut en gaat vaak tot grote diepte. Daarna wordt de aanval gesteund door voorbereide vuurconcentraties en door vuur met waarneming. Een gedeelte van de artillerie wordt gebruikt om de vuurwals in de diepte te verdichten en een ander gedeelte wordt gebruikt om te vuren op speciale doelen dan wel om te worden ingezet voor artilleriesbestrijding.

DE VERDERE VORMING VAN OFFICIEREN IN DE V.S. VAN AMERIKA

door J. ROTHUIZEN, *Luitenant-Kolonel van de Generale Staf*

„Training never ceases; it is continuous before battle, during battle and after battle”.

Inleiding.

In de USA wordt zeer veel aandacht besteed aan de verdere (hogere) vorming van de beroepsofficier. Men stelt zich op het standpunt, dat de vredesperiode moet worden uitgebuit om daarin een goede kern van officieren te vormen, welke bij mobilisatie of in oorlogstijd voor velerlei functies kunnen worden aangewezen en mitsdien niet te veel mogen worden gespecialiseerd.

De officier (en mijns inziens terecht) moet leren gebruik te maken van de specialistische kennis van het lagere personeel.

Ook Amerika kent personeelstekorten en in vele onderdelen is het aantal reserve officieren verre in de meerderheid; ook dáár heeft men deze in de hoogste staven en in allerlei functies te werk gesteld. Niettemin acht men de doorvoering van een systeem van verdere vorming onontbeerlijk, omdat in een toekomstige oorlog niet meer kan worden gerekend op een langdurige periode, waarin betrekkelijke rust zal heersen, welke de gelegenheid zal geven om de opleidingen alsnog voort te zetten. Bij het uitbreken van een conflict moet ieder officier berekend zijn op zijn taak en meer dan ooit moet hij reeds nu op de meest efficiënte wijze aan de legeropbouw kunnen deelnemen. Slechts kundig personeel kan de garantie geven, dat het leger „will be able to fight”.

Zo wordt het o.m. noodzakelijk geacht, dat de officier als instructeur kan optreden, dat hij een oorlogsonderdeel kan commanderen en dat hij stafdienst kan verrichten. In verband hiermede wordt met zorg de loopbaan van de officier uitgestippeld en zijn verdere vorming volgens de regelen van het „careermanagement” uitgevoerd.

Steeds hogere eisen worden gesteld aan zijn kennis van „leadership”, aan zijn medewerking t.b.v. een juiste voorlichting en verdere algemene ontwikkeling van de troep en aan het zgn „personnelmanagement”. Zonder goede leiding toch en zonder een goed personeelsbeleid, zal een onderdeel nimmer dat rendement kunnen opleveren, hetwelk nodig is om met gunstig resultaat het gevecht te voeren. De onderlinge samenwerking van afdelingen en bureaux, belast met de opleidingen, het personeelsbeleid en het samenstellen van organisaties is dan ook zeer intens en onverbreekelijk.

Indien men bij de beschouwing van het vorenstaande voorts weet, dat de Amerikaanse officieren grotendeels een langdurige oorlogservaring hebben genoten en men niettemin vele jaren zal besteden aan de verdere vorming van deze officieren, dan behoeft het geen betoog, dat in Nederland eveneens een aanvang móet worden gemaakt met een verdere scholing. Het is reeds van groot belang, dat met het oog op de opleiding van de lichte 1950 II en de vorming van commandanten en

staven, welke in noodgeval met verantwoordelijke functies zullen worden belast, een begin is gemaakt met het houden van vele cursussen en het organiseren van stafdienst oefeningen e.d. Deze regelingen zijn gedeeltelijk tijdelijke maatregelen en het zal noodzakelijk zijn, dat spoedig ook aan het Nederlandse systeem voor verdere vorming méér effectieve uitvoering wordt gegeven. Ongetwijfeld zijn de moeilijkheden (in het bijzonder van personele aard) vele, doch een strijdend leger moet over een goede kern kunnen beschikken, wil het van enige waarde zijn.

„Kwaliteit voor kwantiteit”

Het systeem van verdere vorming.

1. In de eerste plaats is het nodig zeer in het kort een beschrijving te geven van de opleiding van de cadet aan de USMA. Hoewel men in Amerika ook op andere wijze dan via dit instituut beroepsofficier kan worden, wordt korthedshalve met deze beschrijving volstaan.

De opleiding te West Point duurt vier jaar en is voor elke cadet hetzelfde. Aangezien men zich in Amerika op het standpunt stelt, dat tenminste 90 % der beroepsofficieren een „bachelordegree” moet hebben behaald, wordt in deze vier jaar een algemeen wetenschappelijke vorming gegeven, gepaard gaande met een militaire basisopleiding.

Ten aanzien van de bachelordegree wordt opgemerkt dat deze bijv. niet kan worden vergeleken met een Nederlands diploma van een propaedeutisch examen, omdat een hoeveelheid leerstof, welke in Nederland aan de middelbare scholen wordt onderwezen in Amerika wordt gedoceerd gedurende de eerste twee jaren aan een universiteit. Niettemin kan worden geconcludeerd, dat uiteindelijk in Amerika hogere algemene wetenschappelijke eisen aan de officier worden gesteld dan in Nederland. In die gevallen, waarin de a.s. officier zijn degree niet heeft verworven, zal slechts dán een benoeming kunnen plaats vinden, indien vaststaat, dat hij zich tot een goed officier zal kunnen ontwikkelen en alsnog in staat zal zijn de college-degree te behalen.

In het 4e studiejaar kan de cadet een keuze doen ten aanzien van het wapen of dienstvak, waartoe hij zou willen behoren; echter degene, die de beste beoordelingen heeft verkregen mag de eerste keuze doen. Een selectie vindt dus niet plaats.

2. Na diens benoeming als zodanig, gaat de officier onmiddellijk dienst verrichten bij de troep voor een tijd van twee tot vijf jaar. Waar hij wordt ingedeeld, is niet strikt voorgeschreven, met dien verstande, dat a.s. medici en geestelijken bij hun eigen dienst worden ingedeeld en dat de overige officieren van de verschillende dienstvakken de eerste twee jaar bij een van de wapens worden te werk gesteld. De eerste dienstjaren bij de troep worden n.l. beschouwd als de praktische voortzetting van de algemene militaire basisopleiding; de officier moet nu leren om te gaan met de troep, l e r e n instructies te geven (d.w.z. hij wordt nog niet zelf met de instructie belast), zijn kennis ten aanzien van „leadership” moet hij leren toepassen en uitbreiden en zich op de hoogte stellen van tal van administratieve aangelegenheden.

3. Na de troependienst volgt de specialisatie aan de wapenschool, alwaar een cursus wordt gegeven van zes tot max. elf maanden, zulks afhankelijk van het wapen of dienstvak. De cursus heeft tot doel de officier op te leiden tot compagnie's (of overeenkomstig) commandant

en hem inzicht te geven ten aanzien van de werkzaamheden en taak op het naast hogere niveau; elke officier moet deze cursus volgen.

4. In de periode van vijf tot twaalf dienstjaren (normaal met dienstjaren bij de troep en dan als instructeur) wordt een voortgezette opleiding gegeven aan de wapenschool, welke negen à tien maanden duurt en de leerlingen het inzicht moet geven in de Generale Staf- en Speciale Staf-functies en werkzaamheden in de Divisie en van die staf-functies en werkzaamheden van hogere echelons, welke voor het eigen wapen en dienstvak van belang zijn. Voorts wordt op de cursus onderricht gegeven in de onderlinge samenwerking der wapens en dienstvakken en in de commandovoering van de hogere eenheden van het eigen wapen of dienstvak.

Elke officier moet deze cursus volgen; de hoofden van de diensten bezitten echter meerdere vrijheid om het tijdstip van de cursus te bepalen, zulks in verband met de verdere vorming genoemd onder 10.

5. Aan het Command and General Staff College wordt een cursus gegeven van negen à tien maanden. De leerlingen worden geselecteerd en sedert dit jaar aan een kortdurend toelatingsexamen onderworpen. Deze cursus staat open voor officieren met een diensttijd van 8 tot 15 jaar, welke de cursus ad 4 moeten hebben doorlopen of op enigerlei andere wijze een gelijke kennis hebben verworven (hoofdzakelijk oorlogspraktijk). Hoewel thans + 50 % van de beroepsofficieren de onderwerpelijke cursus volgt, is men van mening, dat 90 % van de officieren der tactische wapens in de toekomst een dergelijke opleiding zal doorlopen.

De oefenstof welke aldaar thans wordt onderwezen vindt geen bevrediging. Hoewel op het niveau van legerkorps en leger een zekere kennis wordt bijgebracht, is men van oordeel, dat in tien maanden tijds slechts die wetenschap kan worden verworven — op grondige wijze —, welke voor commandanten en staf-officieren van divisies noodzakelijk moet worden geacht.

De basis voor laatstgenoemde functie moet dan ook inderdaad aanwezig kunnen zijn, opdat de afgestudeerde — zulks in tegenstelling tot die in oorlogstijd, waarin deze onmiddellijk in de voor hem meest geëigende functie kon worden tewerkgesteld — door een meerzijdige en meer gevarieerde en grondige opleiding ook vele jaren ná diens studie in staat zal zijn naar behoren diens functie te vervullen.

De grote verantwoordelijkheden van de toekomstige oorlogsfunctionaris vereisen een zeer grondige opleiding.

Uiteraard zal de geslaagde student, afhankelijk van diens beoordeling, toch kunnen worden belast met een hoger commando dan dat van D.C. en zeer zeker een staffunctie kunnen bekleden in een legerkorps- of legerstaf.

Evenals in Nederland mag een stafonderscheidingsteken slechts dan worden gedragen, indien de practische stafdienst in het Amerikaanse leger daartoe aanleiding geeft.

6. Army War College.

In 1950 zal voor het eerst — na de oorlog — als sluitsteen van de verdere vorming van de landmacht-officier een cursus worden gehouden aan het Army War College, welke ± tien maanden zal duren.

De cursus zal, behalve de opleiding tot commandant van leger en legergroep, alsmede het vervullen van staffuncties op dit niveau, in het bijzonder aandacht besteden aan aangelegenheden de departementale GS betreffende. Hoewel wel degelijk aan de verdere tactische vorming van de hoogste legerautoriteiten de vereiste aandacht zal worden besteed, acht men het van uitermate groot belang, dat een zeer belangrijke plaats wordt ingeruimd aan het onderricht in aangelegenheden van personele en logistieke aard en dat bovendien de inlichtingendienst grondig wordt behandeld.

Slechts op het niveau van dit College, wordt duidelijk naar voren gebracht, dat een tactisch optreden alleen dan mogelijk is, indien de officier een uitgebreide kennis bezit van de werking van een goed functionerend bevelsorgaan en weet dat het personeelsbeleid en de logistiek voorwaarden zijn, zonder welke een oorlogsvoering nimmer met succes kan worden bekroond. Het College genoemd onder ad 5 geeft hiertoe onvoldoende waarborg, weshalve het Army War College opnieuw zijn intrede doet t.b.v. de verdere vorming van de hoogste legerautoriteiten.

Hoewel Nederland nimmer eenheden zal uitbrengen, welke die van een legergroep of hoger zullen benaderen, moet toch worden geëist — zulks gelet op de internationale samenwerking — dat ons land staf-officieren zal kunnen voortbrengen, welke op dit niveau functies verrichten en is een verder doorgevoerde hogere vorming aan de Nederlandse Krijgsschool (c.q. gecombineerd met een opleiding als genoemd onder 8) noodzakelijk.

Amerikaanse deskundigen achten het nodig, dat tenminste honderd officieren per jaar de onderwerpelijke cursus zullen volgen en dat deze moet worden uitgebreid tot een capaciteit van ± 300 „students” per jaar.

7. Armed Forces Staff College.

Dit College leidt personeel op, hetwelk in het bijzonder kan worden belast met aangelegenheden in verband staande met een optreden overzee van land-, lucht- en zeemacht en duurt \pm vijf maanden. De landmacht heeft recht op 50 plaatsen per jaar.

8. National War College.

Dit instituut heeft tot taak aan officieren en aan hogere civiele ambtenaren van het State-Department voorlichting te geven ten aanzien van militair-politieke aangelegenheden, strategische planning en het op een juiste wijze vervullen van die functies, waarin een nauw gezamenlijk contact tussen militaire en politieke autoriteiten moet zijn vereist. Per jaar zullen ± 30 officieren van de landmacht het college volgen.

9. Industrial College of the Armed Forces.

Op een zelfde niveau als dat genoemd onder 8, wordt jaarlijks gedurende \pm tien maanden een college gehouden voor o.m. 50 landmacht officieren, welke een ruimer inzicht moeten verkrijgen in bijzondere logistieke aangelegenheden, het gebruik van mankracht, van de

6 hebben bijgewoond, of door specialisatie in de burgermaatschappij de vereiste kennis hebben verworven.

10. Algemeen.

In het vervolg zal op alle scholen veel aandacht worden besteed aan het gebruik van atomische energie, aan de toekomstige oorlogvoering en aan een — op burgerervaring berustende — juiste efficiency. Ook aan de samenwerking land-, zee- en luchtmacht zal op lager niveau meer aandacht worden geschonken.

Voorts stelt men zich voor, dat de officier op zo jong mogelijke leeftijd de diverse colleges zal volgen, opdat van diens verworven kennis zo lang mogelijk gebruik kan worden gemaakt.

Teneinde de officier tijdens diens studies in de gelegenheid te stellen ook diens aandacht te besteden aan andere onderwerpen en hem de nodige vrijheid te verschaffen op particulier gebied, wordt voor de diverse militair-academische studies — buiten diensttijd medegerekend — een werkweek van 40 uur voldoende geacht.

Een aantal officieren zal — afhankelijk van hun specialistische functie — een cursus volgen van \pm twee jaar aan een universiteit of een detachering volgen bij burgerinstellingen, scholen in het buitenland, scholen in het eigen land enz. Zulks kan plaats vinden in de periode van de gehele officiersloopbaan en dus, in het bijzonder voor technische en administratieve diensten, reeds aanvangen na bijv. één jaar troependienst.

Conclusies.

1. Niettegenstaande de opgedane oorlogservaring van de beroeps-officier en het grote tekort aan dergelijk personeel, acht men in Amerika een consequente doorvoering van een uitgebreide verdere vorming noodzakelijk.

2. Principieel wordt een specialisatie van de beroeps-officier niet nagestreefd; de beste kernvorming vindt alleen dan plaats, indien diens verdere scholing op ruime basis is opgezet.

3. Meer dan ooit wordt de nadruk gelegd op een realistische vorming van competente leiders, die, zowel in het legerverband, als ten aanzien van een innige samenwerking tussen land-, zee, en luchtmacht en de burgermaatschappij, zich volkomen kunnen realiseren „how to fight”.

DE INSTRUCTIEVE VORMING VAN HET KADER DER VREDESONDERDELEN

*door G. J. LE FEVRE DE MONTIGNY, Kolonel van de
Generale Staf, Hoofd Sectie G 5 (opl.) bij het Hoofdkwar-
tier van de Generale Staf*

Reeds in het Februarinumner van De Militaire Spectator wezen wij er op, dat als gevolg van de oorlog en de onmiddellijk daaropvolgende uitzending van een groot deel van het beroepspersoneel naar Indonesië een zekere achterstand is ontstaan in een deugdelijke vorming van beroepskader, zowel officieren als onderofficieren. Wij vestigden er tevens de aandacht op dat hieraan op korte termijn bijzondere aandacht diende te worden besteed, aangezien anders een der grondslagen voor een goede instructie niet verzekerd was.

Sindsdien hebben de omstandigheden een snelle wending genomen. De uitzendingen naar Indonesië zijn definitief beëindigd.

De opleidingen voor het vormen van een leger in Europa zullen thans spoedig aanvangen.

Men moet zich echter duidelijk voor ogen stellen, dat de leemten in het korps beroepsofficieren en beroepsonderofficieren nog geenszins ten volle zijn aangevuld, hetgeen dus betekent dat we bij de in October van dit jaar aanvangende opleiding van het leger bestemd voor een taak in Europa, voor een zeker gedeelte blijven aangewezen op het inschakelen van reserve- en dienstplichtige instructeurs.

Met dit voor ogen was het verheugend te vernemen dat de Minister van Oorlog had bepaald dat de onder de wapenen zijnde lichte met ingang van 15 Maart zou worden gedemobiliseerd en het tijdvak van 1 April tot 1 October — behoudens de noodzakelijke opleiding van dienstplichtig en reserve kader uit de lichte 1950 I — zoveel mogelijk beschikbaar zou zijn voor het vormen van goede instructeurs.

Het behoeft wel nauwelijks betoog dat de hier geboden gelegenheid ten volle dient te worden benut en dat aller inspanning er op moet worden gericht volkomen te zijn opgewassen tegen de taak die ons op 16 October wacht.

In enkele achtereenvolgende aanschrijvingen heeft de Chef van de Generale Staf in algemene zin het plan ontwikkeld volgens welke lijnen zal worden te werk gegaan. Hij heeft zich daarbij voor ogen gesteld dat de toekomstige vredesorganisatie van de Koninklijke Landmacht zal bestaan uit:

- a) staven en diensten (vredesdienst);
- b) de opleidingsorganen (de vredesregimenten en de scholen).

Diegenen van het beschikbare instructieve personeel die uit hoofde van verkregen kennis uitmunten en van wie overigens te verwachten is dat zij een bezielende en goede leiding aan de troep willen geven, worden bij de „opleidingsorganen” te werk gesteld. Het resterende personeel zal in de vredesdienst de bestaande vacatures vervullen.

Indien wij dan thans bezien hoe men zich de verdere vorming van instructeurs na 1 April heeft gedacht, treedt daarbij onmiddellijk één belangrijk ding naar voren.

Wel is waar is de tweede half jaarlijkse lichting 1949 grotendeels gedemobiliseerd. Het kader en de a.s. reserve officieren van deze lichting zijn echter niet met groot verlot gegaan. Zij zetten hun opleiding voort, immers zij dienen te zijner tijd mede te werken aan de opleiding der recruten van latere lichteningen, waardoor reeds langer in dienst zijnd kader kan demobiliseren. Om dezelfde reden komen ook begin April het kader en de a.s. reserve officieren van de lichting 1950 I wel onder de wapenen en moeten mitsdien in opleiding worden genomen.

We staan dus tegen April voor een drieledige taak nl.

- a) het voortzetten van de opleiding van het kader (adspirant reserve officieren inbegrepen) van de lichting 1949 II;
- b) het in opleiding nemen van adspirant reserve officieren en kader lichting 1950 I;
- c) de verdere vorming der toekomstige instructeurs.

De hiertoe beschikbare tijd heeft men verdeeld in tijdvakken van 3 maanden die wij hierna achtereenvolgens zullen bespreken.

Ofschoon de algemene strekking van het hierna gestelde ook betrekking heeft op de Cavalerie en de Luchtdoelartillerie zijn voor deze wapens toch duidelijke — thans niet nader in beschouwing te nemen — verschillen te onderkennen, die hun oorsprong vinden in de omstandigheid dat de recruten bij deze wapens op andere tijdstippen onder de wapenen komen.

Eerste periode (medio April tot 1 Juli 1950).

1. Het *a.s. kader van de lichting 1949 II* is reeds in opleiding op de scholen voor reserve officieren en de kaderscholen. Het blijft aldaar de opleiding voortzetten tot het einde van de cursus is bereikt.

2. Het *a.s. kader van de lichting 1950 I* dat einde Maart onder de wapenen kwam, ving de opleiding aan met een elementaire opleiding, welke omstreeks drie maanden zal duren. Deze opleiding wordt aan de diverse thans bestaande depots gegeven. In aanmerking nemende dat te zijner tijd dit kader mede zal werken aan het instrueren van één der volgende lichteningen recruten zal het wel duidelijk zijn dat deze taak geenszins mag worden verwaarloosd. Hoezeer het dan ook te betreuren valt dat het hiervoor benodigde kader tijdelijk aan de verdere vorming moet worden onttrokken is het bepaald ongewenst dit kader in deze periode een of meer malen te verwisselen. De elementaire opleiding moet van het begin tot het einde aan hetzelfde instructieve kader worden toevertrouwd. Het kwam de Chef van de Generale Staf het meest gewenst voor, voor deze taak behoudens het door de Depotcommandant nodig geachte beroepskader, dienstplichtig kader van de lichting 1949 I te bestemmen, aangezien dit kader — het langst in dienst zijnde — reeds enige ervaring ten aanzien van de te geven instructie heeft. Bij de hierboven genoemde depots voltrekt zich inmiddels in deze periode een reorganisatie. Er zal naar worden gestreefd het beschikbare beroepspersoneel thans een vaste indeling te geven, hetgeen echter zijn eigenaardige moeilijkheden heeft, omdat nog zoveel personeel van het KNIL moet worden ingedeeld. Voorts moeten uit deze depots de nieuwe vredes-

regimenten worden geformeerd en zullen enkele dezer regimenten naar nieuwe garnizoenen moeten verhuizen.

Ofschoon schrijver dezes er van overtuigd is hoezeer deze materie de belangstelling der lezers zou hebben, kan hij hierop thans niet verder ingaan, aangezien zulks te zeer buiten het onderwerp zou vallen.

3. *Verdere vorming der beschikbare instructeurs.*

Aangezien de Depotcommandanten hun aandacht reeds moeten wijden aan de in gang zijnde elementaire opleiding der lichte 1950 I en overigens aandacht moeten besteden aan de a.s. reorganisatie werd het beter geoordeeld gedurende dit tijdvak de verdere vorming van het kader centraal te regelen en hierin waar nodig tevens de instructeurs van KMA en scholen te betrekken.

Daartoe zal door de zorg van de Chef van de Generale Staf een cursustableau ter kennis worden gebracht en zal de onderscheidene commandanten de gelegenheid worden geboden officieren en onder-officieren hierop te detacheren.

Waar de uiteindelijke encadrering der vredesonderdelen thans nog niet bekend is zijn wij er zeer wel van overtuigd dat het dikwijls zeer moeilijk zal zijn de man die speciale vorming te geven, die hij in de naaste toekomst het meest behoeft. Wij twijfelen er echter niet aan of de Inspecteurs der Wapens zullen in staat zijn aan vele moeilijkheden in deze tegemoet te komen en wij bevelen dan ook een regelmatig en veelvuldig overleg met deze inspecteurs in het bijzonder aan.

Tweede periode (1 Juli tot 1 October).

Het mag bekend worden verondersteld dat een aantal der a.s. vredesonderdelen zijn taak op 1 October van dit jaar met de tweede half jaarlijkse lichte 1950 zal aanvangen, en dat de overige onderdelen hiermede omstreeks 1 April 1951 beginnen.

Een uitzondering hierop zijn het zware infanterie regiment, het regiment mortieren, het regiment wielrijders en de regimenten genietroepen (pioniers), Genietroepen (pontonniers), verbindingstroepen, intendancetroepen, aan- en afvoertroepen, technische troepen en geneeskundige troepen, die halfjaarlijks een nieuwe lichte krijgen naast de reeds aanwezige lichte.

1. De commandanten van die *onderdelen, die op 1 October hun taak aanvangen* zullen op 1 Juli het organiek benodigd kader ter beschikking krijgen. Op deze wijze hebben zij gedurende 3 maanden de gelegenheid in regimentsverband de instructieve vorming van het eigen kader voort te zetten en zodoende hun persoonlijk stempel op het onderdeel te drukken. Daarnaast kunnen zij het nodige doen verrichten voor het vervolmaken van instructieve hulpmiddelen, het nauwkeurig indelen van de oefenstof, het maken der tableaux, enz. enz.

2. Het resterend instructief kader, dat geleidelijk nog moet worden aangevuld met op andere wijze ter beschikking komend beroepskader zal worden verdeeld over de *vredesonderdelen die op 1 April met de recrutenopleiding aanvangen.*

De verdere vorming daarvan zal aanvankelijk centraal worden geregeld.

3. *De scholen reserve officieren en de kaderscholen vangen omstreeks 1 Juli met de opleiding van de lichte 1950 I aan.* In tegen-

stelling tot hetgeen tot heden gebruikelijk was, zullen de leerlingen der scholen reserve officieren rechtstreeks naar deze onderwijsinstellingen gaan en niet eerst de kaderscholen bezoeken.

De opleiding van de lichter 1949 II eindigt aan deze inrichtingen op tijdstippen kort voor — of gedurende dit tijdvak, welke tijdstippen voor de verschillende wapens thans enigermate uiteenlopen.

Derde periode (1 October 1950 tot 1 Januari 1952).

Zoals uit het vorenstaande gebleken is, zal een deel der gereorganiseerde vredesonderdelen zijn eigenlijke taak aanvangen. De scholen reserve officieren en kaderscholen zetten de aangevangen taak voort.

Het kader van die onderdelen, die nog niet hun taak hebben aangevangen zal geleidelijk verder op sterkte worden gebracht, met dien verstande dat op 1 Januari de organieke encadrering zal zijn bereikt. De verdere vorming blijft voorshands centraal geregeld, teneinde de betrokken commandanten volop in de gelegenheid te stellen alle noodzakelijke voorbereidingen te verrichten.

Vierde periode (1 Januari tot 1 April 1951).

Evenals zulks in de tweede periode geschiedde krijgen de commandanten van die onderdelen die op 1 April met de recrutenopleiding aangevangen hun kader thans volledig ter beschikking.

Op de scholen vangt de opleiding van het a.s. kader der lichter 1950 II aan.

Ter vermindering van mogelijk misverstand zij duidelijk onder de aandacht der lezers gebracht dat bovenstaande opzet door zeer vele, thans nog niet in hun volle omvang te overziene factoren en omstandigheden zal worden beïnvloed. Het is dan ook zeker te verwachten, dat de omstandigheden er toe zullen dwingen hier en daar van dit opgestelde plan af te wijken. Zulks behoeft ons echter niet te verontrusten. Het plan laat voldoende andere mogelijkheden open.

Om een enkel punt in dit verband te noemen zij de indeling van KNIL officieren en onderofficieren vermeld. Hoezeer er van de zijde van de Koninklijke Landmacht op wordt aangedrongen spoedig met de noodzakelijke herscholing van dit personeel aan te vangen, zijn er andere, zeer begrijpelijke redenen die zich hiertegen verzetten. En toch zal een ieder begrijpen van welk een enorme invloed het is of dit personeel over een langere termijn verdeeld geleidelijk voor herscholing beschikbaar komt, dan wel plotseling in grote getale verschijnt en alsdan beslag zou leggen op nagenoeg alle beschikbare opleidingscapaciteit.

Wij hopen dat het vorenstaande de lezer een voldoende duidelijk inzicht zal hebben gegeven in de verschillende maatregelen welke in de naaste toekomst zullen worden doorgevoerd. Hoezeer wij de grote moeilijkheden die nog zijn te verwachten voor en aler de reorganisatie en de verdere vorming haar beslag hebben gekregen niet onderschatten, zijn wij nochtans overtuigd dat de voorgenomen maatregelen ten volle kunnen en zullen slagen nu een ieder zich het algemene beeld voor ogen heeft kunnen stellen. Een grote en mooie taak is in deze voor de verschillende commandanten, van hoog tot laag, weggelegd. Door het nemen van het zo noodzakelijke initiatief, mits passend in het algemeen beleid, zullen zij veel kunnen bijdragen tot de uiteindelijke opbouw der Koninklijke Landmacht.

GREPEN UIT DE WERKELIJKHEID

DE CAPITULATIE DER AMERIKANEN IN DE PHILIPPIJNEN

Alles is verloren, behalve de eer

door B. KONING, *Luitenant-Kolonel der Infanterie*

Over het algemeen spreken en schrijven wij veel liever over overwinningen, dan over tegenslagen en nederlagen. Dat is heel menselijk. Maar er is nog nooit in de historie een land geweest, dat alleen maar overwinningen heeft behaald. De oorlog is een wisselvallig bedrijf en onder geen voorwaarde met wiskunde te vergelijken. De strateeg en de tacticus kunnen de zaken nog zo mooi voorbereiden, de garantie en de zekerheid voor de overwinning hebben zij nooit. Men moet in een oorlog met alles rekening houden. Het is natuurlijk heel juist om zich op een offensief standpunt te stellen. Een offensieve geestesgesteldheid is een der beste voorwaarden voor succes. Maar bij die offensieve mentaliteit, moet men toch bedenken, dat de aanval wel eens niet kan lukken. En dan moet men er voor oppassen, dat het moreel niet in elkaar zakt. Naast aanvallen, moeten wij ook kunnen incasseren!

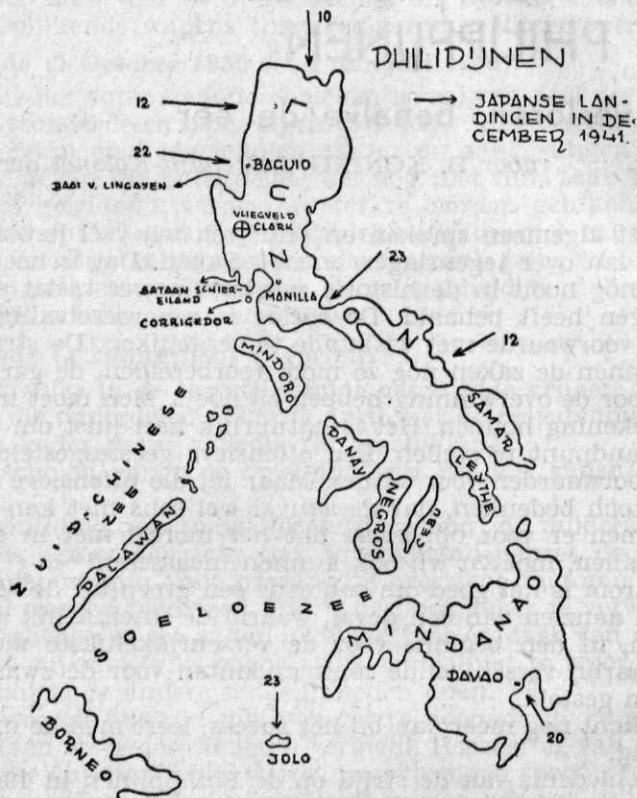
En daarom is het goed om ook eens een greep uit de werkelijkheid te doen ten aanzien van een geval, waarin de uiteindelijk zegevierende Amerikanen, in den beginne voor de verschrikkelijkste moeilijkheden stonden, waarbij verschillende commandanten voor de zwaarste dilemma's werden gesteld.

En wellicht nog meer dan bij het succes, leert men de mens kennen bij tegenslag.

De geschiedenis van de strijd op de Philippijnen in 1942 is er een — ondanks de geleden nederlaag — van ontzagwekkende heldenmoed, alsmede van verschrikkelijke menselijke drama's en conflicten. Daar deden zich de vraagstukken voor of men zich mag overgeven, welke omstandigheden een overgave rechtvaardigen, wanneer een overgave als wettig kan worden erkend. Wanneer is een capitulatie wettig, wanneer begint het op verraad te gelijken. Kan een ondergeschikte zich overgeven, in strijd met de hem verstrekte bevelen? Kan een Chef zijn ondergeschikten — die zelf in heel andere omstandigheden verkeren — toch gelasten zich over te geven. Mag een commandant zijn troep in de steek laten?

Het is volslagen onmogelijk om hiervoor, in welk voorschrift ook, richtlijnen te geven. Men kan natuurlijk zeggen, dat men zich nooit mag overgeven. 6000 jaar krijgsgeschiedenis zijn er, om te bewijzen, dat dit een volkomen onhoudbare stelling is. Zeker er zijn pracht voorbeelden — óók in onze historie te kust en te keur — van prachtig standhouden, er zijn ook voorbeelden — helaas ook in onze historie — van minder juist optreden. Een volk van alleen maar helden bestaat niet. Wil men een richtlijn, dan is wellicht nog het beste, wanneer alle

militaire aanvoerders — zo mogelijk alle militairen zijn doordrenkt en doordrongen van de idee om onder alle omstandigheden „naar eer en geweten” te handelen, bij de uitoefening van hun plicht!! Dan kan men nooit ver van de waarheid af zijn.

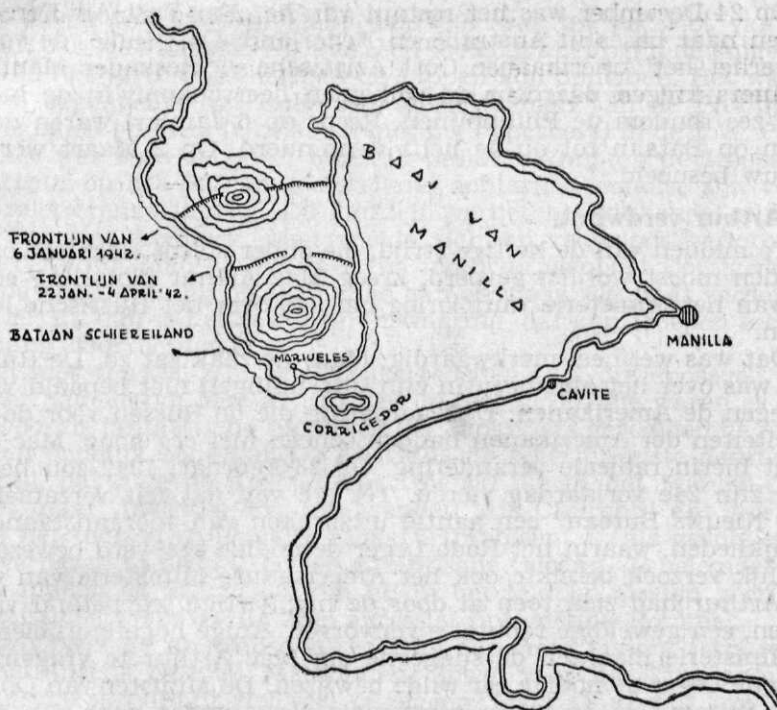
Afb. 1

Dan kan men net als Koning Frans I na de slag bij Pavia in 1525 zeggen: „alles is verloren, behalve de eer”, dan kan men zeggen net als Generaal Wainwright, aan de vooravond van de capitulatie van het vestingeiland Corrigedor in de Filippijnen: „Wij hebben ons best gedaan, zowel op Bataan als hier en hoewel wij verslagen zijn, behoeven wij ons niet te schamen”.

En dat laatste is het belangrijkste!

De strijd op Luzon

De strijd op de Filippijnen begon in de vroege morgen van 8 December 1941 met een luchtaanval op Baguio, de Filippijnse zomerhoofdstad. Omstreeks 12.00 bombardeerden de Japanners het grote Clark-vliegveld, 75 km Noord van Manilla, waarbij niet minder dan 17 B 17's en 55 P 40's werden vernield. Het verlies van de helft van de zware bommenwerpers van de „Far East Air Force”, maakte elk offensief optreden der Amerikanen onmogelijk.

Afb. 2

Het is wel heel merkwaardig, dat de Amerikanen zich op „Clark field” zo hebben laten overvallen. De aanval op Pearl Harbour kwam volkomen onverwacht, maar aan de aanval op Clark Field was Pearl Harbour reeds 24 uur voorafgegaan en bovendien de aanval op Baguio op de Philippijnen zelf. Nonchalance of de kop kwijt? Wij weten het niet, maar fataal was het.

Na een drietal landingen op 10 en 12 December, met de bedoeling om zich van enige vliegvelden meester te maken (zie afb. 1) landden de Japanners met hun hoofdmacht op 22 December nabij Lingayen op Luzon.

Mac Arthur had geen kans gezien om de landingen te beletten. Hij besloot om zijn troepen terug te trekken op het Bataan schiereiland, waardoor hij — met de bezetting van het vestingeiland van Corrigedor — de haven van Manilla bleef beheersen.

Op 6 Januari was de terugtocht naar het Bataan schiereiland voltooid en hadden de Amerikaanse troepen hun eerste stellingen betrokken.

De Japanners openden reeds op 10 Januari de aanval. Na een strijd van 12 dagen vielen de Amerikanen terug op hun tweede lijn (zie afb. 2). Bij hun aanvallen op deze tweede lijn leden de Japanners zulke zware verliezen, dat zij op belangrijke versterkingen moesten wachten, alvorens weer te kunnen aanvallen. Ondanks dit succes was de situatie op het schiereiland heel precair.

Op 24 December was het restant van de „Far East Air Force” vertrokken naar bases in Australië en Nederlands-Oost-Indië, de volgende dag verliet het Amerikaanse Oost Aziatische vlooteskader Manilla. De Japanners kregen daardoor de volkomen heerschappij in de lucht en op de zee rondom de Philippijnen. Reeds op 6 Januari waren de rantsoenen op Bataan tot op de helft verminderd. Op 2 Maart werden ze opnieuw besnoeid.

Mac Arthur verdwijnt.

Te midden van de heftige strijd, die onder steeds slechtere omstandigheden moest worden gevoerd, kreeg Mac Arthur plotseling een verzoek van het Ministerie van Oorlog om iets over het Russische leger te zeggen.

Dat was wel heel merkwaardig. Maar de zaak zat zo. De Russische radio was over het algemeen in zijn uitzendingen niet bepaald vriendelijk tegen de Amerikanen. De waardering die de Russen voor de vechtcapaciteiten der Amerikanen hadden scheen niet erg hoog. Mac Arthur bracht hierin radicale verandering. Op 23 Februari 1942 zou het Rode Leger zijn 24e verjaardag vieren. Ter ere van dat feit verzamelde het „Tass Nieuws Bureau” een aantal uitspraken van vooraanstaande persoonlijkheden, waarin het Rode Leger de nodige eer werd bewezen. Een dergelijk verzoek bereikte ook het Amerikaanse Ministerie van Oorlog. Mac Arthur had zich toen al door de heldhaftige tegenstand van zijn troepen, een geweldige reputatie verworven. Enige hogere officieren van het Ministerie maakten de suggestie om Mac Arthur te vragen, of hij het Rode Leger de nodige eer wilde bewijzen. De Minister van Oorlog — Henry Stimson — voelde er eerst niets voor, omdat naar zijn mening Mac Arthur wel wat anders te doen zou hebben, maar ten slotte stemde hij er toch in toe.

Vrijwel onmiddellijk nadat Mac Arthur het verzoek had gekregen, seinde hij terug:

„De wereldsituatie is nu zo, dat de hoop der beschaafde en vrije volkeren gericht is op het dappere Russische leger. Gedurende mijn leven heb ik deelgenomen aan verschillende oorlogen en heb verscheidene andere als ooggetuigen meegemaakt en een diepgaande studie gemaakt van grote aanvoerders uit het verleden. Maar bij dat alles heb ik nog nooit zulk een heldhaftige weerstand gezien als thans door het Rode Leger ten toon wordt gespreid, een weerstand die bovendien nog is gevolgd door vernietigende tegenaanvallen (de herovering door de Russen van Rostow en Jelez en het Russische tegenoffensief voor Moskou B.K.). De wijze waarop dit alles is geschied maken die operaties tot de grootste militaire prestatie van alle eeuwen”.

Tass nam deze boodschap in zijn geheel over. Hij werd tal van keren per radio uitgezonden, met vermelding, dat die boodschap afkomstig was van de heroïsche en schitterende Amerikaanse generaal, die de Amerikaanse strijdkrachten commandeerde in de geweldige strijd voor de vrijheid die nu in de Philippijnen gestreden werd. Van dat ogenblik af was de Russische radiopropaganda omgedraaid als een blad aan een boom en werd de Amerikaanse soldaat eveneens de nodige lof toegeswaaid.

Het is opvallend hoe Mac Arthur, zelf onder de moeilijkst denkbare omstandigheden verkerend, nog tijd en moed had om er dergelijke kar-

weitjes bij op te knappen. Maar daarvoor was hij per slot van rekening dan ook Mac Arthur. Hij was toen reeds in aller ogen de enige man, die het in het verre Oosten tegen de Jappen kon opnemen. Het was dan ook heel begrijpelijk dat Roosevelt tenslotte hem van de Philippijnen deed weghalen om hem te belasten met het opperbevel in de Z.W. Pacific. Maar het was toch een heel moeilijk besluit. Want op de troepen die Mac Arthur op het Bataan schiereiland achterliet, maakte zijn vertrek een verpletterende indruk. De kapitein verliet het zinkende schip het eerst! Dat was heel erg. Men voelde zich nu reddeloos verloren. Op 11 Maart verliet Mac Arthur met een motortorpedoboot Corrigedor. De volgende dag kwam hij op Mindanao aan en vloog van daar verder naar Australië. En dan is het bewonderenswaardig, dat zijn troepen toch nog wekenlang doorvochten.

Het moesten wel zeer belangrijke redenen zijn, die Roosevelt er toe gebracht hadden om Mac Arthur weg te roepen. En die waren er inderdaad. Door de fantastische successen der Japanners gevoelden de Australiërs zich dodelijk bedreigd. De Australische regering eiste daarom van Churchill, dat deze de Australische troepen die in het Midden-Oosten stonden, naar Australië zou terugzenden. Als Churchill dat zou doen, zou hij het toch al zo precaire transportprobleem — als gevolg van de zware verliezen in de slag om de Atlantische Oceaan — helemaal onoplosbaar maken en daarnaast kon hij in het Midden Oosten geen mannetje missen, tegenover de zeer agressief optredende Rommel.

Toch bleef de Australische regering aan haar eis om terugroeping der Australische troepen vasthouden. Zowel voor het Engelse als het Australische standpunt viel veel te zeggen. Maar Churchill kon er niet uitkomen. Hij besloot een beroep op Roosevelt te doen. Roosevelt vroeg Curtin — de Australische Premier — om zijn eis te laten vallen. Hij zei, dat de Amerikanen alles zouden doen om Australië te helpen. 27.000 man Amerikaanse troepen zouden naar Australië komen. En om de Australiërs geheel tevreden te stellen gaf Roosevelt er de verzekering bij dat die troepen en de verder nog aan te voeren eenheden, onder bevel van Mac Arthur, de held van Bataan, zouden komen. Hier werd dus een plaatselijk belang — het moreel der troepen op de Philippijnen — n.m.m. zeer terecht geofferd aan een veel groter en algemeen belang, n.l. het handhaven van de Geallieerde eenheid en het openen van grote mogelijkheden, die er op de Philippijnen niet meer waren. Hoewel met pijn in het hart, gaf Mac Arthur dan ook onverwijld gevolg aan de opdracht om zijn troepen in de steek te laten.

De moeilijkheden van Wainwright.

Luitenant-Generaal Jonathan Wainwright kreeg het commando over alle troepen in de Philippijnen. Hij zelf bleef onder de bevelen van Mac Arthur.

Er waren twee legers op de Philippijnen n.l. het leger op Bataan onder bevel van generaal Edward King, ter sterkte van 78.000 man en het leger op Mindanao onder bevel van generaal William Sharp, ter sterkte van 31.000 man. Verder waren er nog kleine garnizoenen op Cebu, Panay, Negros, Leythe en Samar. Deze garnizoenen stonden onder bevel van Sharp. Begin April 1942 was de situatie op het Bataan schiereiland heel slecht. De dagrantsoenen waren tot minder dan 1/3 van het oorspronkelijke rantsoen verlaagd. Kleding en uitrustingsvoorraden

waren volledig uitgeput. Het volkomen gebrek aan steun van luchtstrijdkrachten had in het bijzonder een zeer slechte invloed op het moreel.

Op 28 Maart berichtte Wainwright aan Mac Arthur dat de aanwezige voedselvoorraad hoogstens tot 15 April voldoende was. Geneesmiddelen en verband waren vrijwel op.

Op 3 April zetten de Japanners een grote aanval in. Na een verwoede strijd, waarbij de uitgeputte Amerikanen wonderen van heldenmoed ten toon spreidden, werd het front op de rechtervleugel doorbroken.

Op 7 April zond King zijn Chef van de Staf naar Wainwright op Corrigedor, om hem volledig op de hoogte te stellen en nadere instructies te vragen.

Wainwright had van Roosevelt echter instructies, die de mogelijkheid van een capitulatie uitsloten. Onze troepen — zo had Roosevelt als opperbevelhebber van alle Amerikaanse strijdkrachten geseind — moeten vechten, zo lang er nog een mogelijkheid tot weerstand bieden bestaat. De order besloot met de woorden „Onder alle omstandigheden moet weerstand worden geboden. Dat is van het allergrootste belang.”

Het slot van die opdracht was meer positief dan het begin. „Onder alle omstandigheden” is moeilijk voor een andere uitleg vatbaar. Bij een „mogelijkheid” tot weerstand bieden, is er veel verschil van opvatting mogelijk. Wat voor de één onmogelijk is, is voor de ander nog zeer goed mogelijk. Maar „onder alle omstandigheden” is duidelijk.

Wainwright piekerde er dan ook niet lang over en gaf bevel tot het uitvoeren van een tegenaanval. Nog stelden de dappere kerels zich gereed. Maar ze waren niet meer tot behoorlijke actie in staat. In de hospitalen — voor zover men de afdakjes zo mocht noemen — lagen 12.000 gewonden. De malaria sloopte gemiddeld 1000 man per dag. Het voedselrantsoen omvatte nog geen 1000 calorieën (3500 waren er nodig). Door vitaminegebrek ontstonden tal van ziekten. Reserves waren er niet meer. Zonder ophouden bombardeerden en mitrailleurden de Japanners met hun vliegtuigen ongestoord de Amerikaanse troepen. Tanks en vlammenwerpers vulden de luchtstrijdkrachten op de grond aan met hun vernietigingswerk. Er was geen houden meer aan. Generaal King stond voor een verschrikkelijk dilemma. In de avond van 8 April riep hij zijn ondercommandanten bijeen. Hij vroeg hen of de troepen nog in staat waren om de hoogte Noord van Marivelas te houden. Die hoogte was het sleutelpunt van de gehele verdediging. Vrijwel allen waren het er over eens, dat de Jappen er de volgende dag in zouden slagen om de hoogte te nemen. Toen nam King het besluit om te capituleren. Om 0.300 op 9 April sprak Wainwright nog met King. Hoewel deze toen reeds het besluit om te capituleren had genomen, sprak hij er met zijn chef niet over. Wainwright vernam dat besluit pas om 0.600. Onmiddellijk seinde hij dat hij de capitulatie niet erkende. Maar hij kon er niets meer aan veranderen. King was bij het aanbreken van de dag naar het front gegaan, om er de Japanse onderhandelaars te ontmoeten. Kolonel Gruper Nakayama dacht, dat hij met Wainwright te maken had. Toen King hem vertelde, dat hij niet Wainwright was, vroeg de Japanner waarom Wainwright niet gekomen was. King legde hem uit, dat hij alleen de troepen onder zijn rechtstreeks bevel vertegenwoordigde. Hij zei verder, dat de nog in tact zijnde Amerikaanse voertuigen moesten

worden gebruikt om de gewonden en zieken en uitgeputten naar de krijgsgevangenkampen te zenden, maar de Japanner eiste „onvoorwaardelijke overgave”. Door zijn chef er buiten te laten, had hij dus niets te maken met de Amerikaanse troepen op Corrigedor. Van hem konden de Jappen niet eisen, dat hij Corrigedor zou overgeven. En zolang dat vestingseiland nog stand hield, bleef de haven van Manilla gesloten!

Elke poging om van de Japanner de verzekering te krijgen, dat de Amerikanen behandeld zouden worden als krijgsgevangenen faalde. Tenslotte verklaarde Nakayama, dat er in het keizerlijke Japanse leger geen barbaren waren. King aanvaardde uiteindelijk een onvoorwaardelijke overgave. Hem werd medegedeeld, dat hij zelf als gijzelaar zou worden beschouwd, tot het ogenblik waarop al zijn troepen zich hadden overgegeven.

Merkwaardig genoeg kreeg Wainwright — juist op het ogenblik waarop King onderhandelde — nieuwe instructies, waarin de generaal gemachtigd werd om elke beslissing te nemen, die hij nodig oordeelde, een eventuele capitulatie inbegrepen. De grote „Mens” Roosevelt voegde er aan toe, dat hij op 15.000 km afstand de situatie niet op zijn juiste waarde kon beoordelen, maar dat hij genoeg vertrouwen in een officier van het Amerikaanse leger stelde, om te weten, dat deze niets zou doen, wat in strijd met zijn plicht en zijn eer was.

Het lot van de troepen, die zich op Bataan hadden overgegeven, was verschrikkelijk. Hun mars naar de Japanse concentratiekampen, staat in de historie van het Amerikaanse leger bekend als „de dodenmars”. Slechts 25 % van de troepen overleefde deze mars, waarmee klaar en duidelijk werd aangetoond, dat de bewering van Nakayama, dat er in het keizerlijke Japanse leger geen barbaren waren, een duivelse leugen was.

De val van Corrigedor.

Na de val van Bataan, was het lot van Corrigedor bezegeld. De Jappen plaatsten hun zware belegeringsartillerie in de zone waarin de Amerikanen hun „hospitelen” hadden opgericht, zodat de Amerikanen op Corrigedor niet terug dorsten te schieten.

Zonder ophouden bombardeerden de Japanse bommenwerpers het eiland. Het hospitaal in de grote Malinta tunnel kon de gewonden niet meer verwerken. Er was een groot gebrek aan water. De olie voor de motoren, die de krachtstroom moesten leveren voor de ondergrondse schuilplaatsen, was bijna op. Het voedselrantsoen was minimaal klein en omvatte geen 500 calorieën.

Op 29 April, de verjaardag van de keizer, begon een ontzagwekkend bombardement van artillerie en bommenwerpers, dat 6 dagen duurde. Wainwright seinde naar Mac Arthur, dat hij de Japanse aanval elk ogenblik verwachtte, waarbij hij er aan toe voegde, dat zijn troepen niet meer in staat zouden zijn om de aanval af te slaan.

Wainwrights zienswijze bleek juist te zijn. In de nacht van 4 op 5 Mei kwam de aanval los. Bij het aanbreken van de dag waren de Amerikanen reeds teruggeslagen op hun laatste verdedigingslinie. De Japanners waren toen op nog geen 500 m meer van de ingang van de grote Malinta tunnel, die stampvol met gewonden lag.

Omstreeks 10.00 was generaal Wainwright tot de overtuiging gekomen, dat het spel verloren was. Wainwright seinde zijn besluit om te

capituleren aan Roosevelt en Mac Arthur. Een derde telegram ging naar generaal Sharp op Mindanao, waarin hij Sharp mededeelde, dat hij hem weer rechtstreeks onder het commando van Mac Arthur stelde. Wainwright deed dit om te voorkomen, dat de strijdkrachten van Sharp tegelijk met die van Corrigedor zouden moeten capituleren.

Het was moeilijk om contact met de Japanners te krijgen. Maar tenslotte kwam er te ongeveer 14.00 verbinding tot stand en werden de schikkingen getroffen voor een ontmoeting tussen Wainwright en Generaal Masaharu Homma, de commandant van de Japanse troepen op de Philippijnen.

Om 17.00 ontmoetten beide mannen elkaar op het Bataan schiereiland. Wainwright bood Homma op schrift zijn capitulatie van de troepen op Corrigedor aan. Homma sprak vloeiend Engels, maar gaf desondanks het papier aan een tolk. Nadat hij van de tolk de inhoud in het Japans had aangehoord, zei hij dat hij alleen de capitulatie van alle troepen in de Philippijnen kon aanvaarden. Er volgde een heftige discussie over de status van de Amerikaanse strijdkrachten in de Philippijnen, waarbij Homma zei, niet te geloven, dat de Amerikanen op Mindanao niet meer onder commando van Wainwright stonden. Hij vroeg, wanneer Sharp weer onder de rechtstreekse bevelen van Mac Arthur was gesteld. Wainwright antwoordde met een stalen gezicht, dat dit al verscheidene dagen geleden was geschied, hoewel het nauwelijks enkele uren geleden had plaats gevonden.

Maar de Japanner hield voet bij stuk. Alles of niets. Geweldig was de tweestrijd waarin Wainwright verkeerde. De situatie was volslagen hopeloos. Zijn troepen hadden vrijwel geen munitie, water en voedsel meer. De Jappen stonden vlak voor de Malinta tunnel, waar vele honderden gewonden vrijwel zonder verpleging en zonder enige bescherming lagen. Een maand geleden had hij generaal King onder dezelfde omstandigheden bevolen om stand te houden en tot de tegenaanval over te gaan. En nu stelden de Jappen hem de eis, niet alleen te capituleren met de volkomen kapotgeslagen troepen op Corrigedor, maar ook met de nog frisse troepen op Mindanao.

Wainwright weigerde. Hij stond op en wilde weggaan. Zijn Chef van de Staf hield hem tegen. De Amerikanen hielden een korte conferentie, waarna Wainwright zich omkeerde en zei, dat hij capituleerde met alle strijdkrachten in de Philippijnen. Maar nu waren de rollen omgekeerd. Nu zei Homma, dat hij deze capitulatie niet wenste te aanvaarden, daar hij twijfelde aan de autoriteit van Wainwright. Hij zei hem, terug te gaan naar Corrigedor en als hij dan alsnog wilde capituleren, moest hij zich daar maar met de plaatselijke commandant in verbinding stellen.

Na zijn terugkeer op Corrigedor bemerkte Wainwright, dat hij vrijwel geen troepen meer had. Grote hoeveelheden troepen hadden zich gedurende zijn afwezigheid overgegeven. De Jappen waren de Malinta tunnel reeds binnengedrongen. Er was geen houden meer aan. Hij stelde zich dan ook in verbinding met de Japanse commandant van de troepen op het eiland. De Jappen speelden een duivels spel. Zij eisten nu van Wainwright, dat hij de troepen op Mindanao schriftelijk zou gelasten zich weer onder zijn bevelen te stellen, waarna hij hen dan moest bevelen om zich over te geven.

Aanvaardde Wainwright deze eis niet, dan zou de strijd op Corrige-

dor worden voortgezet. Wat dat betekende hadden reeds honderden totaal verbrandde en in stukken gereten Amerikaanse soldaten gevonden, die geen munitie meer hadden, noch de wapens om de Japanse tanks en vlammenwerpers te bestrijden, welke wapens door de Japaners zonder enig pardon tegen de vrijwel weerloze Amerikanen werden ingezet.

Wainwright schreef een brief aan Sharp, waarin hij hem mededeelde, dat hij weer onder zijn bevelen werd gesteld. Zijn hoofd van de afdeling operatiën van zijn Staf, kapitein Traywick bracht de brief per vliegtuig. Wainwright zelf werd naar Manilla gebracht. Te middernacht op 7 Mei capituleerde hij officieel met alle troepen in de Philipijnen. Hij zelf maakte de capitulatie-voorwaarden voor de radio bekend en gelaste Sharp om zijn orders op te volgen. Traywick deelde Sharp mee, dat hij er van overtuigd was, dat als Sharp niet capituleerde, de 11.000 verdedigers van Corrigedor reddeloos ten onder zouden gaan. Hoewel de positie der Amerikaanse troepen op Mindanao geenszins hopeeloos was, besloot Shark, onder de dreiging van de dood van 11.000 van zijn kameraden op Corrigedor, te capituleren.

Mac-Arthur antwoordde hem — nadat hij de situatie uiteen had gezet — dat hij naar eigen inzicht moest handelen.

Sharp capituleerde.

Het is ditmaal geen greep uit de werkelijkheid geweest uit de vele en vaak schitterende overwinningen der Geallieerden, maar ook dit was de werkelijkheid!

En nu kunnen wij achteraf — zonder de loden last der verantwoordelijkheid — heel gemakkelijk een oordeel vellen. Niets is gemakkelijker dan rustig aan de studeertafel achteraf critiek uit te oefenen.

Theoretisch kan men natuurlijk zeggen, geen geklets, standhouden is standhouden. Maar de grote Roosevelt dacht er toch anders over, toen hij Wainwright de vrijheid liet om te beslissen.

Men kan ten aanzien van dit zo moeilijke vraagstuk geen wet van Meden en Perzen maken.

In onze eigen historie zal niemand neerzien op een Ripperda, die na een buitengewoon heldhaftige verdediging toch Haarlem in 1573 aan de Spanjaarden moest overgeven. Chassé, de dappere verdediger van de Citadel van Antwerpen in 1832, wordt door niemand geminacht, integendeel! Voor de verdediger van 's-Hertogenbosch, Grobbendonk, ook al moest hij het tegen de „Stedendwinger” tenslotte afleggen, hebben wij respect, voor de Belgische Generaal Léman, de heldhaftige verdediger van Luik in 1914 hebben wij diepe bewondering, ook al moest hij zich tenslotte aan de Duitsers overgeven. De dappere verdediger van de Grebbeberg, de Luitenant-Kolonel Hennink kreeg ondanks het feit, dat hij uiteindelijk moest capituleren, toch de militaire Willemsorde. Waaruit blijkt, dat men zelfs bij een niet geslaagde verdediging, toch groot kan zijn. Het gaat er maar om hoe men de verdediging heeft gevoerd. Het gaat er maar om, dat men bij de capitulatie, de vijand met opgeheven hoofd recht in de ogen kan zien.

Alles mag verloren zijn, behalve de eer. Dan kan men er van overtuigd zijn, dat men zijn plicht voor de volle 100 % op de juiste wijze heeft gedaan, dan kan men zeggen, zoals Wainwright op Corrigedor: „We have done our best, and although beaten, we are still unashamed”.

EEN NIEUW GEBOUW BIJ DE KAZERNE TE MIDDELBURG VOOR DE C.O.A.K.

door W. F. K. ENGELBRECHT, *Majoor Eerstaanwezend
Ingenieur der Genie te Bergen op Zoom*

Op 1 December 1949 is een nieuw voorgebouw met keukenvleugel, behorende tot de Kazerne aan de Korte Noordstraat te Middelburg, door de 1e C.O.A.K. (Centrale Opleidingsschool voor Administratief Kader) in gebruik genomen.

Deze gebeurtenis in het jaar, waarin deze school jubelde wegens het feit, dat vijf-en-twintig jaar geleden de S.D.O.A. werd opgericht, waarvan de tegenwoordige opleiding de voortzetting is, neem ik gaarne te baat om op een voorbeeld van na-oorlogse kazernebouw — een voor het oog weinig militaire bedrijvigheid maar niettemin een essentieel onderdeel van de wederopbouw van de Koninklijke Landmacht — het licht te doen schijnen. In het daardoor ontstaande spel van licht en schaduw zal de lezer bemerken hoe de huisvesting van militairen een aangelegenheid kan zijn, welke niet geheel op zich zelf staat maar ten nauwste verwant is met de belangen van de burgerij, die het garnizoen in haar midden heeft.

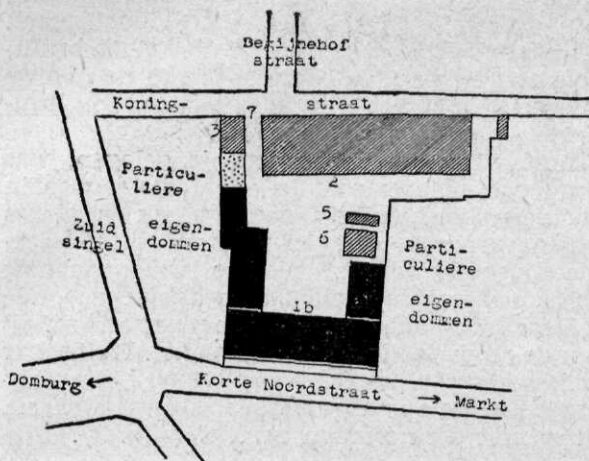
Alsof aan de stad Middelburg in de oorlogsjaren nog niet genoeg schade was toegebracht, brak na de bevrijding brand uit in het voorgebouw van de door de Canadezen bezette Kazerne aan de Korte Noordstraat, welke tot 1940 huisvesting had verleend aan de S.D.O.A.

Het vermoedelijk uit het begin der negentiende eeuw daterende gebouw werd juist honderd jaar geleden voor legering van militairen ingericht en bij een in 1860 op grond van een in dat jaar verschenen K.B. gesloten overeenkomst, evenals zovele andere oude kazernegebouwen elders in den lande, door het erbij betrokken gemeentebestuur aan het Ministerie van Oorlog afgestaan voor de huisvesting van troepen.

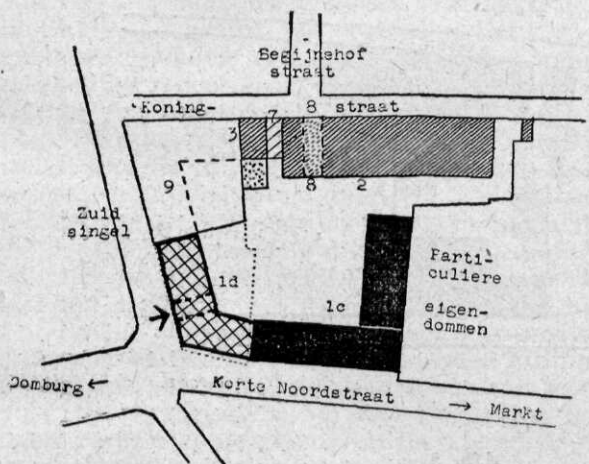
Volgens deze akte zou het gebouw, indien dit gedurende het gebruik bij het M.v.O. door brand mocht worden verwoest, door en op kosten van het Rijk opnieuw worden opgebouwd. Het gebruik door de Canadezen werd gelijk gesteld met het gebruik door Nederlandse troepen, zodat het M.v.O. zich van de herbouwplicht heeft gekweten. Het vervullen van deze plicht werd opgedragen aan de Dienst der Genie.

Alvorens nu de nodige plannen voor de wederopbouw konden worden gemaakt moest de toekomstige bestemming van de Kazerne aan de Korte Noordstraat bekend zijn.

De beslissing hieromtrent viel al spoedig. Tengevolge van het krachtige streven van het Gemeentebestuur van Middelburg en het Comité tot behoud van het Garnizoen (opgericht omstreeks 1933, toen door het vertrek van 14 R.I. de stad haar garnizoen dreigde te verliezen) om in Middelburg weer een onderdeel van de Koninklijke Landmacht onder te brengen, welk streven werd gesteund door de toenmalige I.M.A. de Generaal-Majoor G. Berghuijs, was lang vóór de vaststelling van de

Afb. 1

Afb. 3

LEGENDE

- 1 verwoest voorgebouw
- 1b ontwerp-voorgebouw met prijs-
geven van oude voorgevel,
doch zonder rekening te hou-
den met terreinuitbreiding.
- 1c voorgebouw met keukenvleu-
gel op 1 December 1949 vol-
tooid
- 1d toekomstige uitbreiding na af-
braak van 6 panden (thans
nog particuliere eigendommen),
waarin opgenomen de hoofd-
ingang tot de kazerne
- 2 achtergebouw (van 1901)
- 3 woning met tuin voor Adj. OO.
- 4 oude keuken en bergplaatsen
- 5 patronenmagazijn (thans afge-
broken)
- 6 privaatgebouw (idem)
- 7 achterpoort (tot nader order
hoofdingang van de kazerne)
- 8 doorbraak (toekomstige ach-
teruitgang)
- 9 mogelijke uitbreiding in verre
toekomst

vredeedislocatie reeds uitgemaakt, dat de opleiding der Administrateurs in de Zeeuwse hoofdstad zou worden gevestigd.

Bij het maken van de herbouwplannen diende er op te worden gerekend, dat het leerlingenaantal van de C.O.A.K. op 400 was bepaald. Voor zulk een aantal is het bestaande achtergebouw ten enenmale te klein. Het nieuwe voorgebouw moest derhalve ook logiesruimte bevatten. Mede om deze reden kon niet worden volstaan met het wederopbouwen van het afgebrande gebouw, zoals het was geweest.

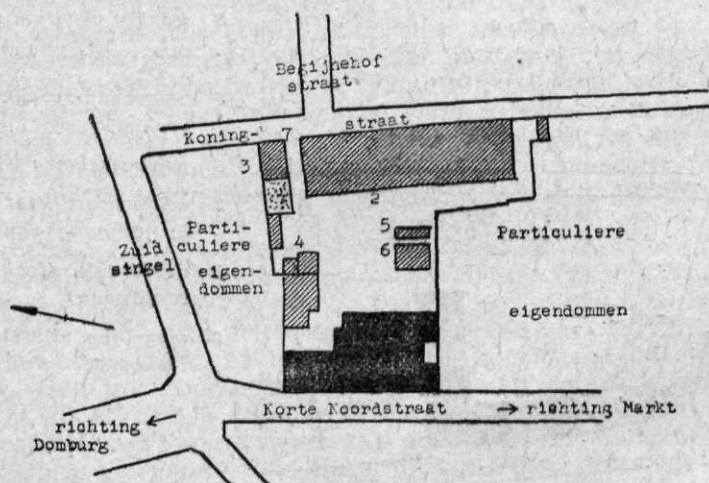
Een blik op afb. 1 is voldoende om te doen zien, dat het kazerne-complex gedrongen ligt tussen nauwe straten, waardoor de bereikbaarheid met motorvoertuigen ernstig wordt belemmerd. Voorts had de bin-

nenplaats met de verschillende gebouwtjes een ongunstige vorm en was te klein om appèl te houden over het voltallige personeel der school.

Nu was het te voorzien, dat het prijsgeven van de niet meer bruikbare oude voorgevel als gevolg zou hebben, dat de plaats van de nieuwe voorgevel niet zonder nader overleg met het Gemeentebestuur zou kunnen worden vastgesteld.

Voor de Korte Noordstraat, waaraan de kazerne is gelegen, was door de Gemeente Middelburg een nieuwe rooilijn vastgesteld, waarin de voorgevels van nieuwe bouwwerken, welke successievelijk in plaats van de thans bestaande zullen verrijzen, gelegen moeten zijn.

Inderdaad moest ook de voorgevel van het nieuwe kazernegebouw in een enigszins afwijkende richting, gemiddeld 2,5 m achter de oude muur worden geprojecteerd. Deze terugtocht „volgens de plannen” moest leiden tot een inkrimping van de reeds te kleine binnenplaats. Weliswaar zou door het opruimen van het bouwvallige keukengebouw, het patrorenmagazijn en het privaatgebouw de vorm gunstiger kunnen worden, doch de vereiste ruimte zou er niet door worden bereikt (Afb. 2).

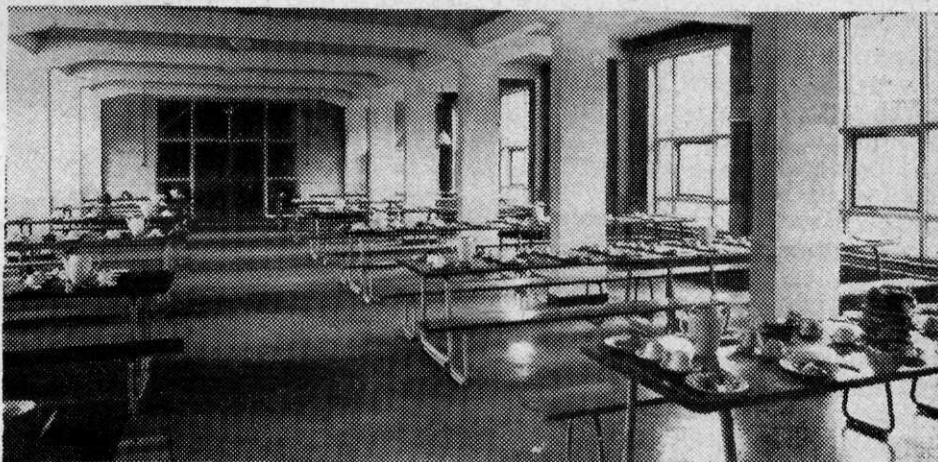
Afb. 2

De gedrongen positie, welke het fraaiste bouwsel nog niet tot zijn recht zou doen komen, het binnenplaats-vraagstuk en de ontoegankelijkheid voor militaire motorvoertuigen vormden de kern der moeilijkheden, welke overwonnen moesten worden.

Het plan om een geheel nieuw complex elders in of nabij de stad te bouwen is een punt van overweging geweest. Deze gedachte moest evenwel worden losgelaten bij gebrek aan een voor dit doel geschikt terrein, zodat de ogen weer werden gericht op de situatie aan de Korte Noordstraat. Hier zou slechts een radicale oplossing uitkomst kunnen brengen.

Zulk een plan werd inderdaad bedacht en door de M.v.O., het Gemeentebestuur en de erbij betrokken Supervisor van de Wederopbouw in beginsel aanvaard, komt op het volgende neer (afb. 3).

Door aankoop, c.q. onteigening en daarna afbraak van een aantal

Eetzaal

oude panden moet de gelegenheid worden geschapen voor het maken van een hoofdgebouw, hetwelk zowel aan de Korte Noordstraat als aan de Zuidsingel grenst. Op deze wijze verkrijgt men niet alleen een hoofdgebouw, de daarin te huisvesten school waardig, maar tevens een aanmerkelijke verbetering van het hoekpunt van straat en singel.

In een zodanig hoofdgebouw kan op of nabij de hoek een ruime poort worden gemaakt, dienende tot toegang naar de binnenplaats, welke door de uitbreiding met de tuinen van de afgebroken panden de vereiste oppervlakte zal bezitten. Indien vervolgens wordt overgegaan tot het maken van een doorgang in het achtergebouw recht tegenover de Bagijnenhofstraat, zulks ter vervanging van de ongunstig gelegen achterpoort, zal ook de verkeerspuzzel voor de militaire voertuigen opgelost zijn.

Helaas zal de verwezenlijking van het volledige plan niet in eens, zelfs niet binnen enkele jaren kunnen worden verwacht, omdat de afbraak van een zestal panden in een zo geteisterde stad als Middelburg op het ogenblik wel zeer ongelegen komt. Het Gemeentebestuur heeft reeds met de eigenaren dier panden overleg gepleegd, doch geen van hen was bereid vrijwillig afstand te doen van zijn eigendom; aan de neringdoenden onder hen kan het Gemeentebestuur voorlopig nog geen andere geschikte bedrijfsruimte in het centrum van de stad aanbieden.

Eerst nadat de woon- en vestigingskansen aanmerkelijk gunstiger geworden zullen zijn, zal de aankoop dan wel onteigening en de afbraak der gewenste panden kunnen plaats hebben.

Bij het ontwerpen van het voorgebouw met keukenvleugel, waarop niet langer kon worden gewacht, heeft de architect, de Res. Kapitein E. F. Groosman, zich volkomen gericht op de toekomstige uitbreiding.

In het thans gereedgekomen gebouw zal men bijvoorbeeld geen hoofdingang vinden. De enige buitendeur uitkomende op de Korte Noordstraat is een nooduitgang.

Ik vestig er uitdrukkelijk de aandacht op, dat met de nieuwe aanwinst de Kazerne aan de Korte Noordstraat aanmerkelijk is verbeterd, **maar nog niet compleet is geworden.**

Omtrent constructie en vormgeving laat ik hier enkele gegevens volgen.

Het voorgebouw bevat een beganegrondverdieping, ruim een meter boven het niveau van de straat gelegen, bestemd voor de vestiging van de burelen voor de Staf C.O.A.K. en twee Compagniesstaven.

De eerste verdieping bevat in hoofdzaak een grote eetzaal voor 380 leerlingen; de tweede verdieping verschaft slaapruijnte voor 64 man (kribben éénhoog); voorts zijn er nachtprivaten en wastafels.

De onder het gehele gebouw doorlopende kelder bevat de nodige bergruimten en de rijwielstalling. In de vleugel treft men de keuken aan met bijkeuken en een half-overdekte wasplaats.

In de kelderruimte onder de vleugel zijn de ketels van de centrale verwarmings- en stoomkookinstallatie geplaatst. Ook hier is rekening gehouden met de toekomstige uitbreiding.

De indeling van het gebouw is in wezen zeer eenvoudig en dit maakte het project uitermate geschikt voor toepassing van skeletbouw. Deze bouwwijze is dan ook gevolgd.

Het skelet is gemaakt van gewapend beton. De kelderwanden zijn met de vloeren als een geheel eveneens van dit materiaal vervaardigd.

De wanden van de begane-grondverdieping bestaan bij het voorgebouw uit glaspuien, bij de keukenvleugel en de overige verdiepingen van het voorgebouw uit een metselwerkvulling.

De gekozen constructie geeft aan de gevels een gelede vorm, waardoor een goede aansluiting aan de bestaande rij van smalle huizen is verkregen, zonder dat aan het betrekkelijk gesloten karakter van het gebouw zelve afbreuk is gedaan.

De gevels drukken duidelijk uit, dat er een functioneel verschil bestaat tussen de verdiepingen. Men lette er op, dat de grootte der ramen toeneemt naarmate het daglicht moeilijker tot de daarachter gelegen ruimten kan toetreden. Een oud, vertrouwd en ook wel voor de hand liggend beginsel, dat overigens lang niet algemeen wordt toegepast.

De voor de gevels gebruikte heldere rode steen vormt een sprekend contrast met het door de zandstraalbespuiting levendig gemaakte grijs van de in het zicht gebleven skeletonderdelen.

Het dak, eveneens van gewapend beton (t.b.v. de siolatie is hier sintelbeton gebruikt), is in het midden vlak en aldaar gedekt met een mastiekdakbedekking en naar de voor- en achtergevel hellend, aldaar gedekt met grijs genuanceerde pannen.

De strakke gootlijn aan de straatzijde wordt op twee plaatsen onderbroken ten behoeve van het Rijkswapen en de Middelburgse adelaar. De Papyrusbloem — symbool der Administratie — is uiteraard ook tegenwoordig en, bij voorlopige afwezigheid van een hoofdingang geplaatst op de luifel van een der toegangen aan de binnenplaats.

De indeling van het gebouw maakte het mogelijk een zeer regelmatig gevormd skelet te construeren en omgekeerd drukt nu het skelet zijn stempel op het interieur.

Bij de keuze der materialen voor de vloeren, plafonds en dergelijke moest terdege rekening worden gehouden met warmte- en geluidsisolatie omdat het beton van het skelet een sterk geleidend materiaal is.

Zowel de constructiedelen als de bekledingen bestaan hoofdzakelijk uit onbrandbare materialen, waardoor het gebouw een grote mate van brandvrijheid bezit.

Bij een modern gebouw horen moderne kleuren, d.w.z. vooral lichte kleuren op wanden, kolommen en kozijnen, contrasterende tegen donkerder ramen, deuren, vloeren en plinten.

Met de ingebruikname van dit nieuwe voorgebouw sluit de C.O.A.K. een twee-jarige periode van zich ernstig behelpen af. De legering in het v.m. Militair Hospitaal (Schuttersdoelen van ca. 1650) behoort tot het verleden; de M.G.D. en het Tandheelkundig centrum blijven evenwel voorshands in dit gebouw gevestigd.

Moge de 1e C.O.A.K. veel nut en genoegen beleven van het thans overgedragen voorgebouw waardoor de kazernerij van deze opleiding weliswaar nog lang niet op het gewenste peil is gebracht, doch wel voorlopig in een ernstig tekort is voorzien.

DE VALSCHIJF

door J. B. P. BLOK, Majoor der Infanterie.

Gelijk bij elk onderdeel van de opleiding is het ook bij de schietopleiding de taak van de instructeur, zijn mensen animo bij te brengen voor de leerstof. De opgewekte drang naar kennis geeft vaak beter resultaat dan de dwang tot opnemen van de oefenstof.

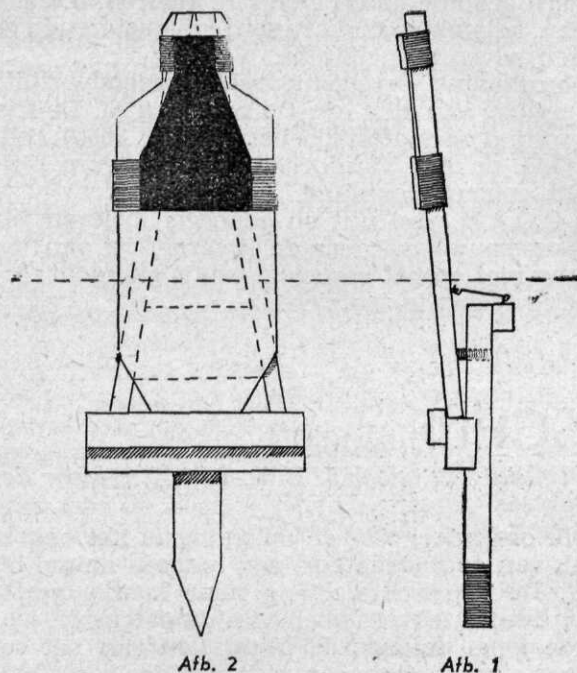
Zodra dus de jonge soldaat de beginselen van het schieten kent, moeten wij er naar streven, hem een zodanige doelvoorstelling te geven, dat zijn belangstelling geprikkeld blijft. Dit wordt bereikt door als doel een zodanige figuur te kiezen, dat een juister schot een hogere puntenwaardering met zich mee brengt.

Wanneer de man echter overgaat tot het schieten van de verschillende soorten van gevechtsschietoefeningen en hij gevechtsdoelen voor zich krijgt, wordt voor de individuele schutter de toestand anders. Immers, de dan gebezigde doelen zijn in de regel silhouetten, die een kleiner of groter deel van de vijand voorstellen. Zij worden door de schutter of geraakt, of niet; hoe zij worden geraakt en door welke schutter uit de groep is niet na te gaan. Het kan niet anders, of dit moet de animo doen verflauwen. De doelvoorstelling is dus niet ideaal.

Als tweede bezwaar tegen deze doelvoorstelling valt het feit te noemen, dat het hevigste vuur onzerzijds er niet in kan slagen, de vijand te schokken. Hoe juist ons vuur ook moge liggen, het aantal schijven is na afloop nog even groot als bij de aanvang.

De twee hierboven genoemde bezwaren zijn te ondervangen, door een zodanige doelvoorstelling te kiezen, dat de schijf, wanneer deze getroffen is, verdwijnt.

In het I.S.K. zijn in deze richting, in opdracht van de Inspecteur der Infanterie, verschillende proeven genomen. Het betrof hier een oud probleem, waarvoor thans een oplossing gevonden is, die, hoewel niet de oplossing zijnde, toch een stap in de goede richting betekent. De bedoeling van dit artikel is, de belangstelling te wekken van hen die over „uitvinders- of knutselaarsbloed” beschikken en hen te bewegen, eventuele ideeën, die zij mochten hebben, beslist niet in portefeuille te houden.

Het principe van de valschiif is u allen vermoedelijk bekend. Door middel van een kruishout wordt een figuurschiif in het terrein opgesteld. Een drukveer zou deze schiif voorover doen vallen, ware het niet dat een klinkinrichting dit belet. (Zie afb. 1.)

De door de kogel bij het treffen op de schiif uitgeoefende druk doet deze een weinig naar achteren bewegen, waardoor de klink vrij komt en omlaag valt. Hierdoor krijgt de drukveer gelegenheid de schiif voorover te doen vallen.

Deze inrichting, hoewel zeer eenvoudig, heeft het grote nadeel, dat de wind een onaangename spelbreker blijkt te zijn. Immers, de door de kogel op de schiif uitgeoefende kracht is maar zeer klein en wil men er zeker van zijn, dat de schiif bij treffen zal vallen, dan moet de klinkinrichting zo scherp zijn gesteld, dat ook een zeer kleine achterwaartse beweging van de schiif reeds voldoende is om de klink vrij te maken. Maar is de schiif zo opgesteld, dan is ook de eerste de beste windstoot, zelfs wanneer de windrichting een hoek maakt met de schootsrichting, voldoende om de schiif te doen vallen. Er worden dus aan deze inrichting twee tegenstrijdige eisen gesteld:

- 1e. De geringe druk, uitgeoefend door de kogel bij het treffen, moet voldoende zijn om de schiif te doen vallen; deze moet dus scherp zijn gesteld.
- 2e. De druk van de wind mag geen invloed uitoefenen op de schiif; deze moet dus vooral niet scherp zijn gesteld.

De door de wind uitgeoefende druk is behalve van de windsterkte alleen afhankelijk van het oppervlak der schiif, hieraan is niets te ver-

anderen zonder in ingewikkelde constructies van windvangers of stroomlijnschijven te vervallen.

Blijft dus de mogelijkheid om de kogel meer weerstand te bieden, m.a.w. de schijf te vervaardigen van een andere stof dan het tot nu toe gebezigde triplex of board. Na herhaalde tegenslagen bleek tenslotte dat verreweg de beste resultaten werden verkregen door gebruik te maken van plaatijzer met een minimale dikte van 3 mm. Dit materiaal is echter vanzelfsprekend zo zwaar dat de schijven moeilijk te vervoeren zouden zijn, wat eveneens een grote rol speelt, de prijs van schijven geheel van plaatijzer zou te hoog komen te liggen. Dit klemt des te meer, waar de schijf maar vrij kort te gebruiken is doordat de kogels vrij grote gaten in het ijzer te weeg brengen.

Er werd toen een compromis gevonden. De schijf wordt vervaardigd van hout (triplex) of board. Op enkele plaatsen op deze schijf brengt men een 3 mm dik stukje plaatijzer aan. Dit plaatje heeft een zodanige vorm dat van de figuurschijf het gelaat, de hals en de borst zijn bedekt. De plaatjes zijn gelast of geklonken op een stuk blik. Dit blik wordt gebogen als een soort manchet en op de schijf geschoven. (Zie afb. 2.) Is het metalen plaatje te ernstig beschadigd en de schijf nog bruikbaar dan wordt een nieuwe manchet op de schijf geschoven.

Wordt nu het plaatje getroffen dan valt de schijf onherroepelijk. Wordt de schijf in het hout (board) of de manchet getroffen dan blijft ze staan. De schijf behoeft niet scherp te worden gesteld, de wind is uitgeschakeld. Het feit dat de schijf niet valt wanneer het ijzeren plaatje niet wordt geraakt, komt mij geenszins als een nadeel voor. De plaats van het plaatje komt overeen met de meest vitale delen van het lichaam. De schutter is dus genoodzaakt, wil hij inderdaad succes boeken, de vijand niet alleen te treffen, maar hem op de juiste plaats te treffen. De eis van het juistheidschot blijft dus gehandhaafd, terwijl minder zuiver schieten wordt beloond met treffers in het hout van de schijf, zonder dat de schijf valt. Ook het kruishout waarop de schijf rust is kleiner (lager) geconstrueerd waardoor dit, wanneer voor de schijf een dekking van 15 à 20 cm hoogte is aangebracht niet wordt vernield en dus kruishout met veer en klink veel langer bruikbaar blijven.

NIEUWE UITGAVEN

NAAM- EN RANGLIJST DER OFFICIEREN VAN DE KONINKLIJKE LANDMACHT 1950, 111de jaargang. Uitg. J. Noorduyn & Zoon, Gorinchem. Prijs ingenaaid f 10.—, gebonden f 12.50.

Het aloude „Officiersboekje”, uitgegroeid tot een lijvig boekwerk, is voor de eerste maal na 1940 weer volledig verschenen, d.w.z. met vermelding van de reserve-officieren, die in de verleden jaar verschenen beknopte uitgave niet konden worden opgenomen, omdat de definitieve bevordering van dat deel van het offi-

cierskorps nog niet volledig zijn beslag had gekregen.

Ook ten aanzien van de beroepsofficieren is nu de indeling bij de onderdelen niet opgenomen, omdat de vredessamenstelling van de K. L. nog niet is vastgesteld. Daarom is volstaan met vermelding van de registratieve indeling. In de volgende uitgave zullen ook de onderscheidingen weer worden opgenomen.

Het boek is als steeds opgedragen aan H. M. de Koningin. De medewerking van het M. v. O. waarborgt de betrouwbaarheid van de inhoud en de uitvoering is keurig.

LOGISTIEK EN ECONOMIE

door Drs A. J. J. VAN DER MADE, *Reserve-Kapitein der Artillerie.*

De kortelings aan onze militaire terminologie toegevoegde benaming „Logistiek” heeft door constant gebruik in buitenlandse legerorganisatiën, naast haar wetenschappelijke betekenis, een zuiver militaire begripsinhoud gekregen, die door een Frans schrijver aldus wordt geformuleerd:

„La logistique est la partie de l'art militaire traitant les mouvements et stationnements, transports, ravitaillements, évacuations et conservations des matériels et effectifs des forces armées, c'est à dire de toutes les activités ayant pour but de permettre aux troupes de vivre et de combattre dans les meilleures conditions d'efficacité.

Dans sa partie haute elle touche et pénètre le domaine de la stratégie en permettant la réalisation de ces conceptions par une utilisation adaptée du potentiel de guerre.”

Allereerst rijst de vraag waarom de naam logistiek is gekozen ter aanduiding van dit militaire probleem, zo sierlijk omschreven in de aangehaalde definitie.

Het woord is afgeleid van LOGICA (v.h. Griekse logos = rede) of redeneerkunst, denkleer. De (niet-militaire) logistiek is de geformaliseerde, de gesymboliseerde of ook wel de gemathematiseerde logica. Zoals bij andere wetenschappen kan men ook in de logica onderscheiden het formele en het materiële. Het eerstgenoemde betreft dan de gang ener redenering, de eigenlijke denkwijze, de opklimming vanuit de praemissen tot de conclusie. De formele logica heeft dus alleen betrekking op de wetten en regelen die bij het redeneren in acht genomen moeten worden; duidt enkel de voor deze wetenschap typische besthouwingswijze, de „vorm” aan. De materiële logica daarentegen betreft de materie der redenering, datgene wat het onderwerp ervan uitmaakt, de elementen der redenering. Zij behandelt deze elementen naar hun eigen waarde en betekenis, die voor de gevolgtrekking van belang is.

De logistiek nu, ofschoon steunend en voortbouwend op de logica, bezigt een nieuwe methode. Zij is zuiver formele logica en haar deducties berusten enkel op de h a n t e r i n g van de symbolen waarmede zij werkt, en niet op de betekenis van die symbolen. De logistiek is dus een vorm van wiskunde, die niet enkel quantiteits- maar ook andere verhoudingen behandelt.

De militaire logistiek.

Het militaire vraagstuk van de verschaffing der hulpmiddelen voor strategische doeleinden, wordt in de moderne tijd niet langer voldoende juist getypeerd met de te onzent tot dusver gebruikelijke benaming „bewapening en uitrusting”. Naarmate de wijze van oorlogvoering sneller, materiaal-intensiever, méér mechanisch en vooral totaler is geworden, moest ook de voorziening van het leger te velde met zijn noodzakelijke hulpmiddelen meer en meer tot een systeem worden uitgebouwd. In tegenstelling tot eertijds, toen een goed zwaard in de hand

van een dapper man het slagveld beheerste ziet men thans een alles wegvagende wals van helse machines, bemand met drommen mensen, als een vuurspuwende golf over een landstreek rollen. Vroeger was de eenvoudige bewapening voor lange tijd toereikend en de ravitaillering kon op simpele wijze door plundering ter plaatse geschieden; thans eist iedere minuut van gewapende actie: tonnen munitie, benzine, vervangings- en hulpmaterieel; iedere minuut rust: tonnen voedsel, genotmiddelen, kleding en geneesmiddelen, alles aan te voeren over grote afstanden en te verspreiden naar talloze plaatsen, snel en nauwkeurig.

Het probleem is niet langer: te zorgen dat zo spoedig mogelijk aanvulling wordt gebracht waar tekorten zijn ontstaan aan die goederen, welke niet op andere wijze kunnen worden verkregen; een aanvulling die verloopt volgens de wisselvalligheden en in het tempo van de vroegere oorlogshandelingen en die derhalve, hoe moeilijk ook, in wezen toch enkel een vraagstuk van voldoende vooruitzicht en goede verbindingen oplevert; doch in de planmatigheid en massaliteit van het moderne krijgsbedrijf gaat het om de berekening, de samenstelling, het distribueren en het dirigeren van een gecompliceerde stroom van goederen, die het snel oprukkende leger op de voet volgt; dit alles voor de land-, zee- en luchtmacht en in zodanige omvang dat het een uitgesproken nationaal economisch vraagstuk tevens is geworden.

Deze ontwikkeling van het probleem kenmerkt zich door een groei naar het massale en het regelmatige, berekenbaar krachtens de wet van het grote getal. Hierdoor is de mogelijkheid ontstaan tot het opstellen van plannen, systemen, schema's en verhoudingstabellen der behoeften voor verschillende fasen van activiteit en voor allerlei andere te voorziene en denkbare omstandigheden. Om deze „wetmatigheden" te vangen in een logisch opgebouwd en mathematisch hanteerbaar systeem, maakt men gebruik van de logistiek en dit verklaart dan ook de benaming die wordt gebezigd ter aanduiding van werkzaamheden, die de goederenvoorziening van het leger tot voorwerp hebben.

Het verband tussen logistiek en economie.

Wanneer men kennis neemt van recente litteratuur over dit onderwerp, dan springt aanstonds in het oog het beduidende verschil in opvatting over de reikwijdte van het begrip. In definities en uiteenzettingen van Amerikaanse herkomst neemt men een duidelijke neiging tot een al méér omvattende betekenis. Men zie b.v. de zeer voortreffelijke behandeling van het vraagstuk in „The organization of Logistics under the National Security act of 1947", door Colonel Ira K. Evans, Quartermaster Corps Director, department of Logistics, in Military Review van September 1949, volume XXIX Number 6 (blz. 49 t/m 54).

Deze expansieneiging vindt o.i. haar verklaring in de nauwe relatie tussen het wezensbegrip der militaire logistiek en dat der economie. Zoals gezegd is het gebruik der logistiek voor militaire doeleinden ontstaan uit de behoefte aan gesystematiseerde legergoederenvoorziening, teneinde orde en efficiency te kunnen handhaven temidden van de meest verwarrende omstandigheden. De vaststelling der behoeften-schema's en verbindingstabellen, van hoeveelheden, kwaliteiten, transportmiddelen en andere zaken omvat ook een zekere mate van zelfvoorziening in het militaire apparaat. Terwille van de noodzakelijke

bedrijfszekerheid onder alle omstandigheden moet het leger de beschikking hebben en houden over eigen organen tot productie van goederen en diensten en dit eist naast militaire ook economische kennis en feeling, ja is eigenlijk niet anders dan bedrijfseconomie in de legerorganisatie.

Welnu dit beginsel, n.l. dat van de grootst mogelijke doelmatigheid, laat zich niet beperken doch omvat de totale organisatie. Vandaar dat de omschrijving van General le Roy Lutes, Deputy chairman of the Executive Committee „The Munitions Board”, aldus aanvangt: „Logistics embraces all military activities not included in the terms „strategy” and „tactics”.

Het wil ons voorkomen dat in de Franse definitie, in de aanhef dezer beschouwing vermeld, met de eis van beperking tot het materiële oorlogspotentieel nog juist voldoende rekening wordt gehouden. Door ook het persoonlijk element van een legerorganisatie in de definitie te betrekken zou o.i. aan de wetenschappelijke stambetekenis der logistiek geweld worden aangedaan, zolang het menselijk handelen en het persoonlijk initiatief een vitale factor in de oorlogvoering blijven betekenen. Dit laat zich nimmer in formules vastleggen en mathematisch berekenen. Er is geen eenheidswaarde voor een divisie, een bataljon, een batterij of compagnie, hoogstens een minimum waarde. Hier raken wij overigens een oud strijdpunt uit het sociaal-economische gebied, dat in het militair-organisatorische evenwel geen rol mag spelen.

Het grote en vitale probleem der militaire logistiek heeft talloze aspecten. In het stadium van de planning gaat het allereerst om de accuraat gecoördineerde behoeftenbepaling, voorraadvorming en aanwijzing van hulpbronnen. Tussen deze drie elementen bestaat uiteraard een sterke onderlinge afhankelijkheid waarbij de hulpbronnen het meest starre beeld vertonen. In onze gedachtengang kunnen wij die het best aanduiden met het begrip productiecapaciteit, waarin dan geacht moet worden te zijn begrepen alle productie van voor de oorlogvoering noodzakelijke goederen, waarover kan worden beschikt (in binnen- en buitenland); en het is evident dat deze een limiet aangeeft. Althans in beginsel is dit het geval, want hoezeer voor de oorlogvoering de nationale economische kracht moge worden overspannen, er is altijd een absolute grens, zoals de geschiedenis bij herhaling heeft bewezen. Toch is deze productiecapaciteit geen voor eens en voor altijd gegeven grootheid, integendeel; het gehele ingewikkelde samenstel ener economische gemeenschap laat zich onder bepaalde omstandigheden ploien en aanpassen en haar menigvuldige geledingen kunnen, al naar gelang de wisselende behoeften, omgebogen en geheroriënteerd worden. Ook bij de logistische planning dienen al deze eigenschappen in beschouwing te worden genomen. Deze bedrijfs- en nationaal-economische zijden der logistiek bieden een zeer verschillende aanblik in tijden van vrede, van geheel of gedeeltelijke mobilisatie en van oorlog. Daar de toestand van vrede voor het leger kan worden beschouwd als de fundering voor de oorlog, lijkt het logisch, deze situatie als eerste onder de loupe te nemen.

De vredeslogistiek in economisch opzicht; algemeen.

Welke gevolgtrekkingen uit de jongste oorlogsbelevissen voor de hedendaagse defensieorganisatie in economisch en militair-logistisch opzicht moeten worden gemaakt, zet de Luit. Col. Robert C. Erlenbusch

uiteden in het artikel „Post-War Logistical Service”, verschenen in Military Review van Januari 1947, volume XXVI, Number 10, blz. 59 t/m 62. Men behoeft geen Amerikaan te zijn om de volgende passage te kunnen onderschrijven. „Therefore (wegens de financieel-economische toestand der U.S.A.) the keynote of our post-war military establishment must be economy-economy in the sense of receiving a dollar's worth of value for each dollar spent”.

Maar niet alleen met het oog op de huidige financieel-economische positie van een land is deze legereconomie gebiedende eis; niet enkel omwille van de hoge kosten van een modern leger, in verband met de nationale belastingdraagkracht. Maar evenzeer omdat de structurele functie der moderne verdedigingsorganisatie in het staatsbestel haar op dermate innige en gecompliceerde wijze met het maatschappelijk economische leven verbindt dat op het stuk van economische doelmatigheid tussen beide geen ernstige divergentie mag bestaan.

Het bedrijfs- en het maatschappelijk-economisch belang der militaire logistiek moet dus worden gezien als één samenhangend geheel. Om redenen van praktische aard moet in het militair-logistische werk niettemin worden onderscheiden tussen beide aspecten der huishoudkunde. In de praktijk van het militaire bedrijf, evenzeer als in de onderneming der economische maatschappij, behoort het economisch beginsel van het grootst mogelijke resultaat tegen zo gering mogelijke offers, te worden in acht genomen en gerealiseerd, echter met dit fundamentele verschil, dat het nagestreefde resultaat als zodanig buiten en, Plato zelf zij getuige¹⁾, boven het economische, of indien men wil het economisch-commerciële, is gelegen. De eigen militaire doelstelling blijft dus bepalend, doch de wijze waarop de middelen tot hun doeleinden worden aangewend, zij economisch verantwoord.

Deze stelling moge in haar algemeenheid als onaantastbaar worden aanvaard, nochtans is hiermede het vraagstuk van haar verwezenlijking in de praktijk niet opgelost. Want juist de typische militaire doelstelling vormt in het nationale weerbaarheidsapparaat het bezielende element. Het criterium van de militaire organisator ligt in het antwoord op de vraag: hoe bevorder ik de uitbouw van onze militaire macht? Er is niets wat hem bij dit streven meer verdriet, dan te stuiten op wat hij zo graag noemt: de „kruideniersgeest” van de hogere leidinggevende organen.

Dit is dan ook juist wat het bedrijfshuishoudkundig beginsel in het leger niet mag wezen. Hier (en evenzeer in de civiele economische onderneming) is alle eenzijdige negatieve bezuiniging uit den boze. Doch gestreefd moet worden naar een rationeel gebruik der middelen; er moet zijn een voortdurend zoeken naar het optimale rendement, derhalve naar die samenstelling van eenheden, organen en inrichtingen, waarbij alle krachten en middelen hun juiste bestemming vinden en het beoogde gemeenschappelijk resultaat op de beste wijze wordt verkregen. Een samenstelling waarin niets kan worden gewijzigd zonder het resultaat te benadelen of verspilling te veroorzaken.

Dit rationele organisatiebeginsel geldt voor iedere eenheid binnen het militaire apparaat, en evenzeer voor dit laatste in zijn geheel. Het is echter niet eenvoudig, aan dit beginsel in de daadwerkelijke uitvoering

1) In de ideale staat volgens Plato is de maatschappelijke betekenis van de stand der krijgslieden, om zijn doelstelling, boven de stand der kooplieden verheven.

recht te laten wedervaren. Want daarvoor is nodig een waardemeter, een maatstaf. Veelal is deze maatstaf gelegen in het oordeel van superieuren, van mensen dus, en wordt dan bepaald door kennis, inzicht, ervaring. Dit oordeel blijft derhalve subjectief en is nimmer exact. Maar het kan zich wel tot op zekere hoogte objectiveren door het benutten van exacte gegevens, uit vergelijkingen in horizontaal en verticaal verband, al of niet met behulp van statistisch bepaalde gemiddelden. De traditie, heeft hier slechts een zeer betrekkelijke waarde, en moet noodzakelijkerwijze door het rationaliteitsbeginsel worden aangevuld. De mechanisatie van het moderne leger leidt onmiddellijk in die richting en oefent daarmede zelf een objectiverende invloed uit. Een voordeel van deze invloed geve de mening welke werd uitgedrukt in het artikel: „Western Union in the Field” uit „The Economist, October 29, 1949, onder: Conscripts Well Trained” waar men leest:

„The importance of equipment emphasises the importance of the professional element in the Army. Few national servicemen can be trained to fill many of the technical positions: for example, the grave shortage of wireless operators cannot be eased by them. Everywhere it was said that there are too few regulars officers, N.C.O.'s and men. Too few to form an efficient mobile army, and too few to train the national servicemen without overstraining their own limited strength”.

Veel strikter geldt de eis van rationalisatie voor die organen van het moderne militaire apparaat welke als producerende of dienstverlenende inrichtingen hetzij door overeenkomstige inrichtingen der civiele maatschappij vervangbaar, hetzij daarmede vergelijkbaar zijn.

Dit gehele machtige en gecompliceerde geheel ener moderne militaire maatschappij is zo kapitaalverslindend en de eigenaardigheid der financiële désinteresse, gevoegd bij de verplichte dienstvervulling van hen die deze maatschappij bevolken, levert zulke bijzondere bedrijfsorganisatorische moeilijkheden dat een afzonderlijke economisch georiënteerde leiding wel als onmisbaar moet worden beschouwd. In Nederland ligt deze leiding verspreid over een veelheid van vrijwel uitsluitend militair georiënteerde commissies en functionarissen, terwijl het militaire administratie- en boekhoudsysteem, zijnde geheel en al verouderd, niet de geringst denkbare steun biedt aan mogelijke pogingen tot rationele management. Amerika is ons in dit opzicht uiteraard ver vooruit. Het hier aangestipte enorme nationale belang heeft in de U.S.A. zijn systematische behartiging gevonden in het instituut van de Army Comptroller, een orgaan dat zou kunnen worden beschreven als het wakend bedrijfs-economisch oog van de legerleiding. De behartiging der gezamenlijke nationale economische verdedigingsbelangen zit in handen van een „Organization for National Security” waarvan „The National-Military Establishment” de zuiver militaire zaken drijft, in logistisch opzicht mede gedirigeerd door „The National Security Resources Board”, een departementale afdeling die tevens burgers onder haar leden telt.

Het zou een interessante taak zijn, het onderwerp waarover enkele gedachten in het bovenstaande werden neergelegd, aan een meeromvattend onderzoek te onderwerpen. Belangrijker evenwel zou het zijn, het eenmaal verkregen en economisch-wetenschappelijk verantwoorde inzicht te doen uitkristalliseren in doelmatige voorschriften wier invoering en toepassing tot de noodzakelijke versobering in het staatsbeheer, zonder benadeling ja tot bevordering van de defensiebelangen zou leiden.

ERVARINGEN OP WATERVOORZIENINGSGBIED BIJ DE TROEPEN IN INDONESIË

door Ir F. C. MAYS, *Reserve-Majoor der Genie.*

Inleiding.

In de eerste wereldoorlog is door de geallieerden een organisatie op watervoorzieningsgebied uit de grond gestampt. De ervaringen toenmaals opgedaan hebben er toe geleid, dat de Amerikaanse legerleiding reeds in 1939 begon met de voorbereiding van een betere organisatie.

De opleiding van personeel werd ter hand genomen, installaties ontworpen en getoetst op praktische bruikbaarheid, een geologische dienst in het leven geroepen en nog veel meer. Maar niettegenstaande deze „Amerikaanse” opzet, treft men in publicaties nog verzuchtingen aan over onvoldoende scholing van het personeel, het ontbreken van voldoende en de juiste machines op een bepaald gevechtsterrein enz.

Het menselijk lichaam heeft goed en betrouwbaar water nodig om te kunnen functioneren en wel:

- 1e. in directe zin, als vocht om het lichaam in stand te houden;
- 2e. indirect, om het lichaam te beveiligen tegen infecties, welke een gevolg zijn van het gebruik van slecht water.

Dit is begrijpelijk, als we ons realiseren dat het menselijk lichaam voor circa 80 % uit water is opgebouwd en bij lichamelijke inspanning tot 2½ liter per dag hiervan verloren kan gaan. Wordt dit verlies niet zeer spoedig aangevuld, dan zal de dood het gevolg zijn.

Deze 2½ liter is dus absoluut noodzakelijk om althans het leven in stand te houden. Militair gesproken betekent het tevens: *om de gevechtswaarde op peil te houden.* Hieruit volgt dat in eerste instantie de tactische commandant verantwoordelijk is voor een goede watervoorziening van zijn troep.

Maar tevens is het gevolg, dat deze commandant dan ook de beschikking dient te hebben over:

1. De gereedschappen die noodzakelijk zijn;
2. de kennis om van dit materieel en de plaatselijke omstandigheden gebruik te maken en
3. het juiste verantwoordelijkheidsbesef in dit opzicht.

Dit laatste vooral is, blijkens mijn ervaring in Indonesië, wel een zeer voornaam punt; zo heb ik nog nooit een onderdeel aangetroffen, waar naast wapen- en kledinginspectie, ook eens een keer de watervoorzieningsmiddelen en het bedienende personeel aan de tand werden gevoeld.

Stel hiertegenover de ondertitel van een verslagenreeks over de strijd in de Pacific, gepubliceerd in de *Military Engineer* van 1947—'48, luidende „Water is life”, dan behoeft niets meer te worden gezegd.

Natuurlijk zal nooit van een Commandant van een vechteenheid worden gevergd, dat hij onder normale omstandigheden steeds zelf voor

de reiniging van water moet zorgen. Maar in de oorlog is niets normaal en dus zal dit geval zich voor elke troep wel eens voordoen.

Wel moet iedere Commandant zelf zijn water aanvoeren, en de vraag waar dit te krijgen is leidt tot een tweede verantwoordelijke instantie n.l. de genietroepen. Deze zijn n.l. belast met de zorg voor de oprichting, bediening en instandhouding van zgn. *waterstations*.

Als derde is hieraan nog toe te voegen de Militair Geneeskundige Dienst en meer speciaal de Hygiënische Afdeling. Deze dient in de eerste plaats toezicht te houden op de betrouwbaarheid van het afgeleverde product en zal daartoe in nauw contact moeten staan met de genie. Maar ook de behandeling van het zuivere water bij de troep vergt een voortdurende contrôle. Verder kan deze dienst zeer nuttig werk verrichten bij het adviseren van verbeteringen als de troepencommandant, door onvoldoende kennis dezer materie, de noodzaak hiervan nog niet heeft onderkend.

Geldt het bovenstaande in hoofdzaak voor oorlogsomstandigheden, in vreedetijd dient m.i. ook de Generale Staf in de reeks verantwoording dragende instanties te worden opgenomen. Hier kan n.l. door het catalogiseren van hydrologische gegevens, een opleiding van specialisten, bestuderen van vaktijdschriften enz. gezorgd worden dat met het juiste personeel en materieel wordt gewerkt en alle gegevens ter beschikking staan.

Water en waterreiniging.

Als bronnen waaruit het benodigde water betrokken wordt, komen in aanmerking:

1. meren, rivieren enz., welke het zgn. *oppervlakte water* leveren;
2. de gesteentelagen onder de aardoppervlakte, die het *grondwater* bevatten.

Dit water dient, wil het voor de consumptie bruikbaar zijn, eerst nog een behandeling te ondergaan. Voor oppervlaktewater draagt deze behandeling het karakter van *reiniging*, bij het grondwater moeten dikwijls alleen de *chemische eigenschappen gewijzigd* worden.

De verontreinigingen, die het oppervlaktewater kan bevatten zijn:

1. drijvend vuil, als planten, dode dieren enz.;
2. zwevende stof, hoofdzakelijk bestaande uit klei en zandkorrels.
3. organische stof en bacteriën;
4. chemische stoffen, waarbij de industrie meestal een rol speelt.

De organische stof, onder 3 genoemd, wordt geleverd door de afvalstoffen van dode planten en dieren, de als verontreiniging optredende bacteriën zijn van faecale oorsprong.

In één gram droge faecaliën zitten millioenen bacteriën. Dit zijn meestal soorten, die in het menselijke of dierlijke lichaam thuishoren en dan volkomen onschadelijk zijn, maar tevens kunnen daarbij zeer gevaarlijke individuen voorkomen, n.l. ziekteverwekkende of pathogene kiemen (typhus-cholera).

Grondwater heeft op zijn weg door de aarde al zeer spoedig alle zwevende stof achtergelaten, terwijl de pathogene bacteriën slechts een beperkte tijd buiten het lichaam kunnen leven en dan ook spoedig te gronde gaan. Dit water kan dus zeer helder en volkomen steriel zijn; waar tegenover staat, dat het uit, in de aarde aanwezige, mineralen

allerlei chemische bestanddelen als ijzer, mangaan, calciumverbindingen enz. heeft opgelost. Deze komen meestal in zo geringe concentratie voor, dat ze niet schadelijk zijn voor de gezondheid. Wel kunnen ze veel last veroorzaken in het bedrijfsproces onzer waterleidingen; voor militair gebruik is dit echter van minder betekenis.

Daar echter een brede rivier veel eerder opvalt dan een kleine bron, zal het probleem der *militaire waterreiniging vrijwel geheel op het gebied van oppervlaktewater vallen*.

Het hierin drijvende vuil kunnen we eenvoudig buiten onze installatie houden door de zuigslang enkele decimeters onder de waterspiegel op te hangen; een goede zuigkorf helpt daartoe eveneens mee.

Voor het verwijderen van de zwevende stof en de bacteriologische verontreiniging zijn twee systemen ontwikkeld. De eerste, die ik de Europese zou willen noemen, berust op een intensivering van de natuurlijke reiniging van het water. Deze methode vraagt grote installaties en is daardoor minder geschikt voor militaire doeleinden.

De tweede werkwijze is in Amerika ontstaan en het beste te karakteriseren als „waterfabriek”: met behulp van chemicaliën wordt hierbij het water gereinigd en gesteriliseerd in kleinere installaties. Daar hierop de militaire inrichtingen zullen berusten, dienen we er iets dieper op in te gaan.

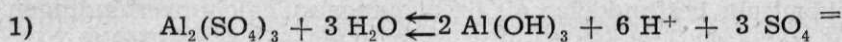
Als stromend water, met veel zwevende stof, tot stilstand wordt gebracht, dan zal een groot deel van het slib naar de bodem zakken, zgn. bezinken, en het water wordt helder. Natuurlijk moeten de zwevende deeltjes hiertoe een zekere afmeting en gewicht bezitten. Indien nl. zeer lichte en kleine deeltjes, onder invloed van de zwaartekracht, omhoog zakken, zullen ze in botsing komen met de watermoleculen en door deze botsing volkomen uit hun baan worden geslingerd. Ze bezinken dus niet of zeer slecht en de bezinkingstijd zal erg lang moeten zijn.

Wat is de reden dat dit slib zo fijnkorrelig blijft, want door de stroming van de rivier zullen de deeltjes toch tegen elkaar botsen, blijven kleven en zo grotere eenheden vormen?

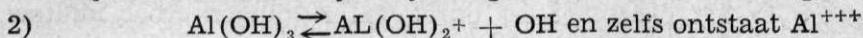
Het antwoord op deze vraag is heel eenvoudig: ze stoten elkaar af omdat ze een gelijksoortige elektrische lading bezitten. Zulke waterige oplossingen van kleine electrisch geladen deeltjes komen zo veelvuldig voor, dat ze een speciale naam hebben gekregen, nl. colloïdale oplossingen of solen; de colloïdchemie houdt zich er mee bezig.

Willen we samenklontering van deze deeltjes bewerkstelligen, dan dienen we eerst de elektrische lading weg te nemen om daarna, door voorzichtig roeren, een aan elkaar kleven te bevorderen. Voert de rivier veel electrolyten af, dan verloopt die ontlading vanzelf; maar sommige watersoorten zijn zeer arm aan electrolyten en dit is juist het geval met tropische wateren.

De universele methode is in zo'n geval het toevoegen van een tweede colloïdale oplossing, welke deeltjes bevat die een elektrische lading bezitten tegengesteld aan die der kleicolloïden. Dan zullen de twee soorten deeltjes elkaar aantrekken, ze neutraliseren elkaars lading en vormen samen één vlokje. Dit uitvlokken van het sol heet coagulatie en als coagulatiemiddel wordt voor ons water veelal aluminiumhydroxyd toegepast. Dit wordt meestal gevormd door aluminiumsulfaat in het water op te lossen:

waarbij het aluminiumhydroxyd nog verder dissocieert volgens

Bij roeren leggen de kleine vlokjes zich tegen elkaar aan en de aldus gevormde grote bezinken gemakkelijk.

Mogelijk nog zwevende deeltjes worden afgefiltreerd en het nu heldere water wordt behandeld met chloor in een of andere vorm om de organische stof en bacteriën te vernietigen.

Dit is dan in het kort de methode die voor troepenwatervoorzieningen wordt toegepast.

Militaire Waterreiniging.

Bij het uitwerken van de practische toepassing van de behandelde theorie blijkt dat we onderscheid moeten maken tussen de apparatuur voor de speciaal geschoolde Genietroepen en die voor andere wapens, welke genoodzaakt zijn tijdelijk in eigen behoefte te voorzien.

Van de Genietroepen mag worden verwacht, dat ze ook de meest gecompliceerde installatie tot stand kunnen brengen en met kennis van zaken bedienen. Voor noodwatervoorzieningen daarentegen dient een methode te worden gevonden, die zo eenvoudig is, dat mislukking uitgesloten is te achten.

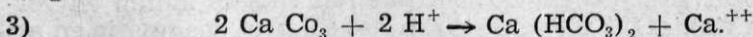
De coagulatie.

De coagulatie van de zwevende stof lijkt een eenvoudig probleem, maar zo gemakkelijk is het toch niet. In de eerste plaats rijst de vraag, hoeveel aluminiumsulfaat gedoseerd moet worden. De bepaling hiervan kan door geschoold personeel goed worden uitgevoerd; enkele fitters deden het met goed resultaat. In bekeerglazen wordt hiertoe een soort laboratoriumproef gedaan met opklimmende hoeveelheden aluminiumsulfaat; in de beker die de mooiste vlokvorming vertoont is dan de juiste hoeveelheid gedoseerd.

Het Amerikaanse leger beschikt voor deze, en vele andere, bepalingen over een soort laboratoriumkisten (zie T.M. 5—295 §§ 55 t/m 62). Gewone vechtsoldaten zullen deze natuurlijk niet bezitten, zelfs al zouden ze zo'n bepaling kunnen uitvoeren. Daarom heb ik dankbaar geprofiteerd van de ervaring van het laboratorium voor Technische Hygiëne te Bandoeng om voor volkomen ongeoeffenden een doelmatige oplossing te vinden.

Er wordt hiertoe eenvoudig teveel aluminiumsulfaat aan het water toegevoegd; dan zijn we zeker dat alle kleicolloïden ontladen kunnen worden. Maar het bezwaar is, dat dan een aluminiumhydroxyd sol. overblijft, waardoor we dus van de regen in de drop zijn gekomen.

We passen nu een kunstgreep toe door krijt of soda, eveneens in overmaat, door het water te mengen. Het krijt bindt dan de bij reactie 1) gevormde waterstofionen volgens

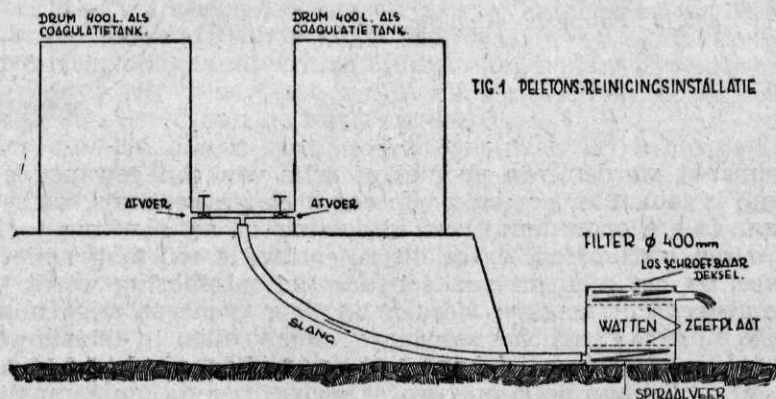
Door het verdwijnen dezer ionen en de werking van het bicarbonaat neemt het water dan een zuurgraad aan van 6,5 tot 6,8, waarbij het $\text{Al}(\text{OH})_2$ vanzelf uitvlokt.

Na bezinking der vlokken en filtratie is het water dan volkomen helder geworden, zodat sterilisatie met chloor kan plaats hebben. Dit laatste echter is een extra behandeling en kan dus aanleiding geven tot fouten en daar we toch andere chemische stoffen in overmaat toevoegen, is de beste oplossing een grote hoeveelheid caporit door het water te mengen. Deze dient zo groot te zijn, dat als het water volkomen helder is geworden, nog voldoende vrij chloor aanwezig is om sterilisatie te bewerkstelligen.

De werkwijze wordt dan als volgt

1. roer door het water een overmaat (10 gr. per m³) caporit;
2. meng er daarna een overmaat aluminiumsulfaat (125 gr. per m³) bij en
3. voeg uiteindelijk overmaat krijt toe (65 gr. per m³). Na een half uur bezinken is dit water dan zo helder geworden dat het gefiltreerd kan worden en daarna geschikt is voor consumptie.

Op deze methode zijn installaties gebaseerd, nl. een grote, die ik „pelotonsinstallatie” heb genoemd en een „patrouilleinstallatie”. In afb. 1 is de eerstgenoemde, in allereenvoudigste vorm geschetst.

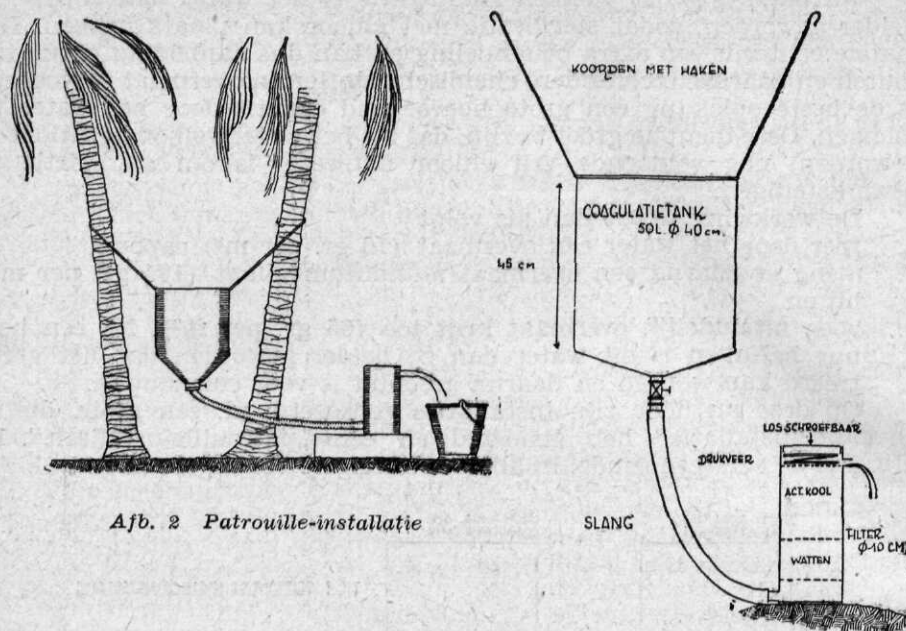

Afb. 1 Pelotons-reinigingsinstallatie

De drums worden gevuld met het te reinigen water en de chemicaliën, in de juiste volgorde, er doorheen geroerd. Zijn de vlokken gevormd, dan kan, na een half uur bezinken, het water door de slang naar het wattenfilter gevoerd worden en is bij uitstroming helder en steriel geworden. Om de dosering te vergemakkelijken worden de chemische stoffen in tabletvorm geperst, waarbij elk tablet voldoende is voor 50 liter water; de afmetingen dezer tabletten zijn op 50 liter water gesteld in verband met de inhoud van het coagulatie tankje van de patrouille-installatie.

Natuurlijk kan deze inrichting iets fraaier gemaakt worden, o.a. door het aanbouwen van een vleugelpompje, maar de resultaten die reeds in de practijk getoetst zijn, blijven uitstekend, ook met deze eenvoudige oplossing. Een eenmalige vulling per dag verzekert aan 40 man reeds 20 liter water per hoofd.

Voor patrouilles is een inrichting geschetst in afb. 2. De drums zijn vervangen door een zeildoeken tankje van 50 liter inhoud, het filtertje

Afb. 2 Patrouille-installatie

kan gemaakt worden van eboniet of zelfs van een gewapende slang. Door mij is zo'n filter gemaakt van een oude granaathuls, welke echter te zwaar is om voor definitieve uitvoering in aanmerking te komen. Behalve een wattenlaag, bevat dit filter tevens een laag actieve kool, waarmee, op het moment van consumptie, ontchloring wordt bereikt; andere geuren en smaakjes worden hierdoor eveneens weggenomen.

Ook bij deze inrichting worden de chemicaliën in tabletvorm meegevoerd. Het geheel wordt geborgen in een zeildoeken tas van $\pm 30 \times 25 \times 12$ cm, welke aan de koppel wordt megedragen. Een eenmalige vulling levert voor een patrouille van 10 man dus 5 liter consumptiewater per hoofd, voldoende voor drinken en een, zij het zuinige, lichaamsreiniging. De wattenvulling heeft het voordeel dat ze schoongespoeld kan worden en daarna weer aangebracht als het filter vuil is geworden.

Voor de grote reinigingsinstallaties, door de Genie verzorgd, beschikken we momenteel over verschillende geallieerde machines. De Engelse *Patersontrailer* en de Amerikaanse *Pur-O-pumper* zijn wel de meest geperfectioneerde.

De constructie dezer apparaten laat duidelijk het verschil zien tussen Europese en Amerikaanse opvattingen.

Bij de *Patersontrailer* is niet gerekend op coagulatie van het slib, hoewel natuurlijk altijd een klaring kan plaats vinden vóór het eigenlijke filtratieproces, waartoe o.a. S-tanks benut kunnen worden.

Het water wordt opgepompt en rechtstreeks gefiltreerd, waarna sterilisatie plaats vindt met behulp van in de persleiding gepompte chlooroplossing. Bij de eerste politionele actie is het, met een coagulatie in S tanks, gelukt om met *Patersontrailers* de voorste troepen steeds van water te voorzien. Toch hebben deze machines enige nadelen. In de

eerste plaats is de ruwwaterpomp te mooi en dus gemakkelijk te vernielen. De chloorpomp is veel te ingewikkeld, zij werkt nl. met behulp van een drietal membranen, die kleppen moeten bedienen en wordt aangedreven door de waterdruk in de persleiding. Een en ander geeft voortdurend storingen, zodat een geroutineerde bedieningsploeg deze pomp meestal uitschakelt en in de reinwatertanks chloor toevoegt.

Bij de Pur-O-pumper is wel op coagulatie van het slib gerekend door middel van aluin en soda, d.w.z. de methode die is toegepast voor de pelotons- en patrouille-installaties. Voor de dosering hiervan is in de zuigleiding van de ruwwaterpomp een venturi-inrichting gebouwd, welke een waterstroming tot stand brengt door twee plastic chemicaliënpotten, één voor aluminiumsulfaat en één voor soda. Door naaldventielen is de chemicaliënstroom te regelen, waardoor een eenmaal bereikte vlokvorming behouden kan blijven.

De menging geschiedt door de pomp en dit heeft het bezwaar dat de gevormde vlokjes worden stukgeslagen, ze blijven dus klein. Na de pomp, dus in de persleiding, wordt een chloorkalkoplossing in het water gespoten door middel van een rechtstreeks door de motor gedreven pompje. Dit werkt veel beter dan dat van de Patersontrailer. Het uitgevlokte en gechlloreerde water wordt hierna door een zandfilter geperst, waarop dus de vlokken worden gefilterd. Het filtraat is helder en bevat nog voldoende vrij chloor; het kan in reinwaterreservoirs worden opgeslagen en afgeleverd aan de waterwagens.

Met deze installatie zijn proeven genomen op het laboratorium voor technische hygiëne te Bandoeng en met gunstige resultaten. *Als grondstof voor de bereiding diende water uit een slokan, d.w.z. een open riool en toch werd drinkwater verkregen*, zij het dat eerst enige verbeteringen aan de machine werden aangebracht. De naaldventielen werden gewijzigd zodat een fijnere regeling mogelijk was en de chloorinjectie werd gegeven na het filter. Zoals reeds is vermeld worden de vlokken door de pomp stukgeslagen en daarom verdient het overweging of wel de leiding van pomp naar filters sterk te verwijden, waardoor dus een flauwe stroming ontstaat en grotere vlokken zich zullen vormen; of tussen pomp en filter een soort Dortmundtank in te schakelen. Tot mijn spijt heb ik deze experimenten niet kunnen uitvoeren. Daar de Pur-O-Pumper verreweg de mooiste inrichting voor militair gebruik is, verdient het aanbeveling de hier aangegeven proefnemingen uit te voeren.

Waterstations.

De door de Genie verzorgde waterstations moeten behalve met een reinigingsinstallatie nog met tanks voor berging van het reine water en standpijpen voor het vullen der waterwagens zijn uitgerust.

De zeildoeken tanks voldoen waarschijnlijk in Europa wel, maar in de tropen vergaan ze spoedig. Ook bij het transport op vrachtwagens en ruwe behandeling zullen ze snel slijten. Beter zijn daarom de zgn. nesttanks, metalen vaten die als een stel nestschalen in elkaar passen. Ook houten kuipen kunnen, vooral voor grote installaties, wel zeer goed voldoen. De beste oplossing zal zijn om bij de uitrusting der Genie of speciale watervoorzieningstroepen, van alle soorten wat op te nemen. De zeildoekentanks zijn o.a. zeer geschikt om, door middel van luchtdropping, geïsoleerde troepen te helpen.

De ervaring met standpijpen is dat ze regelmatig stuk gereden worden. Daarom heb ik ze zoveel mogelijk achter een, niet te lichte, boom geplaatst; de enige manier om ze te beschermen.

Pompen.

Van pompen wordt een veelvuldig gebruik gemaakt, het meest van uitrustingen no. 4 en no. 5. Vooral de nr 4 is een zeer universele combinatie, die vooral in berggebieden nuttig werk kan verzetten. De motor is sterk en door de buigbare assen en de vier achter of naast elkaar te schakelen centrifugaalpompjes is vrijwel elke opdracht uit te voeren. Zoals alle machines vergen ze een goed onderhoud en de enige kans om dit te verzekeren is detachering van een geniesoldaat bij het onderdeel waar de pomp gebruikt wordt.

Pompuitrusting no. 5 bestaat uit een tweetakt motor met aangebouwde centrifugaalpomp. De opvoerhoogte is echter gering 10 à 12 m, terwijl juist aan deze pompjes een grote behoefte bestaat. Waarschijnlijk zou een serie met verschillende opvoerhoogten zijn samen te stellen.

Hierbij dient dan rekening te worden gehouden met verzoeken van andere genie-onderdelen om bouwputten droog te pompen, zodat het aanbeveling verdient deze machines van vuilwaterpompen te voorzien. Een pompuitrusting no. 4 wordt in zo'n geval zeker stuk gedraaid.

Daar sommige installaties dikwijls een meer permanent karakter zullen krijgen moet eveneens overwogen worden, althans een deel van de machines uit te rusten met ruw-olie-motoren. Deze zijn veel beter bestand tegen continubedrijf.

Transportmiddelen voor water.

Verkregen uit geallieerde voorraden beschikken we over watertank-trucks en trailers van het 15 cwt. type. Beide zijn ingericht om in noodgevallen als waterreinigingsapparaten op te treden, maar de ervaring leert dat ze daartoe nooit worden gebezigd. De toestand is dan ook zo, dat de filters, pompen enz., zoal aanwezig, in een deplorabele toestand verkeren. En dit is jammer, want als een eenvoudige coagulatie wordt toegepast, zijn ze voor het gestelde doel zeer goed bruikbaar.

Ze dienen natuurlijk in hoofdzaak voor het transport van water en voor dit doel doet zich de vraag voor of 3-tons wagens niet veel economischer zijn. Als nl. per compagnie of daarmee gelijk te stellen onderdeel één waterwagen beschikbaar is moet deze circa $150 \times 50 \text{ l} = 7500 \text{ l}$

per dag aanvoeren. Dit vergt voor een 15 cwt. truck derhalve $\frac{7500}{900} = 8$ ritten, terwijl een 3-tons wagen hetzelfde werk in hoogstens 3 ritten kan doen. En aangezien de bedrijfskosten per km van beide soorten niet zo heel veel uit elkaar lopen, lijkt mij een drie-tons waterwagen te verkiezen. Een bijkomend voordeel is dat een drietonner niet zo vlug gebruikt zal worden voor het doen van boodschappen als een 15 cwt.

Besluit.

In kort bestek is getracht enkele hoofdproblemen van de troepen-watervoorziening te schetsen. Ik hoop, dat vooral de niet-specialisten onder U hieruit de overtuiging hebben geput, dat moeilijkheden, die te velde zeker zullen optreden met zeer eenvoudige middelen zijn op te lossen.

Uit de BUITENLANDSE VAKPERS

De aanval op 's-Hertogenbosch en het tactisch gebruik van „Movement Light”.

In de laatste week van October 1944 kreeg een Engels bataljon, dat zich in de omgeving van Rosmalen (O. van 's-Hertogenbosch) bevond, opdracht om, als eerste fase van de strijd om 's-Hertogenbosch door een nachtaanval de N.O. rand van deze stad te bemachtigen. Dat deze aanval een daverend succes werd, was vooral te danken aan het gebruik van „Movement Light”. Brigadier G. W. P. N. Burden wijdt hieraan een bijzonder belangwekkend artikel.

Een nachtaanval leent zich bij uitstek om de vijand te verrassen en daar dit de sleutel tot succes is, zou de nachtaanval de normale aanvalswijze moeten zijn, ware het niet, dat hieraan voor de aanvaller zo bijzonder veel moeilijkheden zijn verbonden.

Indien gij wel eens in het duister een trap afdalende plotseling op een kat trapte, bracht gij onder dekking van de duisternis een verrassing tot stand. De kat echter niet minder. Een dergelijk soort verrassing moeten wij op het gevechtsveld nu juist niet hebben. Daarom is het noodzakelijk bij nachtaanvallen over een zekere mate van licht (niet te veel en niet te weinig) te beschikken om de weg te kunnen vinden en niet door natuurlijke zowel als kunstmatige hindernissen verrast te worden. In het verleden werd met de stand van de maan rekening gehouden, daar maanlicht een hulpmiddel is, tenminste als de atmosferische toestand de aanvaller geen parten speelde door deze lichtbron te verduisteren. Men zocht echter naar een methode om onafhankelijk van maan en atmosferische toestand het gevechtsveld een zodanige kunstmatige verlichting te geven, dat de aanvaller op de voor hem passende tijd, hiervan kan gebruik maken.

De oplossing werd gevonden in het hierboven reeds genoemde „Movement Light” dat wordt verkregen door het door de hemel naar de aarde teruggekaatste licht van zoeklichtbundels.

Een bedekte lucht begunstigt de weerkaatsing. Door de lichtbronnen te versterken of te verzwakken heeft men het bovendien in de hand, de sterkte van deze indirecte verlichting op het gevechtsveld naar believen te regelen.

Waar hier alleen de aanval wordt besproken, dient volledigheidshalve te worden opgemerkt dat de vorengenoemde verlichting in bepaalde gevallen ook door een verdediger met succes kan worden aangewend.

De aanval

Het aanvalsplan was, om verrassend op een smal front van 100 yards, nauw aangesloten en ter weerszijden van de spoorbaan Rosmalen — 's-Hertogenbosch, door te stoten naar de NO rand van 's-Hertogenbosch. De totale af te leggen afstand van de startlijn (à cheval van de spoorbaan W van Molenhoek) tot einddoel bedroeg ± 2 km, waarbij 21 sloten waren over te trekken van ongeveer 4,5 m breedte en 1.20 m diepte, terwijl deze bovendien aan beide kanten rijkelijk van prikkeldraad waren voorzien.

Vijandelijke versterkingen waren waargenomen bij spoorwegovergang aan de Vliedsesteeg (± 800 m van de startlijn), voorts West van pl 26 aan de spoorbaan (± 1500 m van de startlijn) en in de rand van Den Bosch ter hoogte van pl 25.

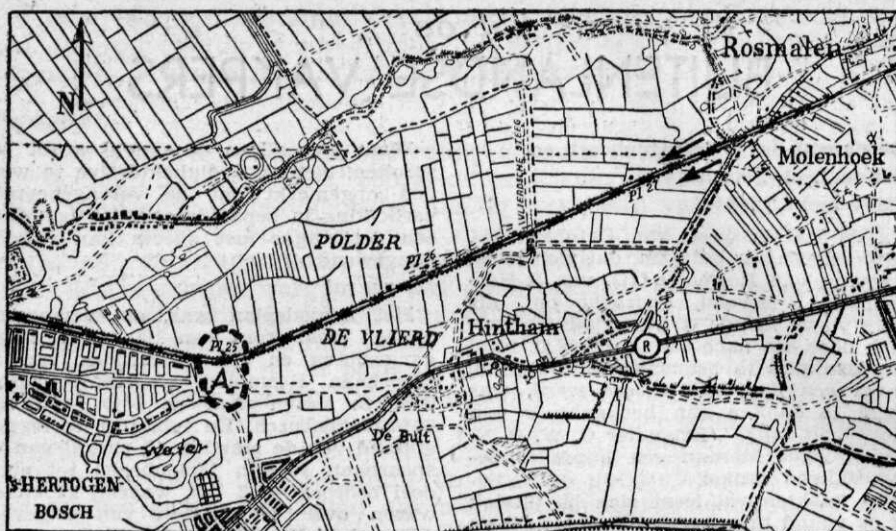
Alles wat nodig was moest in draaglasten worden vervoerd, daar uiteraard voertuigen bij deze aanval door de Polder de Vlierd van geen nut waren.

De aanval werd door artillerie gesteund, wat de verrassing niet in gevaar bracht, daar voordien dit wapen zeer werkzaam was geweest. De verlichting werd gegeven door zoeklichten, die hun bundels als een reusachtige V de lucht inzonden. De nacht tevoren was dit ook reeds gebeurd om de schijn te verwekken dat deze gigantische V als propaganda voor Churchills Victorietekenen aan het uitspannel stond.

Uur U

Dank zij de indirecte kunstverlichting was het een mooie lichte nacht, waardoor het gereedstellen van het zwaar bepakte, op elkaar gedrongen bataljon zonder moeilijkheden verliep en alles in de hand bleef.

Om 0200 uur ging het behoedzaam voorwaarts met een colonne Noord en een colonne Zuid van de spoorbaan. De N colonne was sterk één compagnie, welke zich door één ontplooid peloton in front dekte, de Z colonne bestond uit drie compagnieën achter elkaar, eveneens gedeckt door een ontplooid peloton van de voorste compagnie.

A = aanvalsdoel.

De B C met commandogroep verplaatsten zich aan het hoofd van de derde compagnie van de laatste colonne.

De eerste sloot was de eerste verrassing. De breedte, het prikkeldraad, de gladde steile kanten, het koude water. De sloten op de luchtfoto's en kaarten hadden niet de indruk van zulke geduchte hindernissen ^{ooggegeven}. Dank zij de verlichting echter zag men wat men deed en werden deze en volgende hindernissen voorzichtig en in alle stilte overwonnen. De compagnie, Noord van de spoorbaan, had bij de Vlierdsesteeg een schermutseling. De verlichting maakte het mogelijk, raak te schieten en de overrompelde vijanden waren snel buiten gevecht (o.m. 14 gevangenen).

Licht verminderen

Verder voorwaarts gaande moest de Zuidelijke colonne Noord langs het dorpje Hintham trekken. Dit kon onaangename verrassingen met zich mede brengen, waarom per radio naar de zoeklichten werd doorgegeven de verlichting te temperen.

Op 300 yards afstand schoof vervolgens de Zuidelijke colonne Noord langs Hintham zonder gezien te worden. Hadden de Duitsers van deze plaats uit een actie ingezet, dan was in het plan hierin voorzien, door de tweede compagnie van deze colonne ter bescherming van de Zuidelijke flank richting Zuid te doen ageren, terwijl de rest van het bataljon zou doorgaan om het laatste doel te nemen.

Nadat de rechter compagnie nog twee vijandelijke posten na kortstondig vuurgevecht had genomen, bereikten de Britten het einddoel. Hoewel er veel gegraven was — het bleek later een uitstekende stelling te zijn — was geen vijand te bekennen. De aanvallers waren nog juist bijtijds om vóór het licht werd, zich te herorganiseren en te nestelen. De sloten hadden hen langer opgehouden dan aanvankelijk was gedacht. Indien de opmars in het duister had moeten plaats hebben, zouden zij ongetwijfeld halverwege door de dageraad verrast zijn geworden.

Het einde

De Duitsers, die de nachtelijke tocht voor een patrouilleactie hadden gehouden, waren niet weinig verbaasd de volgende ochtend een geheel vijandelijk bataljon 2 km achter hun voorste lijn aan te treffen.

Vele verrassingen werden hun bereid. Een auto met officieren liep in de val, in het terrein opduikende groepjes soldaten, die hun dekens rustig uitklopten en op weg gingen naar de keuken, deden hun laatste gang. De Duitse aanvoerweg over Hintham en De Bult werd onder vuur genomen en was spoedig geblokkeerd door een ravage van verongelukte voertuigen. Het bataljon schoot naar Noord, Zuid, Oost en West. De artillerie steunde uitstekend, het vuur werd door de batterijcommandant en zijn VWO geleid van een punt in het hart van 's vijands gebied.

In de Duitse stellingen ontstond een paniek. Ten koste van weinig verliezen, vielen deze in Britse handen. De eerste phase van de strijd om de bevrijding van Brabant's hoofdstad was succesvol beëindigd. Het licht in de duisternis had het zijne hiertoe bijgedragen.

British Army Journal Jan. '50.

I. d. I.

Genietroepen bij de aanval te Alamein.

De Brigadier Mac Meekan vertelt zijn ervaringen als Divisiegenieecommandant van een Engelse Pantserdivisie.

Telkens opnieuw valt op, dat troepen, voordat zij voor een grote actie worden ingezet, achter het front een grondige oefening in de taak, die hen te wachten staat, ondergaan. Zo ook hier: achter het front worden 's nachts door een pioniercie, mijnen gelegd, de volgende nacht werd door een andere pioniercie, het mijnenveld verkend, waarna de derde nacht de laastbedoelde cie. de verkenning bevestigd en doorgangen maakt. Vervolgens worden de bressen door de voor de aanval bestemde tankformaties doorschreden. Dit wordt enige malen beoefend. Het meeste indruk maakt het, als schr. de nadruk legt op de ondersteuning van het moreel voortvloeiende uit het feit, dat iedereen wist goed geoefend en ten volle voor zijn taak berekend te zijn.

De opdracht voor de aanval luidde voor het front van de aanvalsddivisie 4 bressen elk ter breedte van 15 m schoon te maken. Aanvankelijk was een breedte van 40 m geëist, doch het zuiveren daarvan, dat na zonsondergang moest beginnen en voor de dageraad gereed moest zijn, zou teveel tijd hebben gekost.

De Duitse stellingen waren door twee hoofdgordels van mijnen en door punt-draadhindernissen zeer goed beschermd.

Om 04.30 zijn drie der bressen gezuiverd en 's de vierde ruim halverwege schoon.

Na de eerste aanvalsnacht komen de 2 legerkorpsgenieecompanieën, die bij de nachtelijke actie ter versterking zijn ingezet, weer onder commando van de L.K.-genieecommandant, een typisch voorbeeld van de soepelheid der Engelse genieorganisatie, voortvloeiende uit een sterke echelonnering in de diepte.

De Divisiegenieecompanieën worden in de morgen verzameld en beginnen met het verbreden der bressen.

De mijn detectors worden ondanks het nachtelijke vij. vuur staande bediend. Melding wordt gemaakt van het gebruik van het mijnsonderzoekapparaat n. et brede zoekspoel (No. 5), gemonteerd op

rijwielen, een type, dat later in de oorlog weinig is gebruikt.

Duidelijk blijkt bij deze operatie de volkomen machteloosheid der tankstrijdkrachten tegen mijnhindernissen en hoe de snelheid van oprukken der tanks werd bepaald door het tempo, waarin de bressen door pioniers werden schoongemaakt. Enige ingedeelde vlegeltanks konden niet tot hun recht komen (defecten en niet te bereiken).

Ook in de tweede nacht van de aanval worden alle beschikbare genietroepen ingezet voor het ruimen van mijnen in nieuwe velden. Hiertoe wordt één geniecompagnie per tankbrigade toebedeeld. Er werden weinig mijnen tegen troepen aangetroffen, hetgeen ongetwijfeld het ruimen vergemakkelijkte.

Royal Engineers Journal — Dec. 1949.
De W.

De zware mortieren.

Tijdens Wereldoorlog II bleek, dat de Geschutscompagnie in het Amerikaanse infanterieregiment te licht was en onvoldoende doordringingsvermogen bezat tegen tanks. Bovendien kon geen vuur worden gebracht achter hoge dekkingen, waardoor de behoefte aan zware mortieren sterk werd gevoeld. Als gevolg hiervan werd na de oorlog de Geschutscompagnie uit de organisatie genomen en werden daarvoor een compagnie zware mortieren en een eskadron middelbare tanks in de plaats gesteld.

De compagnie zware mortieren, die hier zal worden besproken, en ook ten onzent in de organisatie zal voorkomen, heeft in de eerste plaats tot taak de aanvulling (en niet de vervanging) van het artillerievuur. Door de aard van haar vuur is de zware mortier bijzonder geschikt voor gebruik tegen verticaal gedekte doelen, voor het vernielen van lichte gebouwen (gasdruk), inleidende beschietingen en het leggen van rookgordijnen. Door bovengenoemde organisatie-wijziging vindt men thans in de infanterie divisie op elk niveau ondersteunende wapens, n.l. 60 mm mortieren bij de tirailleurcompagnie, 81 mm mortieren bij het bataljon, zware mortieren (4.2") bij het regiment en artillerie bij de divisie.

Enkele gegevens.

De zware mortiercompagnie bestaat uit een Staf en drie pelotons, elk van vier stukken. In de compagniestaf vindt men o.m. de vuurregeerings- en de terreinmeetdienst, die de vuren van de compagnie berekent en leidt. De compagnie is geheel gemotoriseerd en beschikt over een groot

aantal vrachtauto's en aanhangwagens. Bovendien bevindt zich in de verzorgingscompagnie van het regiment de zware mortiercompagnie-groep die diensten voor de compagnie verricht. De huidige zware mortier (de M2) heeft een getrokken loop met een kaliber van 4.2-inches (107 mm). De dracht is 500 tot 4000 meter en de nauwkeurigheid is zeer groot. De maximum vuursnelheid bedraagt 20 schoten per min. gedurende 2 min. Bij voortgezet vuur is dit 5 schoten per min. De granaat kan worden verschoten met de buis in tijd- of in schokstelling.

Aan de thans in gebruik zijnde mortier kleven enige nadelen, zoals b.v. de geringe maximum dracht, het ontbreken van een terugloopinrichting (verzakken of breken van de grondplaat) en het kleine zijdelingse schootveld. Proeven voor het ontwerpen van een betere mortier zijn in volle gang.

Teneinde een indruk te geven van de vuurkracht van de mortieren, volgt hier een vergelijking van een peloton zware mortieren met een batterij veldartillerie (6 stukken 10,5 kw) die ieder gedurende 10 minuten een vuurconcentratie afgeven met een maximum vuursnelheid.

	Mr	Art
	pel	btj
Totaal aantal schoten	320	180
Gewicht afgevuurd metaal (pounds)	5120	5070
Gewicht afgevuurde springstof (pounds)	2560	864

Tactisch gebruik.

1. Het peloton is de vuureenheid, die nimmer mag worden gesplitst en die onafhankelijk van de compagnie kan optreden. Evenmin echter als het wenselijk is batterijen artillerie in het wilde weg te verdelen, is dit het geval met de pelotons zware mortieren. Het grote vermogen van de mortiercompagnie wordt het beste benut door ze als eenheid in te zetten. Op deze wijze kunnen verrassende, zeer geconcentreerde vuren over de gehele frontbreedte van het regiment worden afgegeven. Slechts wanneer de afstanden in het toegewezen vak te groot worden (dracht), kunnen de pelotons over de bataljons worden verdeeld.

2. De regimentscommandant geeft in zijn bevel de terreinstrook aan waarin de stellingterreinen van de compagnie moeten liggen. De Compagnies Commandant kiest aan de hand hiervan de stellingterreinen voor de pelotons en de plaats van de vuurregelingsgroep. Een geconcentreerde ligging van deze stellingterreinen vereenvoudigt het werk van de vuurregelings- en terreinmeetdienst. Ech-

ter moet rekening worden gehouden met de inwerking van de vijandelijke mortierbestrijding, terwijl ook het gehele vak onder vuur moet kunnen worden genomen. De Commandanten van de te steunen bataljons worden voor de aanvraag en de correctie van de vuren bijgestaan door verbindingspersoneel (liaison) en waarnemers van de mortiercompagnie.

3. Bij het beweeglijk gevecht moeten de mortieren echelonsgewijs worden verplaatst, zodat zij voortdurend vuursteun kunnen blijven verlenen. Voor deze verplaatsingen is de Compagnies Commandant verantwoordelijk. De pelotons moeten als eenheid worden verplaatst; zo nodig wanneer zij toegevoegd zijn aan een bataljon, worden de verplaatsingen gecoördineerd met het peloton mortieren van 8 van dit bataljon. De verplaatsing van het nog in stelling staande gedeelte van de compagnie mag niet beginnen alvorens het reeds verplaatste gedeelte wederom in stelling staat en gereed is tot vuren. In verband hiermede moet ook de vuurregelingsgroep in echelons worden verplaatst, opdat gedurende de beweging het vuur steeds kan worden geleid.

4. De bij de compagnie vervoerde munitie (2058 granaten) moet zoveel mogelijk mobiel worden gehouden, d.w.z. er mag op de stellingterreinen niet meer worden afgeladen dan waarschijnlijk nodig zal zijn. Hierdoor wordt voorkomen dat munitie moet worden achtergelaten bij plotselinge stellingveranderingen.

Vuurregelingsdienst en vuurwapenbestrijding.

Het is duidelijk dat het niet alleen van belang is *hoe* men schiet, maar in het bijzonder *waarop* men schiet. Om dit te realiseren is sinds enige tijd in het infanterieregiment het mortierbestrijdingspeloton opgenomen, dat zich met behulp van moderne hulpmiddelen (geluidmeting) bezig houdt met de doelverkenning. De werkwijze van dit nieuwe onderdeel is in hoofdzaak gelijk aan die van gelijksoortige afdelingen bij de artillerie, doch ze is minder uitgebreid en ze bepaalt zich meer tot vijandelijke mortieren, geschut tp enz.

De vuurregelingsdienst van de mortiercompagnie nu werkt ten nauwste samen met het mortierbestrijdingspeloton, dat haar voor de vuurleiding van nauwkeurige en betrouwbare gegevens voorziet.

Het vuur van de pelotons wordt geregeld en geleid door de officier vuurregelingsdienst met zijn groep (compagniestaf). Hij bepaalt de volgorde van de vuren aan de hand van de binnenkomende aanvragen om vuursteun. Bijgestaan door

de onderofficier-terreinmeetdienst berekent hij afstand en richting van de doelen die de pelotons onder vuur moeten nemen. Hij staat bovendien in rechtstreekse radioverbinding met de artillerievuurregelingsdienst, zodat coördinatie van artillerie en mortievuren mogelijk is. Andere inlichtingsbronnen zijn grond- en luchtwaarnemers, luchtfoto's en krijgsgevangenen.

Indien de zware mortiercompagnie zoveel mogelijk gecentraliseerd optreedt en ten volle gebruik maakt van de moderne middelen voor de doelverkenning (geleidmeetdienst, radar) zullen de diensten van dit onderdeel voor het regiment van zeer grote waarde blijken te zijn.

Infantry Journal 1949—06

E. d. I. (v. A.).

De radio-amateur dient het land.

Het kenmerk van de radio-amateur is een onverzadigbare lust tot experimenteren. Of zij in een krot wonen of in een paleis, bij de uitoefening van hun hobby: het onderzoek naar de geheimen van constructie en bediening van elektronische apparaten, spreken zij hetzelfde internationale jargon en noemen hun totaal onbekende collega's in andere werelddelen bij de voor naam.

Hoewel de radio-amateurs in Amerika nauwgezet de verplichtingen moeten nakomen, welke hun door de FCC (Federal Communications Commission) zijn opgelegd, is het een erkende gewoonte geworden, dat zij in gevallen van nood (orkaan, overstroming, aardbeving), wanneer de burgerlijke communicatiebedrijven overladen zijn of gestoord, trachten de verbinding van de getroffen gebieden met de buitenwereld met behulp van particuliere toestellen aan te vullen of te bewerkstelligen.

Het coördineren van de werkzaamheden van deze ervaren technici ten behoeve van het nationaal belang is de taak geworden van MARS (Military Amateur Radio System).

MARS bestaat uit twee radionetwerken. Het landmachtnet heeft K4USA-WAR in The Pentagon als hoofdpst, terwijl in het luchtmachtnet K4AF-AF4AF (eveneens in The Pentagon) als hoofdpst optreedt. Het landmachtnet is in onderstaande schets nader aangegeven. Hierin kunnen de volgende netten worden onderscheiden:

het landmachtnet; 6 „Army Area” netten; „State” netten en „District” netten. Een bericht van het Pentagon naar een lid in Allentown passeert de dubbelomlijste stations.

Het luchtmachtnet heeft een soortgelijke bouw. Onderstaand volger enige gegevens over het MARS landmachtnet.

Oprichting en omvang van de organisatie

MARS is in November 1948 opgericht door de Landmacht en de Luchtmacht tezamen. De uitvoering van de plannen geschiedt door het Signal Corps USA en de Air Communications van US Air Force. MARS bevatte in Juni 1949 ruim 800 stations.

Van het Bestuur

Het bestuur van MARS is in handen gelegd van een „Advisory Board”, waarin zowel militaire als burgerautoriteiten zitting hebben. Aan wie deze Advisory Board zijn adviezen zal hebben uit te brengen, is niet nader aangegeven.

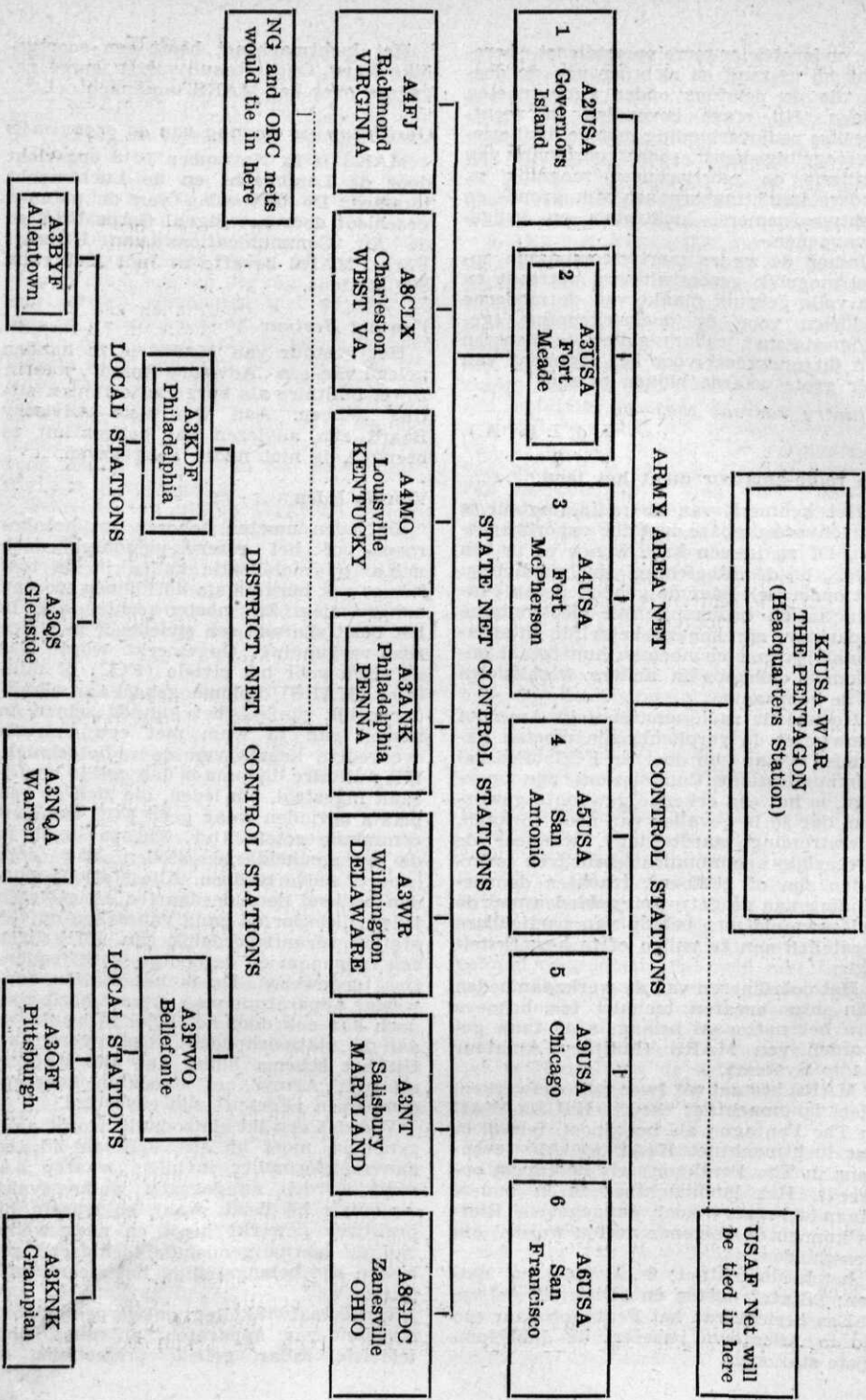
Van de leden

De leden moeten behoren tot het beroeps- of het reserve-personeel, doch m.h.o. op mobilisatie zullen in de toekomst ook burgers als lid kunnen worden aangenomen. Zij moeten echter alle in het bezit zijn van een civiele- of militaire zend-vergunning. Opge merkt wordt, dat de eisen voor het civiele (FCC) of militaire (MARS) diploma geheel aan elkander gelijk zijn n.l. het kunnen seinen en nemen van 13 wpm met een daaraan evenredige kennis van de radiotechniek. Het militaire diploma is dan ook in hoofdzaak ingesteld, om leden, die zich op een plaats bevinden waar geen FCC examencommissie zetelt, (b.v. Europa) toch in de gelegenheid te stellen aan deze „sport” mede te doen. Alle stations worden bediend door de daartoe aangewezen leden, die voor de gang van zaken op dat station verantwoordelijk zijn. Zij krijgen een roepnaam en de nodige werkfrequenties toegewezen. De in het station aanwezige apparatuur mag privaat bezit zijn, doch kan ook door het leger in bruikleen aan de „stationshouder” worden verstrekt. Uit het schema blijkt, dat alle stations uit het „Army” net steeds in kazernecomplexen (Forten) zijn gevestigd.

Voordat een lid als zodanig wordt aangenomen, moet hij als kandidaat-lid een aanvraagformulier invullen, waarop o.a. moet worden aangegeven welke (vak) diploma's hij bezit, waar en waarin hij praktisch gewerkt heeft en naar welke van de hierna genoemde technische gebieden zijn belangstelling het meeste uitgaat:

verkeersafwikkeling, ontwerpen en construeren van apparaten, antennes, uhf, televisie, radar, geleide projectielen of

ARMY MARS ORGANISATION

beeldtelegrafie. Indien een lid geen apparaten bezit, doch wel wil experimenteren en daarvoor voldoende kundig wordt geacht, kan het leger hem apparatuur in bruikleen afstaan. (b.v. antennes). Het betrokken lid is dan echter verplicht de verkregen resultaten ter beschikking te stellen van het Signal Corps.

Van de dienst in de radionetten

Elke dag zoekt het radiostation Pentagon verbinding met de hoofdpst van een van de 6 „Army Area” netten, waarbij mededelingen worden gewisseld, inlichtingen verstrekt en bovendien het werkprogramma voor de volgende week wordt doorgegeven. De lokale netten hebben een weekprogramma met vaste „les”-uren, waarin naast het opvoeren of onderhouden van seinvaardigheid ook onderling oefenberichten en „echte” berichten moeten worden gewisseld. Deze oefeningen worden gecontroleerd (d.w.z. de aanwezigheid zowel als de vorderingen van de leden) door de hoofdpst van het net. De bij deze controle verkregen gegevens worden naar boven doorgegeven en door het Pentagon centraal bijgehouden.

De „echte” berichtenwisseling geschiedt geheel volgens de landmacht-procedure. Overigens zijn de bepalingen, uitgevaardigd door de FCC en het IRAC van toepassing, zodat een „straffe” „Standing operating procedure” is opgesteld, welke door elke telegrafist nauwkeurig moet worden gevolgd.

Van de toewijzing van frequenties

De toewijzing van frequenties geeft zeer vele moeilijkheden. Zij geschiedt door de „Interdepartmental Radio Advisory Committee” (IRAC). De IRAC heeft aan MARS een aantal frequenties toegewezen. Op deze frequenties mogen alleen MARS-dienststaangelegenheden worden verzonden.

Van de uitbreiding, welke aan deze netten zal worden gegeven

Naast deze geheel militaire netten zijn of zullen andere netten worden gevormd, waardoor de „National Guard” (NG) en de „Organised Reserve Corps” (ORC) met posten uit het militaire net zullen zijn verbonden. In de schets zijn deze toekomstige netten met een streeplijn aangegeven. Een MARS-post (vermoedelijk op het „State” niveau) zal dan op gezette tijden in verbinding treden met een van de netten van de NG of de ORC, voor het wisselen van soortgelijke berichten als in MARS netten geschiedt.

Zou een soortgelijke organisatie in Nederland niet mogelijk zijn? De Neder-

landse hoofdpst van de MIRAC (Militaire Radio-amateur Club) is reeds meerdere malen in contact geweest met K4USA, de hoofdpst van de MARS!

Army Information Digest, Juni 1949.

I-VdbD.

De aanval op Ploesti.

Terwijl de Geallieerden bezig waren met de verovering van Sicilië — het Schild van Europa, zoals Goebbels het noemde — ondernamen de zware bommenwerpers der Amerikanen een aanval op de olievelden van Ploesti in Roemenië. Niet minder dan 60 % van de ruwe olie, die Duitsland nodig had kwam uit Ploesti. De jaarcapaciteit dezer velden bedroeg ongeveer 9 miljoen ton. De Russen hadden Ploesti in de zomer van 1941 en daarna in September 1942 gebombardeed, maar beide malen met weinig succes. De Duitsers hadden er een enorme luchtafweer geconcentreerd.

Reeds binnen een maand nadat de V. S. in de oorlog waren gesleurd, begon de A.A.F. reeds met de bestudering van de mogelijkheid om Ploesti uit de lucht aan te vallen, van bases in het Midden-Oosten uit. De eerste aanval zou moeten plaats vinden in Juni 1942. Maar de situatie ontwikkelde zich pas na 23 October 1942 (el Alamein) zodanig gunstig, dat men toen eerst aan de verwezenlijking der plannen kon denken.

Er waren twee meningen omtrent de uitvoering (ja, daarvoor heet ons vak ook tactiek, en heeft u waarde lezer, ooit twee tactici gezien, die over een zelfde probleem hetzelfde dachten? Dat is aan de ene kant het geweldig moeilijke, aan de andere kant ook het ontzagwekkend mooie daarvan, want men kan er zijn persoonlijkheid volledig in tot uiting doen komen en men moet uiteindelijk de verantwoordelijkheid ervoor weten te aanvaarden. B. K.)

Het ene plan was van Luitenant-Kolonel Whitney van de 9e Luchtmacht, die in Syrië wilde starten en de aanval van grote hoogte wilde laten plaats vinden. Het tweede plan was van Kolonel Swart van de Staf van generaal Arnold, die van Bengazi uit wilde gaan en de aanval op lage hoogte wilde doen uitvoeren. Het plan van Swart werd aanvaard.

Generaal Brereton, Commandant van de 9e luchtmacht, werd met de voorbereiding belast. De doelen werden met grote zorg gekozen en in zeven groepen verenigd. 177 vliegtuigen zouden aan de raid deelnemen. De operatie, die oorspronkelijk de codenaam van „Soapsuds” had, werd uiteindelijk onder de schuilnaam „States-

man" uitgevoerd. De uitvoering werd opgedragen aan:

a. 376e Bombardementsgroep — de oudste in het Middellandse zeegebied, die tevens de eer kreeg om de vlucht te leiden. Het doel was de Romana Americana raffinaderij. (Target White I)

b. 93e Bombardementsgroep zou onmiddellijk achter de 376e volgen en de Concordia Vega, de Standard Petrol en de Unirea Speranta raffinaderij aanvalen. (Target White II en III)

c. 98e Bombardementsgroep Astra Romana en Unirea Orion raffinaderij. (Target White IV)

d. 44e Bombardementsgroep Colombia Aquila (Target White V) en Credital Minier raffinaderij. (Target Blue)

e. 389e Bombardementsgroep Compina raffinaderij. (Target Red)

De bommenlast bedroeg 311 ton, brisantbommen van 500 en 250 kg, alsmede 430 dozen Engelse en Amerikaanse brandbommen. Alle bommen waren voorzien van tijdbuizen. Bij die van de eerste en tweede aanvalsgolf bedroeg de vertraging zes uur, bij die van de laatste golf 45 sec.

Op 19 Juli begonnen de vijf bombardementsgroepen hun training in de omgeving van Bengazi. In de woestijn waren de te bombarderen doelen volkomen nagemaakt. Dag in dag uit werden de aanvallen er op ondernomen, zodat de bemanningen hun doelen konden dromen.

Op 29 Juli vond een laatste aanval plaats, nu met echte bommen. In tijd van twee minuten waren alle doelen verdwenen.

Op 1 Augustus, bij het aanbreken van de dag, startte de luchtvloot, 177 vliegtuigen met een bemanning van 1725 Amerikanen en 1 Engelsman. De 376e Bombardementsgroep vloog voorop, daarna volgden de 93e, de 98e, de 44e en ten slotte de 389e. Het geheel stond onder bevel van generaal U. G. Ent.

De route ging via Corfu, dan via de Albaanse en Joegoslavische bergen naar Lom aan de Donau naar Pitesti op 90 km van Ploesti. Daar daalden de bommenwerpers tot op een hoogte van 170 m.

Tot zover ging alles prachtig. Maar toen kwam er een spaak in het wiel.

De commandant van de leidende bombardementsgroep — de 376e — zag de stad Targoviste voor Floresti aan. Hij had bij Floresti naar het Zuiden moeten afzwenken, om zo bij Ploesti te komen. Nu boog hij reeds bij het meer Westelijk gelegen Targoviste af. De 93e groep volgde, met als resultaat, dat zij al spoedig boven Boekarest zaten, alvorens zij

bemerkten, dat zij fout waren. Jammer genoeg was Boekarest het hoofdkwartier van de Roemeense luchtverdediging, zodat nu alles in minder dan geen tijd werd gealarmeerd.

Toen de beide groepen dan ook — nadat zij bij Boekarest weer waren afgedraaid — van het Zuiden uit bij Ploesti kwamen, vlogen zij daar in een zeer hevig afweervuur. De 93e groep vloog er doorheen, de 376e boog of naar het Oosten om te trachten vanuit een andere richting op gemakkelijker wijze de opgegeven doelen te bereiken. Maar overal was het afweervuur even hevig, zodat generaal Ent de order gaf, om in afwijking met de gestelde doelen, elk doel dat aangevallen kon worden te bombarderen.

De 98e en 44e groep, die de voorgeschreven route nauwkeurig hadden gevolgd, vonden bij hun doelen echter ook reeds een volkomen gealarmeerde vijand. Bovendien had de 93e groep al eveneens het doelterrein van 98 en 44 onder vuur genomen, zodat daar geweldige branden met een intense zwarte rook waren ontstaan. Daar vlogen de B 24 van de 98e en 44e groep dwars doorheen, geen acht slaande op kabels der kabelballons en schoorstenen en het geweldig afweervuur der Flak. Zij verloren niet minder dan 34 toestellen.

De 389e groep, die de minste ervaring had, en een afzonderlijke opdracht moest uitvoeren op Campana, had het meeste succes. De opgegeven doelen werden alle verwoest.

De groepen vlogen zelfstandig terug. 92 landden in Bengazi, 19 op andere geallieerde vliegvelden en 7 in het neutrale Turkije. 59 vliegtuigen — met 532 man — gingen verloren.

De toegebrachte schade was echter ook zeer groot. 42 % van de olievelden werd voor 4 tot 6 maanden buiten werking gesteld.

Hoewel de schade zwaar was, was ze toch niet beslissend. Eerst in de late lente van 1944 volgde een nieuwe aanval.

De historicus van de Luchtmacht, Dr A. F. Simpson, is van mening, dat de fouten bij de uitvoering de oorzaken van het wel belangrijke maar toch niet gewenste resultaat waren.

(De vraag doet zich voor wat er dan bij de voorbereiding achterwege is gebleven, waardoor de toch zeer ervaren groepscommandant van de 376e groep zulk een kapitale fout maakte. Misschien had bestudering van de silhouetten der steden en stadjes in de buurt van de doelen een belangrijk hulpmiddel kunnen zijn. B. K.)

Economische inlichtingendienst.

Luitenant-Kolonel C. T. Schmidt bespreekt de noodzakelijkheid van een zo goed mogelijke economische inlichtingsdienst. Deze is een zeer belangrijke factor bij de bepaling van de algemene strategie.

De grote doeleinden dezer inlichtingsdienst beogen:

a. Het verkrijgen van een juist inzicht in de industriële mogelijkheden van een mogelijke tegenstander.

b. Het zo mogelijk inzicht verkrijgen in de bedoelingen van een eventuele tegenstander.

c. Het verkrijgen van een zo goed mogelijk inzicht omtrent de wijze waarop een economische oorlog moet worden gevoerd, door het onthouden van strategische materialen en door het — in voorkomend geval — vernietigen of veroveren van economische hulpbronnen en oorlogsindustrieën.

De economische inlichtingsdienst zal de te voeren strategie ten eerste beïnvloeden, daar het veroveren van economische doelen van zeer grote invloed op het verloop der operatiën kan zijn.

De inlichtingsdienst moet zoveel mogelijk te weten komen over:

a. de algemene economische organisatie;

b. het militaire economische systeem;

c. grondstoffen winplaatsen voor de industrie;

d. ligging en aard der industrieën en oorlogsindustrieën (olieraffinaderijen, machinefabrieken, munitie- en oorlogsmateriaalfabrieken e. d.);

e. de transportmogelijkheden te land, ter zee en in de lucht;

f. het verbindingnet (radiostations, grote centrales voor telegraaf en telefoon);

g. openbare werken (electrische centrales);

h. voedselvoorraden;

i. buitenlandse economische relaties.

Ook de „mankracht”, die de tegenpartij ter beschikking kan staan is van veel belang. Deze inlichtingsdienst eist zorgvuldige „planning” en bestudering van alle mogelijkheden. Naast de gewone methoden als bestudering van bestaande boeken, commerciële uitwisseling van gegevens, zal in tijden van oorlog een der belangrijkste bronnen het maken van luchtfoto's zijn! Daarnaast kunnen buitgemaakte documenten eveneens van veel waarde zijn.

Bij het bepalen van de belangrijkheid van strategisch economische doelen, spelen de volgende factoren een rol:

1. Het nut van het economische object voor de vijandelijke oorlogvoering.;

2. de mogelijkheid om surrogaten te maken;

3. de tijd die ligt tussen de verovering of verwoesting en het ogenblik waarop dat zijn invloed op het beloop van de strijd zal hebben;

4. de kwetsbaarheid van het object;

5. de herstelmogelijkheden.

Voor dit soort inlichtingsdienst is bij uitstek deskundig personeel nodig en de werkzaamheden zijn vrijwel alles omvattend. De organisatie dezer dienst moet dan ook groot en groots van opzet zijn.

(De economische inlichtingsdienst zal van het grootste belang voor de algemene oorlogvoering zijn. Dat hier echter enorm veel aan vast zit is eveneens zeker. De militaire leiders zullen zelf ook over een groot inzicht in deze materie moeten beschikken om de juiste coördinatie van de economische- en slagstrategie tot stand te kunnen brengen. B. K.)

Loont een moderne oorlog de moeite nog?

In de „Revue de Défense Nationale” wijst generaal Gerardot erop, dat men vaak de bewering hoort, dat in de moderne oorlog een gewonnen oorlog zijn geld niet oplevert.

Zijn de 1e en 2e wereldoorlog voor Amerika zo nadelig geweest? Voor Frankrijk was echter de overwinning in de 1e wereldoorlog fataal. Die overwinning was de oorzaak voor de nederlaag in 1940.

Oorlog is inderdaad nadelig voor de overwinnaar als die overwinning de overwinnaar méér heeft uitgeput dan de overwonnene.

In de eerste wereldoorlog waren de verliezen van de overwinnaars gedurende het overgrote deel van de strijd op het Westfront groter dan die der Duitsers.

In 1941—1945 waren de Russen overwinnaars op het Oostfront, maar zij verloren 7½ miljoen man, de Duitsers vermoedelijk niet meer dan 2 miljoen.

De Anglo-Amerikanen trokken uit de eerste wereldoorlog heel belangrijke conclusies. Zij begrepen, dat een oorlog psychologisch moet worden voorbereid en met de meest moderne middelen moet worden gestreden. Het resultaat was verbluffend.

In de eerste wereldoorlog verloor Engeland 815.000 man. In de tweede — die langer duurde en meer vijanden te zien gaf — 306.000 man. Amerika verloor 275.000. Maar de tegenpartij verloor meer dan 8 maal zoveel.

Zowel Engeland als Amerika hebben

daarbij het grote geluk gehad, dat zij de nodige tijd kregen om de wapenen te smeden, die nodig waren om de tegenpartij te verslaan. (Dit was inderdaad een geweldig geluk. Als Hitler kans had gezien om onmiddellijk na Duinkerken vaste voet in Engeland te krijgen, zou het verloop van de hele wereldstrijd wel eens heel anders kunnen zijn geweest. En als de Japanners na Pearl Harbour op grote schaal in de V. S. waren geland, zou het er ook heel somber uit hebben gezien, want noch Engeland in Juni 1940, noch de V. S. in December 1941 waren in staat om zich behoorlijk te verdedigen. Beide landen tonen, dat zij deze les ook begrepen hebben, want hun verdediging staat er nu heel wat beter voor dan in 1940 en 1941. B. K.)

Dat neemt niet weg, dat de wijze van oorlogvoeren, zoals Engeland en Amerika die gevoerd hebben toch zeer oneconomisch was, want van de rand van de afgrond moest alles — onder oorlogsomstandigheden — worden opgebouwd.

Toch moet men geen oorlog beginnen, alvorens men zeker weet, dat het eigen moreel beter is dan dat van de tegenpartij. Als de strijd begonnen is moet men zo mogelijk geen beslissende slag aangaan, alvorens het moreel van de tegenpartij ernstig is geschokt, terwijl er tenslotte voor gezorgd moet worden, dat het meest moderne materieel in de grootste hoeveelheden voorhanden is.

Hierbij speelt dus de psychologische oorlogvoering een zeer grote rol, maar ook de industrie en uiteindelijk de militaire leiders.

De verantwoordelijkheid voor de militaire leiders is in tijd van vrede even groot als in die van oorlog. Want in tijd van vrede, wordt de basis gelegd — moreel en materieel — voor de te volgen strategie in tijd van oorlog. Dan moet een vaste lijn worden gevolgd. Zo zegt de generaal Gerardot, dat Frankrijks toekomst in de lucht moet worden veilig gesteld. De lucht boven Frankrijk moet veilig zijn. Dat betekent het veilig stellen van het menselijk potentieel van de natie.

Bovendien is een overwinning in de lucht beslissend voor de strijd op de grond. Frankrijk moet wat zijn luchtverdediging betreft, niet afhankelijk zijn van bondgenoten. Frankrijk moet een machtige vliegtuig-industrie hebben, die echter niet in Frankrijk, maar in Noord-Afrika gevestigd moet zijn.

Maar behalve een grote luchtmacht, moet Frankrijk de wil hebben om te overwinnen.

(Een interessant artikel, dat Frankrijks grote probleem, dat van de stilstaande

wellicht slinkende bevolking als basis heeft. Maar zeer zeker heeft generaal Gerardot gelijk als hij op de gevaren en de mogelijkheden van een psychologische oorlogvoering wijst en op het enorme belang van het sparen van mensenlevens. Het geldt voor elk volk dat zich zelf respecteert. Het „rücksichtlos” omspringen „met mensenmateriaal” is weerzinwekkend. Het gaat in de oorlog niet zo zeer om de overwinning, maar wel om de wijze waarop deze worden behaald. Een zekere Pyrrhus kan er over meepraten. B. K.)

Psychologische oorlogvoering.

In het Noorse „Militair Oriëntering” zegt kolonel Haraldsen, dat de psychologische oorlogvoering zo oud is als de historie zelf. Alleen is het nu allemaal wel wetenschappelijker en technischer geworden. Maar hetzelfde kan men inderdaad van de gehele oorlogvoering zeggen.

Geen land kan het meer zonder deze vorm van oorlogvoering stellen. (Daar zijn wij het volmaakt mee eens. Wij staren ons vaak blind op het *materieel* en inderdaad, dat is ook heel belangrijk. Maar uiteindelijk hebben wij te bedenken, dat dit materieel pas wat gaat betekenen door de mens. Het is de mens die van dat materieel — figuurlijk gesproken — een heldenzwaard of een witte vlag maakt. Wij kunnen — neen *moeten* — aan de „mens” dus de *grootste* aandacht schenken. Dan komt de rest vanzelf. B. K.)

In feite deed Nero, toen hij de schuld van de brand van Rome op de Christenen wierp, hetzelfde als Hitler, die de schuld van de situatie waarin Duitsland zich na 1918 bevond aan de Joden gaf.

In de eerste wereldoorlog buiten de Duitsers de uitwerking van hun fameuze 42 cm geschut op een geweldige wijze op psychologisch gebied uit. Bij de belegering van Luik was een zo'n projectiel in de kruitkamer van het fort terecht gekomen. De uitwerking laat zich begrijpen. De hele geweldige pantserkoepel werd weggeslagen en kwam als een omgekeerde eierdop buiten de fortgracht op de grond terecht. De Duitsers fotografeerden dat geval en verspreidden die foto's via de neutrale landen bij duizenden exemplaren. Er onder stond: „Dat is de uitwerking van een 42 cm projectiel”. Zij vergaten er bij te zeggen: „en van het gehele kruitmazijn van het fort”.

Maar dat zijn nu juist de geheimenissen, die het geheel aan de ene kant zo verschrikkelijk „vuil” maken, aan de andere kant zulk een machtige invloed geven. Want mede als gevolg van deze pro-

paganda was het vertrouwen in de forten weg. De snelle val van Namen, Maubeuge, Antwerpen, is voor een groot deel daaraan te wijten.

Hindenburg waarschuwde in de eerste wereldoorlog ook reeds zeer dringend tegen het „vergif” van de vijandelijke propaganda.

Geen volk kan er zich op laten voorstaan, dat het immuun is voor propaganda.

De psychologische oorlogvoering is een zeer belangrijk onderdeel van de „totale oorlog”, die men in dit verband eigenlijk beter de „permanente oorlog” zou kunnen noemen. Want door middel van de psychologische oorlog (de koude vorm) wordt de echte (de hete) voorbereid.

Naties die zich op de aanval voorbereiden, werken daarvoor reeds in tijden van vrede en buiten de vrede daarvoor uit. Want de psychologische oorlogvoering heeft — zowel in tijd van vrede als in tijd van oorlog — als doeleinden:

1. om het moreel van de tegenstander(s) te ondermijnen en zijn wil om weerstand te bieden te breken.

2. Om de verzetsgeest in de door de tegenpartij bezette gebieden aan te wakkeren en te handhaven.

3. Neutraal op zijn minst neutraal te houden of zo mogelijk aan eigen zijde aan de strijd te doen deelnemen.

4. Het zaaien van wantrouwen in de regering en militaire leiders bij de tegenpartij.

Hierbij kan men niet grof genoeg te werk gaan.

Hitler zelf zei: „Hoe groter de leugen en hoe vaker hij wordt herhaald, des te eerder wordt hij geloofd.”

In het begin van de 2e wereldoorlog was Duitsland op dit gebied verreweg de baas. Het verrassende resultaat van de veldtocht in 1940 was voor een zeer groot deel aan de psychologische oorlogvoering daarvoor en daarbij te danken.

Wel nam Engeland na Duinkerken dit strijdmiddel ook actief ter hand, maar het werd pas op grote schaal gebruikt toen Amerika zich er mee begon te bemoeien. Het O.W.I. — het Office of War Information — heeft inderdaad geweldig werk gedaan.

In tijd van een jaar werden niet minder dan 26 korte golfzenders opgericht, waarover in 25 talen de „Voice of America” werd uitgezonden, waarmee het Duitse, Italiaanse moreel werd aangegrepen, en dat der bevolkingen in de bezette gebieden werd gesterkt. Het eigen moreel vond zijn machtigste steunpilaar in de slagzin „Remember Pearl Harbour”. Alleen de Europese afdeling van

de O.W.I. omvatte tegen het einde van de oorlog 4600 man.

(De mogelijkheden van deze wijze van oorlogvoeren zijn enorm, als men ze maar ziet, aanvoelt en weet te gebruiken. Dagbladen, periodieken, radio, film, het gesproken woord zijn machtige middelen. Ludendorff, die men wel eens — ten onrechte overigens — „de vader van de totale oorlog” noemt, had niettemin ook deze kwestie wel goed door. Hij zei: „Er zijn ogenblikken en situaties, waarbij een goed gekozen propaganda meer doet dan honderd ton springstoffen”. Bovendien hebben wij te bedenken, dat „woorden” stukken goedkoper zijn dan „bloed”. Resultaten door middel van de psychologische oorlogvoering verkregen, werpen haar rente duizendvoudig af. B. K.)

De achtergrond van de kracht der Sovjet-Unie.

Kapitein D. N. P. Brunicardi, gaat in de „Irish Defence Journal” de factoren na, die van invloed zijn op de kracht van het Rode Leger. Allereerst wijst hij op het onuitputtelijke mensenreservoir. De leiders en staven zijn er op voorbereid, dat zij bij het stellen van strategische doelen, geen rekening behoeven te houden met mogelijke zware verliezen. Niet voor niets heeft Rusland — zowel in 1e als 2e wereldoorlog — de zwaarste verliezen geleden. Maar wat is 10 miljoen verliezen op een bevolking van om en nabij 200 miljoen. Bovendien woont die bevolking over zulk een enorme oppervlakte, en is onderling contact — alleen al daardoor — zo moeilijk, dat de totaliteit der verliezen niet wordt overzien en gevoeld. De waarde die aan de „mens” als zodanig wordt gehecht is niet groot. In de hospitalen wordt b.v. aan de zieken minder voedsel verstrekt, dan aan de gezonden aan het front.

De gemeenschapszin der Russen is zeer groot. De Rus is zeer taai en beschikt over een groot uithoudingsvermogen. Hij is gewend aan een sober bestaan. De lage levensstandaard maakt het probleem der verzorging in Rusland heel wat eenvoudiger dan in andere landen. Er zijn grote massa's, die op het land nog in zeer primitieve toestand leven, bij wie de jacht op groot en klein wild een belangrijk deel van hun bestaan betekent. Zij weten — ook zonder militaire opleiding — wat uitbuiten van het terrein, camouflage en patrouillegang is.

Hoewel Rusland geen eenheid is als volk, laat de regering van de Sovjet Unie niet na, om de nadelen, die daaraan vastzitten, weg te werken. Aan de ene kant gaat dat door middel van totale depor-

tatie van volkeren of volksstammen, o.a. Imguski, de Krim Tartaren, de Kaspische Kalmuken, die met de Duitsers hadden samengewerkt. Ook de bevolkingen der Baltische Staten, in het bijzonder de katholieke Lithauers, van wie men niet kon verwachten, dat men ze zou kunnen bekeren. Aan de andere kant weet men ook te geven. Niet voor niets is b.v. Manouilsky — een der belangrijkste vertegenwoordigers der Sovjets bij de U.N.O. — een Oekraïner. Toch is de Oekraïne ook niet helemaal rustig. Volgens schrijver kan men er zeker van zijn, dat zodra de Oekraïne helemaal rustig zal zijn, Manouilsky ook van het toneel zal verdwijnen.

Tenslotte acht schrijver de grote onwetendheid van de Russische massa ook nog een belangrijke factor. Van onwetende massa's kan men veel gemakkelijker blinde gehoorzaamheid eisen, dan van ontwikkelden. Ongetwijfeld zal de verheffing van het intellectuele peil van de Sovjet-burgers zijn invloed op de waarde van het leger niet missen, daar de factor initiatief nu geen belangrijke plaats inneemt.

Militaire notities rondom de wereld.

Verenigde Staten.

De toepassing van „jets" op grote schaal zal alleen mogelijk zijn als de daarvoor geëigende metalen en brandstoffen in grote hoeveelheid kunnen worden verkregen. Voor deze metalen zijn columbium, tungsten, cobalt, chroom en nikkel nodig, alsmede enige andere metalen, die de N.A.C.A. (National Advisory Committel for Aeronautics) niet noemt.

Over deze metalen beschikken de V. S. niet in voldoende mate.

Het Lewis Flight Propulsion Laboratory van de N.A.C.A. is nu bezig met het zoeken naar goede vervangingsproducten, die uit grondstoffen, die in de V. S. in voldoende mate aanwezig zijn, kunnen worden gemaakt. Het laboratorium heeft daarvoor een crediet van 60.000.000 dollar. Een vervangingsproduct, dat grote beloften voor de toekomst inhoudt, wordt aangeduid met de schuilnaam „Ceremal".

Ook het brandstofprobleem wordt onderzocht. De ruwe olie bevat slechts 6% kerosine en die hoeveelheid is niet voldoende om in de geweldige behoeften der jets te voorzien. Er worden nu verschillende mengsels beproefd, die men aanduidt met de schuilnaam JP-1 en JP-5. Het onderzoek naar andere mengsels gaat echter tegelijk door.

De A.A.F. maakte onlangs bekend, dat de proeven met de XB-51 — een jet

bommenwerper — zijn geslaagd. Het toestel is gebouwd door de Glenn Martin Maatschappij. Het is 26 m lang en heeft een spanwijdte van 18 m. De vleugels maken een hoek van 35° achterwaarts met de romp. Het is scherp gestroomlijnd en heeft een snelheid van meer dan 900 km per uur. De bemanning is twee koppen sterk. Het toestel zal in de eerste plaats worden gebruikt voor steun aan grondtroepen.

Op last van de Minister van Oorlog zullen voor alle stafofficieren en bevelvoerende officieren oriënteringscursussen over het militaire aspect van de atoomenergie worden gehouden. Het programma omvat:

1. Militair gebruik en organisatie van alles wat met atoomenergie verband houdt.
2. Uitwerking van de atoombom.
3. Medische aspecten van de atoomexplosie.
4. Verdedigingsmaatregelen.
5. Verdere ontwikkelingsmogelijkheden.

(Het Amerikaanse M. v. O. wil blijkbaar breken met de sfeer van geheimzinnigheid die rondom de atoomenergie en het atoomwapen heerst. Als men het in een oorlog zou gebruiken, is het inderdaad beter, als men van de mogelijkheden op de hoogte is. Per slot van rekening weet een ieder ook wat pikrinezuur, trinitrotoluol en dynamiet is. Niet dat daarmee de schrikwekkendheid wordt weggenomen, maar als men ze gebruikt, heeft geheimzinnigheid geen zin. B. K.)

Reeds 5 jaar is men bezig om in het Poolgebied naar olie te zoeken. Het Ministerie van Marine maakt nu bekend, dat 10 km ten Zuiden van Point Barrow hoeveelheden olie zijn aangeboord, die de verwachtingen verre overtreffen. (Het strategisch al reeds zo belangrijke Poolgebied is daarmee nog wat belangrijker geworden. B. K.)

Aan de Amerikaanse kustwacht is een helicoptère — de Piasecki HRP-1 — toegevoegd, die om het gewone landingsgestel van de wielen, keurig ingepakte drijflichamen van nylon heeft. Met een druk op de knop, kan de piloot de drijflichamen in 90 sec. doen vullen met koolzuur.

Na uitgebreide proefnemingen is een nieuw veldrantsoen — het C-4 rantsoen — samengesteld, dat verre superieur is aan het bestaande rantsoen.

Het C-4 rantsoen bestaat uit zes verschillende maaltijden en weegt 18 kg. Het

is zodanig verpakt, dat het zowel voor vervoer door de lucht, in containers, in vrachtauto's, op lastdieren en door mensen gemakkelijk kan worden vervoerd. De menu's zijn zeer gevarieerd. Bij elk menu zitten 20 sigaretten. De voedingswaarde van elk menu is minstens 3800 calorieën en bevat tevens de nodige vitaminen. Ook zijn er in cellophaan verpakte plastic lepels bij, die na gebruik weg moeten worden geworpen om te voorkomen, dat de man besmet wordt door het gebruik van vuile lepels, die hij niet heeft kunnen schoonmaken.

Frankrijk.

De Fransen hebben de sluier opgelicht van hun nieuwe 12 tons tank, die voor de experts van de West-Europese Unie gedemonstreerd is. Het pantser is in alle opzichten gelijkwaardig aan dat van de 40 ton wegende Duitse Panther, die een der machtigste Duitse tanks was. De motor is 250 pk sterk, de bewapening bestaat o.m. uit een kanon van 75 mm met zeer grote Vo.

Ook zijn tanks van 36 ton (met een motor van 600 pk) en een van 55 gemaakt (met een motor van 1000 pk). De pantsering ervan moet buitengewoon zijn.

Japan.

Gedetailleerde gegevens over de Japanse verliezen zijn nu bekend geworden. De totale oorlogsschade wordt geraamd op 15.300.000.000 dollar. Hierbij zijn de verliezen aan materieel der vloot, leger en luchtmacht leden *niet* inbegrepen.

40 % van de Japanse steden liep oorlogsschade op. In totaal werden 2.252.000 huizen beschadigd, waarvan 695.000 in Tokio.

De vloot leed de volgende verliezen:

79 slagschepen, kruisers en vliegtuigdekschepen met in totaal 937.000 ton.

133 torpedobootjagers met in totaal 215.000 ton.

131 onderzeeërs met in totaal 185.000 ton.

72 kleinere vaartuigen met in totaal 40.000 ton.

Het aantal gesneuvelden bedroeg 1.550.000 man, het aantal gewonden 7.990.000.

Canada.

Onlangs heeft Canada de grootste manoeuvres — met land- en luchtmacht — sinds de oorlog gehouden. De manoeuvres vonden plaats in West Canada, rondom de strategische weg van de V. S. naar Alaska, welke weg — de z.g. Alcan Highway — tijdens de oorlog werd aangelegd, nadat de Japanners op de Aleoeten waren geland. De manoeuvre had tot doel,

om de verdedigingsmogelijkheden van West Canada te testen. De manoeuvres zijn volgens de stafchefs van land- en luchtmacht volkomen geslaagd.

Zoals bekend is Canada tot nu toe een van de grootste uranium leveranciers. De Eldorado mijnmaatschappij heeft bekend gemaakt, dat in het afgelopen jaar voor meer dan een miljoen dollar aan uraniumerts werd gedolven. Het grootste deel ervan ging naar de V. S. Dit resultaat heeft de maatschappij er toe gebracht om nieuwe boringen te verrichten in Noord Saskatchewan.

Engeland.

De Engelsen zijn er in geslaagd om onder water zeer goede foto's te maken. Deze uitvinding kan niet alleen van veel nut zijn bij scheepsrampen, waardoor men snel een juist inzicht ten aanzien van de situatie van een gezonken schip kan krijgen, maar geeft ook grote mogelijkheden om onderwaterhindernissen voor een vijandelijke kust te localiseren.

Engeland heeft zijn eerste Jet bommenwerper. Maximum snelheid 900 km per uur. Actieradius 4500 km.

Sovjet Unie.

Siberië is het industriële arsenaal der Sovjet Unie. Bijna de helft van alle steenkool en meer dan de helft van alle staal komt nu uit Siberië. 1800 km van de Transsiberische spoorweg is nu geëlectriceerd.

De geweldige hoogovenbedrijven bij Novo-Tagil en Cheliabinsk naderen hun voltooiing.

Volgens Amerikaanse gegevens heeft Rusland nu meer dan 5.000.000 man onder de wapenen en is dat land bezig om zijn militaire sterkte voortdurend op te voeren.

De Russische oorlogsbegroting was in 1949 niet minder dan 19 % groter dan die van 1948. De opleiding der troepen is zeer verbeterd. Het leger is — sinds de oorlog — in geen betere conditie geweest.

Uit rapporten valt op te maken, dat de Russische productie van transportvliegtuigen nu ruim 100 toestel per maand bedraagt (de Amerikaanse productie is 17 per maand). Waar de Russische burgerlijke en militaire transportsystemen zeer nauw met elkaar verbonden zijn, kan men dus wel aannemen, dat deze machtige luchttransportvloot ook onmiddellijk voor militair gebruik beschikbaar is.

Military Review, Januari 1950.

B. K.

Pupillenscholen en jeugdkorpsen.

Luitenant-kolonel Franks is er zich van bewust, dat hij een gevaarlijk onderwerp bij de kop heeft. Immers jeugdkorpsen zullen onmiddellijk vergelijkingen oproepen met Pimpfen en Hitlerjugend, terwijl Pupillen scholen zullen worden vergeleken met de op dit punt reeds bestaande Sovjet-Russische instellingen, waar men kinderen van 8—13 jaar opleidt tot onderofficier en officier.

Toch behoeft dat helemaal niet het geval te zijn. Het hangt helemaal af van de geest die dergelijke instellingen beheerst en welk doel men er mee nastreeft. Wil men op deze wijze de jeugd zodanig opvoeden — of liever beïnvloeden — dat deze door een misdadige machtswellust-waan wordt bezeten, ja dan is het totaal verkeerd. Wil men echter die jeugd opvoeden in goede democratische geest, waarbij dus de waardering voor de medemens, de hoofdrol vervult, en het doel alleen is om een vaste burcht voor de vrijheid te vormen, dan is dat heel wat anders!

Jeugdkorpsen acht Overste Franks nodig omdat de jeugd min of meer losgelagen is. Een gezonde rechtvaardige maar krachtige leiding kan er zeer veel toe bijdragen om de geschokte jeugd weer in korte tijd in goede banen te krijgen, om de jeugd weer te wennen aan gezonde orde en regelmaat. Niet alleen dat daarmede het burgerleven gediend zal worden, maar — schrijver komt daar rond voor uit — ook het leger.

Schrijver ziet — volkomen terecht — het leger en volk als een eenheid. De tijden van huurlegers, die naast het volk stonden en vchten voor diegenen, die het meeste boden, zijn voorbij.

Toch is er nog steeds bij grote lagen der bevolking, zowel bij Labour, Conservatieven als Liberalen een grote weerzin tegen alles wat op dienstplicht lijkt. (Een verschijnsel dat zich ook bij ons volk voordoet. Zowel de Engelsman als de Nederlander zijn nu eenmaal zeer op hun persoonlijke vrijheid gesteld. Dat is een zeer goede eigenschap, als deze maar niet zover gaat, dat het algemeen belang aan het persoonlijk belang wordt opgeofferd, want dan zijn wij volmaakt op het verkeerde spoor. En in deze tijden van de „totale oorlog” kan alleen het allergrootste gemeenschapsgevoel nog wat bereiken. B. K.)

En toch kan Engeland het niet zonder dienstplicht stellen, want een derde wereldoorlog zal nog grotere massa legers eisen, dan de eerste en tweede. Hoe eerder de jeugd getraind wordt, des te eer-

der zullen — als het moet — grote legers kunnen worden gevormd.

Schrijver weet, dat hij fel bestreden zal worden, maar zij die de vrijheid lief hebben, zien geen andere keus. Wij staan voor de beslissing: onszelf verdedigen of ondergaan in slavernij. De keus is voor een vrij man niet moeilijk.

(Inderdaad wij leven in een van de geweldigste perioden der menselijke geschiedenis. Nog nooit zijn twee wereldbeschouwingen in een dergelijke omvang tegen elkaar opgebotst. Geweldig zijn de consequenties die daar aan vastzitten. Hij die dat niet wil inzien, die zijn eigenbelang desondanks nog op de voorgrond wil stellen, is bezig zijn eigen graf te graven. B. K.)

En juist omdat de keus niet moeilijk is, moet het volgens Overste Franks mogelijk zijn, om de jeugd, aanvangend met het 12e jaar, een pré militaire opleiding te geven. Daarnaast acht schrijver pupillenscholen ook noodzakelijk.

Het is uitermate moeilijk om het juiste aantal *geschikte* kandidaten te krijgen voor de vorming van beroeps-officier en beroepsonderofficier. (Dit verschijnsel doet zich ook bij ons voor. K.M.A. en V.O.C. kunnen daarover mee praten. B. K.) Een leger staat en valt echter met zijn aanvoerders. Zijn deze niet voor hun taak berekend of zijn er te weinig van, dan zal zich dat op een verschrikkelijke wijze wreken. Dat kost in werkelijkheid zeer veel mensenlevens.

Wat zijn nu — althans volgens de schrijver — wel de redenen, waarom er zo'n geringe animo voor het beroeps-officiers- en onderofficierschap bestaat?

1. Velen zijn ontmoedigd door de gang van zaken na de oorlog. Men dacht — na de welhaast bovenmenselijke inspanningen die men zich getroost had — dat er nu inderdaad vrede zou zijn. In plaats daarvan dreigt een nog totalere oorlog dan er reeds is geweest, met atoombommen. Men heeft geen vertrouwen in de toekomst meer en vraagt zich af, of een nieuwe krachtsinspanning uiteindelijk weer niet te vergeefs zal blijken te zijn.

2. de grote tegenstand die er allerwege — ondanks de dreigende situatie — tegen de dienstplicht bestaat. Men vraagt zich af, als de situatie eens zou verbeteren, of men dan niet aan de dijk zou worden gezet.

3. Er wordt maar heel weinig gedaan om de dienstneming inderdaad aantrekkelijk te maken.

Een oplossing ziet Overste Franks in de oprichting van cadetten scholen — pupillen scholen. Daar kunnen jongelui van alle stand en rang op jeugdige leef-

tijd niet alleen militair worden gevormd, maar ook zodanig onderwijs krijgen, dat zij voor Rijksrekening waardevolle diploma's kunnen behalen. Aanstaaende officieren moeten in staat worden gesteld om (wat wij in ons land een H.B.S.-diploma zouden noemen B. K.) te be halen.

Aanstaaende onderofficieren moeten in staat worden gesteld om een degelijk vak te leren, hetzij een intellectueel- dan wel een handwerkvak.

Verlaten zij dan later eventueel het leger, dan staan zij niet zonder andere mogelijkheden in de wereld. Op deze wijze zal men veel wantrouwen weg nemen en de officiers- en onderofficiers-opleiding smakelijk maken. Dan bestaat de kans op voldoende aanmelding en is dus selectie mogelijkheid. Er is een dringende behoefte aan goede officieren en onderofficieren. Zonder hen is een goed leger ondenkbaar. De toekomst van het land en het volk kunnen er van afhangen. Daarom mag geen redelijk middel onbeproofd worden gelaten, om te krijgen wat men wenst.

(Een artikel, dat eigenlijk net zo goed voor en over ons leger geschreven had kunnen worden. Wij zijn het volmaakt met schrijver eens, dat een goed leger zonder goede officieren en onderofficieren ondenkbaar is. „Slechts goede aanvoorders kweken goede soldaten”. Dit zijn de woorden van niemand minder dan Maarschalk Foch. De vele moeilijkheden waarmede wij in de K. L. worstelen zijn voor een belangrijk deel het gevolg van een gebrek aan geheel voor zijn taak berekend personeel. Wellicht kunnen wij de ideeën van Overste Franks ook in overweging nemen. Naar mijn mening verdienen zij het ten volle. B. K.).

The Army Quarterly Januari 1950.

B. K.

De militaire en politieke betekenis van de atoombom.

De Engelse atoomdeskundige Prof. Blackett, heeft over de militaire en politieke betekenis van de atoombom een boek geschreven getiteld: „Military and political consequences of atomic energy”.

Schr. hecht aan de luchtbombardementen niet die betekenis, die men er algemeen aan hecht. Zo toont hij aan, dat — ondanks de geallieerde bombardementen — de Duitse productie in 1944 drie maal zo groot was als in 1940. Ook gaf de atoombom op Japan de beslissing niet. Deze werd er slechts door verhaast.

Volgens Prof. Blackett heeft de modernere verbeterde atoombom een uitwer-

king die gelijk is aan 3000 ton gewone bommen. Hiervan uitgaande berekent hij, dat 400 atoombommen in Duitsland dezelfde schade hadden kunnen veroorzaken, als nu het geval is geweest met de duizenden andere bommen.

Ook is de auteur van mening, dat in een strijd tussen de Verenigde Staten van Amerika en de Sovjet Unie de atoombommen alléén zeker geen beslissing zullen brengen. Hij waagt er zich niet aan om een berekening te maken van de hoeveelheid bommen die nodig zou zijn, om in Rusland zware verwoestingen tot stand te brengen. Hij schat dat aantal echter op duizenden. Juist omdat de atoombom het nooit alleen zal kunnen uitmaken, zal men de andere wapens nooit mogen verwaarlozen. Een derde wereldoorlog zal zeer zeker geen „druk op de knop” oorlog zijn, maar net als de Tweede wereldoorlog, zal deze van lange duur zijn en zullen geweldige legers nodig zijn om de tegenpartij er onder te krijgen.

De Duitse geheime dienst in de Tweede wereldoorlog.

De schepper van de Duitse geheime inlichtingendienst was de admiraal Canaris. De dienst bestond uit drie afdelingen.

De 1e afdeling hield zich bezig met het verkrijgen van gegevens over buitenlandse strijdkrachten en het mogelijke oorlogspotentieel van vreemde mogendheden. Naast speciaal opgeleide officieren, werkten ook handeldsmensen, bankiers, diplomaten, rechters, technici enz. voor deze afdeling.

Voor bijzondere gevallen zond deze afdeling ook speciale agenten uit. Er werden b.v. voor de operatie „Seelöwe” — de voorgenomen Duitse invasie naar Engeland in September 1940 — een aantal agenten in Engeland afgezet, vnl. per duikboot. Voor elk Duits legerkorps, dat aan de invasie zou deelnemen werden agenten uitgezonden om in het landings- en opmarsrayon voor deze legerkorpsen inlichtingen in te winnen.

Tôt aan de aanval op Rusland heeft deze afdeling zeer goed en nauwkeurig werk gedaan, maar tegen Rusland heeft ze gefaald.

De 2e afdeling had als hoofdtaak het ondermijnen van het moreel bij een mogelijke tegenpartij, zowel door het steunen van ontevredenen, zoals de Vlaamse beweging in België, de communisten in Frankrijk, de Kroaten in Joegoslavië, alsmede door het oprichten en steunen van 5e colonnisten.

Verder had de afdeling de taak het

vormen van sabotagegroepen in vijandelijke landen, alsmede het uitvoeren van verrassende actie, door eigen troepen in vijandelijke uniformen te laten optreden. De 3e afdeling had een defensieve taak. Het was de afdeling der contra-spionage.

Russische bataljon in de verdediging.

De Russen geven aan hun infanteriebataljon in de verdediging, een frontbreedte van 2 km bij een diepte van 1.5 km. Van de 4 compagnieën worden er veelal 3 in steunpunten — versterkt met zware wapens — ingedeeld, terwijl de 4e compagnie als reserve optreedt.

De steunpunten zijn goed voorzien van prikkeldraadhindernissen en mijnevelden. Alle steunpunten zijn door verbindingsloopgraven met elkaar verbonden. Aan maskering en schijnopstellingen wordt veel aandacht besteed.

Het merkwaardige is, dat de opstelling, 3 steunpunten, 1 reserve compagnie, zware wapens verdeeld over de steunpunten, een van hogerhand bindend verklaarde opstelling voor een bataljon in de verdediging is.

Allgemeine Schweizerische Militär Zeitschrift, December 1949.

B. K.

Operatie „Sandstone”.

In April 1948 werden door de Amerikanen nieuwe proeven met atoomwapens gehouden bij het eiland Eniwetok. In tegenstelling met de proeven bij Bikini waren de experimenten bij Eniwetok als „zeer geheim” behandeld. De pers werd niet toegelaten, evenmin vertegenwoordigers van andere naties.

De proeven bij Bikini hadden ten doel, om de uitwerking van de atoombom op schepen, land- en luchtmachtmaterieel en op planten en dieren na te gaan.

Einde 1949 werd verklaard, dat de proeven bij Eniwetok een ander doel hadden en dat de proefnemingen volkomen aan de verwachtingen hadden beantwoord.

Een legertje van meer dan 10.000 man — de z.g. „Joint task force Seven” — onder leiding van Luitenant-Generaal Hull, voerde de experimenten uit. Generaal Hull verklaarde dat de bommen alle hun werk hadden gedaan.

De operatie „Overlord”.

Dat goede inlichtingen van een enorme, welhaast doorslaggevende betekenis zijn, toont Kolonel Sheen aan in een artikel over de operatie Overlord, de codenaam voor de grote invasie.

Daarbij toont hij aan, dat de geallieerde inlichtingsdienst het zover had gebracht, dat men vrijwel geheel op de hoogte was, van de strategische opvattingen van de Duitse Generale Staf.

Op die gegevens bouwde Eisenhower zijn plannen, die inderdaad een groot succes waren.

Hoe juist de inlichtingen en de conclusies die men er uit trok wel waren, zien wij nu bevestigd, door het bekend worden van een beoordeling van de toestand, die von Rundtstedt — de opperbevelhebber West Europa — begin 1944 aan het O.K.W. deed toekomen. Daarin zette von Rundtstedt het volgende uiteen:

a. De invasie der geallieerden zal in West Europa worden uitgevoerd. Het al of niet slagen van deze invasie zal beslissend zijn voor het verdere beloop van de oorlog.

b. De invasie kan plaatsvinden in de winter, mogelijk in het midden van Maart, maar het meest waarschijnlijk is, dat deze in Juni wordt uitgevoerd.

c. De invasie kan worden verwacht — in volgorde van belangrijkheid — op de volgende plaatsen:

1. nabij Calais; 2. ter weerszijden van de Seinemonding; 3. op de Oostkust van Normandië.

Onwaarschijnlijk is, dat een landing zal worden uitgevoerd in Bretagne of in Holland. Vrijwel uitgesloten moet een landing Zuid van de Loire worden geacht.

d. Een landing op de Rivièrakust moet als „mogelijk” worden beschouwd. Deze landing kan plaats vinden vóór of na een grote landing in het Westen.

e. Misleidingsmanoeuvres zijn altijd mogelijk en zelfs zeer waarschijnlijk.

f. Het eerste en voornaamste doel van elke invasie in het Westen zal Parijs zijn. Hij die Parijs heeft, heeft Frankrijk.

Tot zover von Rundtstedt.

(Wij kunnen inderdaad respect hebben voor het strategisch inzicht, dat von Rundtstedt bij bovenstaande beoordeling ten beste geeft, maar wij moeten nog dieper respect hebben voor de Geallieerde aanvoerders, die uit de inlichtingen die zij kregen deze inzichten vrijwel geheel wisten te reconstrueren en er op formidabele wijze van wisten te profiteren. Want één der allergrootste oorzaken van het slagen der invasie in het Westen was inderdaad het feit, dat de geallieerden, wetende dat de Duitsers de invasie in de allereerste plaats rondom Calais verwachtten, op de oostkust van Normandië landden, terwijl zij de Duitsers nog wekenlang in de veronderstelling lieten le-

ven, dat dit slechts een misleidingsma-
noeuve was en dat de hoofdaanval toch
nog bij Calais zou komen. De waarde van
juiste inlichtingen is hiermede inderdaad
wel zeer goed bewezen. Tevens kunnen wij
er uit leren, dat wij ontzagwekkend voor-
zichtig moeten zijn, want uit de ogen-
schijnlijk meest onschuldige handelingen
of opmerkingen onzerzijds kan een in-
lichtingsagent wellicht net de laatste
schakel in een keten van inlichtingen
vastleggen. Juist voor ons, die niet ge-
woon zijn ons mondje te houden, is dit
van bijzonder belang! B. K.).

De Spaanse vliegtuigindustrie.

In de „Canadian Aviation” bespreekt
William Green, de Spaanse vliegtuig-
industrie. Green wijst er op, dat Spanje
zeer belangrijk is voor de verdediging van
West-Europa.

Gedurende de burgeroorlog kwam Fran-
co al tot de conclusie, dat het luchtver-
richt van een enorme betekenis is. Zo
spoedig mogelijk begon hij dan ook met
een volledige reorganisatie van de vlieg-
tuigindustrie.

Sinds 1938 werden daar enorme som-
men aan besteed. Spanje bezit nu drie
grote vliegtuigbouwende concerns. Deze
zijn, de Aeronautica Industrial S.A., die
een zeer moderne fabriek heeft nabij
Madrid, de Construcciones Aeronauticas
S.A. met fabrieken nabij Getafe, Sevilla
en Cadiz, en de Hispano Aviacion te
Sevilla.

De Spanjaarden bezitten een zeer goede
jager, de HS 109 J, die een verbeterd type
is van de Messerschmidt 109, met een
snelheid van ruim 600 km per uur op 4500
m hoogte, met een stijvermogen tot 2
km in 1 minuut 42 seconden en een actie-
radius van 650 km. (Over jetvliegtuigen
wordt in het artikel niet gesproken.

Military Review Febr. 1950.

B. K.

Joh. P. Tebbens

Bergen op Zoom
Molstraat 18
Tel. 964

*

*Uw adres voor
alle uniformen*

N.V. Zagerij en Kistenfabriek

J. L. Hofman
Houthaven, Amsterdam

Telefoon nrs 43611 en 42863

SPECIALITEIT IN CONISCH
GEZWALUWDE (NAADLOZE) KISTEN

Iemand van smaak... gebruikt

ANTON HUNINK'S

Fijne Vleeschwaren

*Gelderse Rookworst
Leverpastel
en Soepen*

Stoombandfabriek

N.V. VAN ENGELLEN & EVERS

Heeze (N.B.)